

JEZUS MET HEERLIJKHEID EN EER
GEKROOND

VERKLARING
van het
BOEK DER OPENBARING

DEEL I

*

door G. Vooy's

UITGEGEVEN IN EIGEN BEHEER

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

JEZUS MET HEERLIJKHEID EN EER

GEKROOND

Gaat uit en aanschouwt, gij dochteren van Sion! de Koning Salomo met de kroon waarmee Zijn moeder Hem kroonde op de dag Zijner bruiloft en op de dag der vreugde Zijns harten.

Hooglied 3 : 11.

INLEIDING

Om tot een juist inzicht van de Openbaring aan Johannes te komen is het in de eerste plaats nodig dat men verlichte ogen des verstands ontvangt en dat de God van onze Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, ons geve de Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis. - Efeze 1 : 17 en 18a.

Nochtans is het ook nodig verstandig te letten op hetgeen er geschreven staat in Spreuken 2 : 1 t/m 5:

”Mijn zoon! zo gij mijn redenen aanneemt en mijn geboden bij u weglegt; om uw oren naar wijsheid te doen opmerken; zo gij uw hart tot verstandigheid neigt; ja, zo gij tot het verstand roept, uw stem verheft tot de verstandigheid; zo gij haar zoekt als zilver en naspeurt als verborgen schatten; dan zult gij de vreze des Heeren verstaan en zult de kennis van God vinden.”

Ook werd er tot Daniël van de verborgenheid der woorden van God gezegd:

”Geen van de goddelozen zal het verstaan, maar de verstandigen zullen het verstaan.” - Daniël 12 : 10b.

Als we de grondregels van de Heilige Schrift in acht nemen, bemerken we dat de indeling van het boek der Openbaring op zichzelf al een openbaring is.

Het is namelijk de openbaring des **V a d e r s**, des **Z o o n s** en des **H e i l i g e n G e e s t e s**.

Reeds het zien van deze indeling zal voor het verstaan van elk der afzonderlijke delen zeer verhelderend kunnen zijn.

Nochtans is de hoofdinhoud der openbaring:

JEZUS MET HEERLIJKHEID EN EER GEKROOND.

Wij willen voorts deze indeling nader omschrijven.

Hoofdstuk 1:

De inleiding.

Hoofdstuk 2 en 3:

De aanspraak van de Heere Jezus aan en Zijn omwandeling te midden van Zijn strijdende Kerk op de aarde, echter hier vertegenwoordigd in de zeven Gemeenten van Klein- Azië.

Een en ander zal in de nadere verklaring steeds blijken.

Hoofdstuk 4 t/m 7 in het bijzonder:

De openbaring des Vaders.

Hoofdstuk 8 t/m 14:

De openbaring des Zoons.

Hoofdstuk 15 t/m 19:

De openbaring des Heiligen Geestes.

Hoofdstuk 20:

De openbaring des Drieënigen Gods.

Hoofdstuk 21 en 22:

God alles en in allen zijnde.

Als we deze indeling voor ogen houden, kunnen we een bijzondere samenhang en overeenstemming in de verschillende delen ontdekken, omdat elkeen dezer openbaringen de ere Gods bedoelt.

Ten opzichte hiervan willen wij er de aandacht op vestigen, dat onder vele andere overeenstemmingen aan het einde van elk door ons aangewezen onderdeel de lof des Heeren op bijzondere wijze doorklinkt.

Aan het eind van de openbaring des Vaders klinkt het overwinningslied der verlostén. - 7 : 9 t/m 17.

Aan het eind van de openbaring des Zoons eveneens - 14 : 1 t/m 4 - (daar evenwel met een stem als van een zware donderslag - 14 : 2b).

Ook aan het eind van de openbaring des Heiligen Geestes klinkt het overwinningslied der verlostén, daar echter met een stem van sterke donderslagén. - 19 : 1 t/m 9.

De hoge glorie van een en ander zal in steeds hogere en toenemende mate geopenbaard worden, want na de openbaring van de Drieënige God daalt de hemel op de aarde neer. - hoofdstukken 21 en 22.

Op nog één enkele overeenstemming willen we de aandacht vestigen:

Zoals de triomfgezangen en de Halleluja's der gezaligden steeds sterker worden naarmate de Godsopenbaringen zich hoger gaan ontsluiten, zo zal het ook zijn met de openbaring der gerichten Gods.

Het zal een toenemende openbaring van toorn en gerechtigheid zijn.

Naar aanleiding van deze opmerkingen zal het ook gemakkelijker blijken te zijn hoofdstuk 20 te verstaan, waarover zoveel meningsverschillen zijn.

De inhoud van dit hoofdstuk komt verkort hierop neer:

De (Nieuwtestamentische) Godsregering over satan en zijn rijk met aan het einde de beslissende overwinning van de almachtige God en de openbaring van de dag des oordeels.

Nog enige algemene opmerkingen zijn nodig voordat we de tekst op de voet gaan volgen, zonder echter de voorgestelde samenhang van het geheel uit het oog te verliezen.

Deze opmerkingen betreffen in het bijzonder de openbaring des Zoons.

We zeiden: de hoofdstukken 8 t/m 14 bevatten de openbaring des Zoons.

Deze wordt echter zeer duidelijk in twee delen verdeeld.

Het eerste deel in de hoofdstukken 8 t/m 10 en het tweede deel in de hoofdstukken 11 t/m 14.

In de hoofdstukken 8 en 9 zien we Hem uittrekken ten strijde tegen de ruiter op het rode paard met zijn gevolg, de ruiters op het zwarte en het vale paard.

Deze strijd is gesymboliseerd in het blazen der eerste zes bazuinen, hoewel Hij (in beginsel) reeds in hoofdstuk 10 gezien wordt als de Triomfator over Zijn vijanden, terwijl het

resultaat van en de jubel over deze overwinning pas geopenbaard worden in hoofdstuk 11.

In de hoofdstukken 12 en 13 wordt (in beginsel) de verborgenheid van het blazen der zevende bazuin geopenbaard en zien we Hem als Triomfator te midden Zijner strijdende Kerk.

Maar in hoofdstuk 14 wordt Zijn aanvankelijke glorie in de hemel bejubeld.

Als wij tot de verklaring van deze plaatsen mogen komen, zal een en ander breder aangetoond worden.

Voordat wij de teksten van het gehele Boek op de voet gaan volgen, is het nodig nog één algemene opmerking te maken, waarmee onze verklaring staat of valt:

In bijna alle of misschien wel in alle verklaringen van dit Boek die wij ooit gelezen hebben, wordt steeds en uitsluitend de nadruk gelegd op de dingen die haast geschieden moeten, naar aanleiding van hetgeen vermeld is in 1 : 1 en 4 : 1

Deze wetenschap blijkt wel zeer belangrijk te zijn voor de strijdende Kerk, wij menen echter dat dit niet het belangrijkste is, maar dat de eer van God en de glorie van de Heere Jezus Christus de hoofdinhoud der Openbaring is.

Niet alleen hoofdstuk 1 : 1 of 4 : 1 zijn beslissend voor de inhoud der Openbaring, maar van meer en hoger belang achten wij hiervoor hoofdstuk 1 : 19, want daarin wordt aan Johannes bevolen hetgeen hij schrijven moet.

Een drievoudige opdracht:

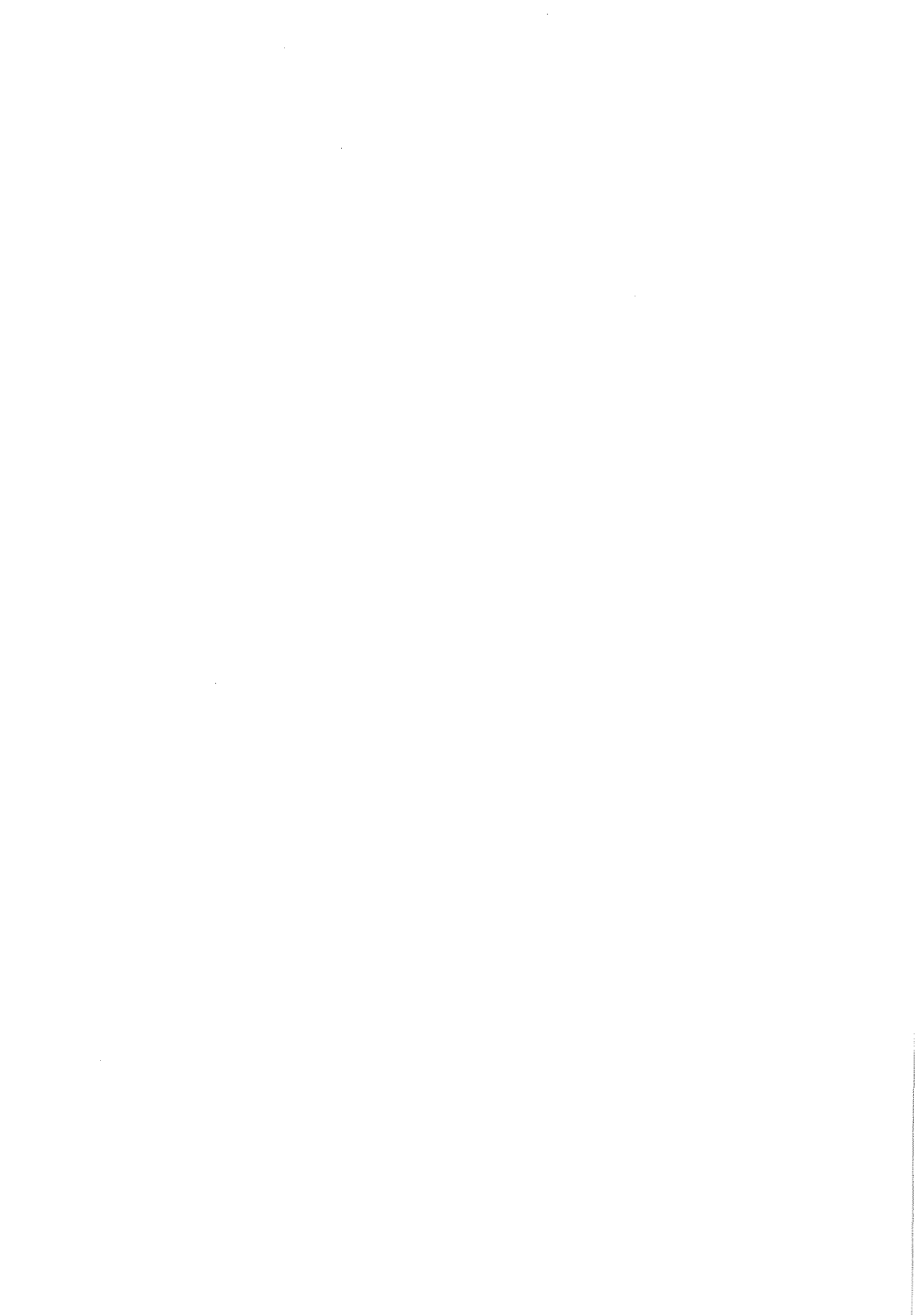
1. Hetgeen hij gezien heeft.
2. Hetgeen is.
3. Daarna volgt pas hetgeen geschieden zal na dezen.

Hierin ligt onweersprekelijk opgesloten, dat aan Johannes ook getoond zal worden DE OPENBARING GODS VAN EEUWIGHEID. Inzonderheid in hoofdstuk 12 waarin de oorsprong der zonde en de verlossing van Gods uitverkorenen geopenbaard worden.

Betreffende "hetgeen is", dit vertegenwoordigt tijd.
De openbaring des Allerhoogsten in de tijdgeschiedenis.

Betreffende "hetgeen geschieden zal na dezen", de hartader
daarvan zal in de laatste twee hoofdstukken geopenbaard
worden.

Dit alles zal dan ook de hoofdinhoud onzer verklaringen zijn.

HOOFDSTUK 1

1a *De openbaring van Jezus Christus, die God Hem gegeven heeft.*

Dit is een treffende overeenkomst met hetgeen Johannes in het door hem beschreven Evangelie geschreven heeft in hoofdstuk 1 : 18, namelijk:

”De eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard.”

Blijkens Openbaring 5 : 1 is er geen schepsel, noch in de hemel, noch op de aarde, dat bij machte is God te kennen.

Ook geen schepsel onder de aarde is hiertoe in staat.

Ook al was de mens niet in de zonde gevallen, dan nog zou hij dit verzegelde Boek dat in de hand is Desgenen Die op de Troon zit, niet hebben kunnen inzien.

Het is zoals de tekst zegt *een gegeven openbaring van God aan Jezus Christus.*

De naam *Jezus* wijst heen naar Zijn menselijke natuur, de naam *Christus* zegt ons dat Hij is de van God Gezalfdde om ook deze openbaringen van God te ontvangen.

Voor de in de zonden gevallen mens betekent dit, dat hij door Hem een uitzonderlijk genadegeschenk van God ontvangt, een geschenk dat aller engelen- en mensengedachten oneindig ver te boven gaat. In welke dingen de engelen zelfs begerig zijn ze te mogen inzien. - 1 Petrus 1 : 12b.

Alles wat van eeuwigheid verborgen is geweest in God, is in en door *Jezus Christus* aan Zijn schepsel geopenbaard in de ontsluiting van het Boek dat verzegeld was met zeven zegelen.

1b *Om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die haast geschieden moeten.*

Het is van zeer groot belang om in dit tekstgedeelte te letten op het woord *tonen*.

Er staat niet: om Zijn dienstknechten bekend te maken met de dingen die haast geschieden moeten.

1 : 1c

Ook is het belangrijk dat er staat: *Zijn dienstknechten*, want dezen alleen zijn door God uitverkoren om Hem te kennen. Zoals God eertijds voor Abraham niet verborgen heeft willen houden hetgeen Hij voornemens was te doen, zo wil God ook voor al Zijn dienstknechten niet verborgen houden hetgeen Hij voornemens is te doen nu en in de toekomstige tijden. Echter alleen in en door de Heere Jezus Christus.

Opmerkelijk was ook de reden waarom God voor Abraham niet verborgen wilde houden hetgeen Hij voornemens was te doen.

Hij zeide: Abraham zal immers gewis tot een groot en machtig volk worden. - Genesis 18 : 18a.

Naar Zijn menselijke natuur was Christus nog in de lendenen van Abraham, toen God dit tot hem sprak.

Hoe machtig en hoe groot zullen dan de geestelijke nakomelingen van Abraham zijn!

Dit is de reden waarom God *Zijn dienstknechten* wil tonen *hetgeen haast geschieden moet*, namelijk om Zijn glorie, Zijn macht en Zijn majesteit aan Zijn volk te openbaren.

Hierom zegt de tekst: *om Zijn dienstknechten te tonen*.

1c *En die Hij, door de zending van Zijn engel, aan Zijn dienstknecht Johannes te kennen heeft gegeven.*

Heel opmerkelijk is het, dat de Heere de eenvoudige visser en visserszoon Johannes heeft uitverkoren om deze hoge openbaring te ontvangen.

Waarom niet een hooggeleerd discipel of apostel b.v. Paulus, hij was immers academisch gevormd op de Hogeschool te Jeruzalem, aan de voeten van Gamaliël onderwezen. - Handelingen 22 : 3.

Of Apollos, een geleerd man, doorkneed in de Schriften. - Handelingen 18 : 24.

Of Mánahen, een man van aanzien, een halfbroeder van Herodes de viervorst en een profeet en leraar. - Handelingen

1 : 2

13 : 1.

Hieruit kunnen wij onderwezen worden, dat Gods verborgenheden geopenbaard worden aan hen aan wie het de Heere naar Zijn vrijmacht behaagt die te openbaren, niet altijd aan hooggeleerden bij voorkeur.

Dit is hetgeen de Heilige Schrift zegt in 1 Corinthe 1 : 27 t/m 29, waarvan de laatste tekst luidt: "Opdat geen vlees zou roemen voor Hem."

Het is ook opmerkelijk dat er in dit tekstgedeelte staat: *door de zending van Zijn engel.*

Hier kunnen wij al direct de vraag stellen, waarom staat er niet: door de zending van e e n engel?

Het is een speciale en persoonlijke aanduiding. Daarom vermoeden wij dat deze onder de uitverkoren engelen de hoogstgeplaatste engel is, namelijk de vorst Michaël - Daniël 12 : 1.

In het vervolg van deze verklaringen zal zijn hoge majesteit op vele plaatsen en op velerlei wijze aangetoond worden.

Hoewel de Heere Jezus vanuit Zijn heerlijkheid Zichzelf meerdere malen aan Johannes geopenbaard heeft, blijkt Hij voor de teboekstelling van deze openbaring Zich van deze door Hem *gezonden engel* bediend te hebben.

Aan de vraag, door sommige theologen opgeworpen, of het wel de bekende apostel Johannes is, door wie ook het vierde Evangelie geschreven is, aan wie deze dingen geopenbaard zijn, willen wij zonder enig commentaar, als niet belangrijk zijnde, voorbijgaan.

Voor ons staat het zonder meer vast dat het de discipel Johannes is. Zijn stijl van schrijven, zowel in het door hem beschreven Evangelie als in zijn brieven, onderscheidt zich van die van alle andere Nieuwtestamentische Bijbelschrijvers. Zijn schrijven ligt op een hoger vlak.

2 *Deze heeft van het Woord Gods getuigd en van het*

getuigenis van Jezus Christus, alles wat hij gezien heeft. (Vert. N.B.G.).

Wij kunnen hier de vraag stellen, *deze*, wie is dat?

Wordt hiermee de engel bedoeld, die deze dingen aan Johannes te kennen gegeven heeft of Johannes?

Enerzijds zeggen wij: de engel, want in hoofdstuk 12 staat: "En er werd een groot teken gezien in de hemel." Uit de beschrijving aldaar blijkt, dat Johannes dit teken beslist niet gezien heeft en deze engel wel.

Echter uit de opdracht om te schrijven, gegeven in vers 19, blijkt onzes inziens onbetwist dat met *deze* Johannes bedoeld wordt. Hoe het ook moge zijn, van fundamenteel belang is de inhoud van de tekst, want deze wijst ons op drie getuigenissen, namelijk:

1. *Het getuigenis van het Woord Gods.*
Naar onze overtuiging in hoofdzaak betreffende hetgeen in het Oude Testament vermeld is.
2. *Het getuigenis van Jezus Christus.*
In hoofdzaak betreffende hetgeen in het Nieuwe Testament vermeld is.
3. *Alles wat hij gezien heeft.*
In hoofdzaak betreffende al hetgeen van node is om hem te tonen al de dingen die haast geschieden moeten.

Toch blijkt hieruit onweerlegbaar, dat alle dingen die haast geschieden moeten, vervat zijn in de Heilige Schrift.

Doch dit niet alleen, maar als hij getuigen moet van *het Woord Gods*, dan vloeit hieruit voort, dat hij getuigen zal van dingen die (voorzover het onze tijdsbedeling betreft) reeds lang geleden geschied zijn.

Dit geldt evenzo voor *het getuigenis van Jezus Christus*.

In dit verband is het ook van belang, dat de tekst als van een verleden tijd spreekt als er staat: *Deze heeft getuigd*.

In de verklaring en uit de inhoud en de samenstelling van het boek der Openbaring zal blijken dat deze drie *getuigenissen* in bijna elk hoofdstuk, in feite in alle hoofdstukken, in meerdere of in mindere mate voorkomen.

Ten opzichte van de gehele strekking der openbaring blijken deze drie *getuigenissen* echter de hartader der openbaring te zijn.

Het is namelijk, zoals wij reeds op de eerste bladzijde vermeld hebben: De openbaring des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes.

De openbaring d e s V a d e r s, verborgen in de ontsluiting der zegelen.

De openbaring d e s Z o o n s, verborgen in het blazen der bazuinen.

De openbaring des H e i l i g e n G e e s t e s, verborgen in de uitgieting der fiolen.

Of zoals deze tekst zegt:

Een *getuigenis van het Woord Gods.*

Een *getuigenis van Jezus Christus.*

En een *getuigenis van alles wat hij gezien heeft*, in het bijzonder in de uitgieting van de fiolen van Gods toorn.

Nochtans blijkt *a l l e s wat hij gezien heeft*, alles, ja alles-omvattend te zijn. Niet alleen beperkt tot de openbaring des Heiligen Geestes in de uitgieting der fiolen, maar ook *alles wat hij gezien heeft* vanaf hoofdstuk 1 t/m hoofdstuk 22 betreffende *het getuigenis* Gods des Vaders en *het getuigenis van Jezus Christus*. Vandaar het woord *a l l e s* in onze tekst.

- 3 *Zalig is hij die leest en zijn zij die horen de woorden dezer profetie en die bewaren hetgeen in dezelve geschreven is; want de tijd is nabij.*

Lezen, horen en bewaren van de woorden der ganse Heilige Schrift blijken de drie onafscheidelijke en onmisbare voorwaarden te zijn voor het beërven der eeuwige zaligheid.

Zeer vele miljoenen mensen zijn er, die Gods Woord wel *lezen* of *gelezen* hebben en nog meerderen die het *gehoord* hebben, maar die toch nimmer de zaligheid beërven zullen.

Hoe belangrijk blijkt het te zijn om Gods Woord in het hart te *bewaren* zoals Maria, de moeder des Heeren, dit deed, dit overleggende in haar hart. - Lukas 2 : 19.

Het is opmerkelijk dat de tekst niet zegt: de woorden der profetie dezes Boeks. Als er dit gestaan had, zou het de indruk hebben kunnen wekken, dat het alleen en uitsluitend om het boek der Openbaring ging. Doch nu er alleen staat: *de woorden dezer profetie bewaren*, wordt de vorige tekst als onafscheidelijk met deze tezamen gevoegd.

Wij, die bij de Heilige Schrift zijn opgevoed, zijn van nature geneigd om onder *profetie* óf alleen de profetische geschriften óf het gehele Oude Testament te verstaan. Maar uit de drie getuigenissen van de vorige tekst blijkt (zoals wij uitgelegd hebben) dat onder dit woord *profetie* de ganse Heilige Schrift verstaan moet worden.

Uit deze samenstelling der teksten 2 en 3 blijkt het uitzonderlijke van Gods Woord. Doch niet alleen hier, dit zal op zeer veel plaatsen gaan blijken.

De vert. van het N.B.G. heeft van het woord *lezen* 'voorlezen' gemaakt. Dit is naar onze overtuiging een verdraaiing van de Heilige Schrift. Wij willen hier positief het woord *lezen* handhaven. Namelijk in de zin van *óp-lezen*, zoals Ruth aren oplas op het veld van Boaz.

Als wij zo aren *op-lezen* op het veld van de meerdere Boaz, namelijk aren *op-lezen* in Gods getuigenissen, dan gebiedt God Zijn knechten: "Laat ook allengskens van de handvullen voor haar wat vallen dat zij het opleze." - Ruth 2 : 16.

1 : 4a

Ook kan het woord *profetie* in deze tekst gemakkelijk door ons misverstaan worden.

Wij zijn van nature geneigd hierbij alleen aan toekomstvoorzeggingen te denken, dit temeer omdat er in hoofdstuk 1 : 1b en in hoofdstuk 4 : 1 gezegd wordt, dat aan Zijn dienstknechten getoond zullen worden de dingen die haast geschieden moeten.

Profeteren betekent echter niet alleen van toekomstige dingen spreken, maar kan ook geschieden met woorden die God verheerlijken, door van het Woord Gods te getuigen en van het getuigenis van Jezus Christus.

Dit blijkt onder zeer vele uit Numeri 11 : 25 en 26 en in het Nieuwe Testament uit de jubel van Elizabet en de lofzang van Maria en in het bijzonder uit de lofzang van Zachariás, want dezen werden vervuld met de Heilige Geest en profeteerden alzo. - Lukas 1 : 39 t/m 56; Lukas 1 : 67 t/m 79.

Het besluit van onze tekst is: *want de tijd is nabij*, namelijk *de tijd* van Zijn wederkomst. Hierbij tekenen wij aan: Voor een mens kan die *tijd* in een ogenblik beslist zijn, maar bij de Heere zijn duizend jaren als een morgenslaap. - Psalm 90.

4a *Johannes, aan de zeven Gemeenten die in Azië zijn.*

Deze *zeven Gemeenten* van Klein-Azië blijken (het zal in het vervolg op uitzonderlijke wijze blijken) een zeer bijzondere plaats in de heilshistorie in te nemen, want het zal blijken dat zij representatief zijn voor de Nieuwtestamentische Gemeente maar ook zijn als een echo van de Oudtestamentische Kerk. Dit zal blijken in de lering van Bileam en Balak - 2 : 14 - en in de lering van de vrouw Izébel. - 2 : 20.

Zij nemen echter ook nog weer op een andere wijze een zeer bijzondere plaats in, want al hun wedervaren zal niet alleen als een voorspel blijken te zijn van hetgeen de Nieuwtestamenti-

1 : 4b, c en d

sche Kerk wedervaren zal te allen tijde, maar zij zijn ook een echo van hetgeen de Oudtestamentische Kerk ervaren heeft. Haar wedervaren is echter ook als een voorspel op de overige inhoud der openbaringen.

4b *Genade zij u en vrede van Hem,*

4c *Die is en Die was en Die komen zal;*

4d *en van de zeven Geesten die voor Zijn Troon zijn.*

De teksten 4 t/m 8 vormen tezamen een onverbreeklijke eenheid, waarvan inzonderheid het thema vervat in vers 4c, in elk der delen van de openbaring, zoals wij die op de eerste bladzijde aangewezen hebben, is als een steeds weerkerend refrein. In de openbaring des Vaders in 4 : 8, in de openbaring des Zoons in 11 : 17 en in de openbaring des Heiligen Geestes in 16 : 5.

De teksten 4 t/m 8 vormen tezamen de aanspraak des Heeren aan Zijn Gemeenten.

Het is opmerkelijk dat *genade en vrede* en rouw bedrijven gezamenlijk in deze aanspraak voorkomen.

Dit vloeit hieruit voort dat dit in feite het hoofdthema is en de inhoud der openbaring betreffende de dingen die haast geschieden moeten.

Maar voor de Gemeente van Christus is de aanvang *genade en vrede*. Hun rouw bedrijven vanwege hun zonden is een gevolg van die ontvangen *genade*.

Hieruit blijkt dat er voor niemand waarachtige *vrede* te verwachten is, tenzij hij ook rouw heeft leren bedrijven over zijn zonden en alzo een levend lidmaat van de Gemeente van Christus geworden is.

Zolang hij bestreden wordt en heen en weer geslingerd omtrent de vraag of hij wel een levend lidmaat is van de Gemeente van Christus, is hij wel de *genade* deelachtig, bestaande in de verkondiging van het Heilig Evangelie, maar de inwendige rust en de *vrede* hieruit voortvloeiende zal steeds

1 : 4b, c en d

in hem versluierd of verdonkerd blijven, totdat hij die ontvangt *van Hem, Die is en Die was en Die komen zal*, hem rouw bedrijvend makend over zijn zonden, wenend over Hem Die hij doorstoken heeft.

Betreffende de overpeinzing van deze allerhoogste en ondoorgrondelijke Majesteit, hieraan hopen wij aandacht te schenken bij het besluit van het boek der Openbaring. Dit zou ons nu te ver van ons doel voeren. Wel willen wij hier reeds de aandacht vestigen op de glorievolle samenstelling van deze drie tekstgedeelten.

Immers vers 4c: *Die is en Die was en Die komen zal*, is toch ongetwijfeld de openbaring van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest.

In vers 5 wordt echter God de Zoon afzonderlijk aangewezen.

Ook is de volgorde der benaming in vers 4 majestueus. Ja in verband met de aanspraak aan de Gemeenten van alle plaatsen en van alle tijden zelfs wonderbaar.

Deze aanspraak aan de dienstknechten van de Heere Jezus, namelijk "om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die haast geschieden moeten", is hier aangevangen met *Die is*.

Maar in hoofdstuk 4, in de aanvang van de openbaring des Vaders, zoals wij dit verklaard hebben in de inleiding, is in vers 8 de volgorde van deze hoge benaming anders.

Die tekst begint met "Die was", omdat dit de openbaring des Vaders is als de Schepper van hemel en aarde, hetwelk uitdrukkelijk uit heel hoofdstuk 4 zal blijken.

In ons tekstgedeelte 1 : 4c is de aanvang *Die is*, in Jezus Christus *genade en vrede* openbarende.

Ook de samenstelling van vers 4d is wonderbaar.

Het luidt: *en van de zeven Geesten die voor Zijn Troon zijn*.

Dat dit tekstgedeelte de majesteit van de Heilige Geest aanwijst, blijkt onbetwist uit het feit dat *de genade en de vrede*, komende *van Hem Die is en Die was en Die komen zal*, op gelijke wijze worden geschonken door *de zeven Geesten*

1 : 5a t/m d

die voor Zijn Troon zijn

Wij hebben een vaag vermoeden, dat deze beschrijving van de Persoon des Heiligen Geestes verband houdt met de openbaring van de ontsluiting der zeven zegelen van het verzegelde Boek dat in de hand is Desgenen Die op de Troon zit en met het blazen der zeven bazuinen en met de uitgieting der zeven fiolen van Gods toorn.

5a En van Jezus Christus,

5b Die de getrouwe Getuige is,

5c de Eerstgeborene uit de doden

5d en de Overste van de koningen der aarde.

Opnieuw blijkt uit deze tekst de grote glorie van Gods Woord, want "genade en vrede van Hem Die is en Die was en Die komen zal en van de zeven Geesten die voor Zijn Troon zijn", zoals dit in vers 4 is vermeld, is op zichzelf een volkomen genade en vrede, van de Drieënige God afdalende en nochtans zegt onze tekst: *en van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden en de Overste van de koningen der aarde.*

Dit vloeit hieruit voort, dat de genade en de vrede die van nature van eeuwigheid in God zijn, nimmer buiten haar oevers hadden kunnen treden zonder de openbaring van *Jezus Christus.*

Daarom heeft Paulus tot de Gemeente van Corinthe gezegd: "Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing." - 1 Corinthe 1 : 30.

Hij alleen kan ons God doen kennen en Hem ons nabij brengen.

Hij is *de getrouwe Getuige* van Godswege om aan ons, ellendige zondaren, de genade en de vrede Gods te betuigen.

Hij heeft dit in Zijn waarachtig menselijke natuur bevestigd door Zichzelf in gehoorzaamheid aan God tot in de dood over te geven en heeft zo de genade en de vrede van God voor ons

1 : 5a t/m d

verworven

Het gaat in deze vier tekstgedeelten nog steeds over de genade en de vrede "van Hem Die is en Die was en Die komen zal en van de zeven Geesten die voor Zijn Troon zijn." De genade en de vrede die de allerhoogste God Zijn uitverkorenen schenken wil.

Hoewel deze wil van God de eerste oorzaak en van het allerhoogste belang is voor de zaligheid van Zijn uitverkoren volk, zo is deze zonder *Jezus Christus* een onmogelijkheid en onuitvoerbaar.

Daarom staat er in onze tekstgedeelten: *En van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is.*

Door Hem alleen is deze genade en vrede mogelijk gemaakt, omdat Hij als waarachtig Mens in onze plaats getreden is, onze schuld voldaan en ons met God verzoend heeft, God hiervan getuigenis gevende door Zijn opstanding uit de doden.

Daarom is Hij *de Eerstgeborene uit de doden*, zoals vers 5c dit zegt.

Het is voor de mens een onmogelijkheid dat hij, gestorven zijnde, zichzelf weer tot leven zou kunnen brengen.

De Schrift zegt: "Voor een boom, als hij gestorven is, is er verwachting dat zijn stam van de reuk der wateren weer zal uitspruiten, maar een mens, als hij gestorven is, waar is hij dan?" - Job 14 : 7 t/m 10.

Hieruit blijkt de hoge glorie van vers 5c als het zegt: *de Eerstgeborene uit de doden*, ja de hoge glorie van deze Boom des Levens *Jezus Christus*, Die, naar Zijn menselijke geboorte, als een rijsje opgeschoten is uit de afgehouden tronk van Isaï.

Deze gestorven Boom is van de reuk der wateren wederom uitgesproten, een scheut uit de wortelen van deze afgehouden tronk heeft vrucht voortgebracht in Zijn opstanding uit de doden. - Jesaja 11 : 1.

Daarom zal Hij zijn *de Overste van de koningen der aarde*, zegt vers 5d.

1 : 5e en f, 6 en 7

5e Hem, Die ons heeft liefgehad

5f en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed.

Wat dit koningschap van de Heere Jezus voor de koningen der aarde te betekenen zal hebben, zal in beginsel reeds in vers 7, maar voorts overvloedig gaan blijken. Evenals de betekenis van Zijn onmetelijke en onbegrijpelijke liefde.

6a Die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters Gode en Zijn Vader;

6b Hem zeg ik, zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. Amen.

Dit, hetgeen in vers 6a is gezegd, is in tegenstelling tot het Koningschap en de glorie van de Heere Jezus, zoals vermeld in vers 5.

Vandaar deze reactie van Johannes en van de Gemeente des Heeren van alle tijden en plaatsen op deze uitzonderlijke voorrechten.

7a Ziet, Hij komt met de wolken en alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben.

Uit het feit dat deze woorden aansluiten op de zegenbede van Johannes, namelijk "genade en vrede zij u", kan blijken dat de woorden van dit tekstgedeelte dienen om de Gemeente des Heeren te vertroosten en te versterken in het lijden dat zij te verduren zal hebben van de koningen der aarde en van allen die haar tegen zullen staan.

7b en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven;

7c ja, amen.

De vert. van het N.B.G. heeft hier: alle stammen.

Dit is waarschijnlijk naar aanleiding van Zacharía 12 : 10.

1 : 8 en 9

Hierdoor bepalen zij zich in feite uitsluitend bij het Israël naar het vlees. Het Israël naar de geest, wonende alsdan met hen onder de heidenen, hierbij uitschakelende.

Onzes inziens moet hier wel degelijk *alle geslachten* vertaald worden en wel om twee redenen, namelijk:

Zowel alle stammen van het oude Israël alsook *alle geslachten der aarde* worden hieronder begrepen.

Zowel de *geslachten* der uitverkorenen als die der verworpenen. - 1 : 8 en 9.

De *geslachten* der uitverkorenen, omdat zij met hun zonden Hem doorstoken hebben.

De *geslachten* der verworpenen, omdat zij de tijd der genade voorbij hebben laten gaan zonder zich te bekeren. Zij zullen Hem zien komen met de wolken om hen als hun Rechter te vonnissen.

Ja, amen. Deze verdubbeling (in het besluit van vers 6 "amen" en in het besluit van vers 7 *ja, amen*) dient enerzijds tot vertroosting van Gods uitverkorenen, anderzijds tot waarschuwing van hen die zich verhardden in de zonden.

8 *Ik ben de Alfa en de Oméga, het Begin en het Einde, zegt de Heere, Die is en Die was en Die komen zal, de Almachtige.*

Deze tekst hopen wij uitvoerig te behandelen bij de verklaring van hoofdstuk 22 : 13, aangezien de majesteit van vers 8, in verband gebracht met die tekst, des te glorievoller zal stralen.

9 *Ik, Johannes, die ook uw broeder ben en medegenoot in de verdrukking en in het Koninkrijk en in de lijdzaamheid van Jezus Christus, was op het eiland, genaamd Patmos, om het Woord Gods en om de getuigenis van Jezus Christus.*

1 : 9

Wat het voor Johannes en voor de Gemeente des Heeren betekent, dat de Heere komen zal "met de wolken" hebben wij bij vers 7a verklaard. Maar zijn wetenschap dat de Heere komen zal "óp de wolken" zal hem in het bijzonder tot vertroosting geweest zijn op dit *eiland*.

Voor het verschil tussen het komen mét en het komen óp de wolken, zie de verklaring van 11 : 12b.

Voor de feitelijke betekenis van het komen des Heeren mét de wolken de verklaring van 12 : 1b.

Maar voor de feitelijke betekenis van het komen des Heeren óp de wolken de verklaring van hoofdstuk 20 : 11b.

Laat ieder rekening houden met het feit dat Gods wegen wonderbaar zijn zowel in voor- als in tegenspoed.

Dit blijkt uitzonderlijk in het leven van Johannes.

Nochtans zal de leiding van God met elkeen van Zijn kinderen eeuwige stof tot verwondering geven.

Zij zullen niet alleen zingen van de wegen des Heeren - Psalm 138 : 5 - maar ook eeuwiglijk van Gods goedertierenheden. - Psalm 89 : 2.

Aanvankelijk zal Johannes waarschijnlijk niet gezongen hebben vanwege deze weg des Heeren met hem, toen hij door de Romeinse soldaten gevangen genomen werd en op transport gesteld naar *Patmos*.

Hij heeft wel op bijzondere wijze ervaren, dat het lijden van deze tegenwoordige tijd geen zaak van vreugde maar van droefheid is, maar dat het daarna van zich geeft een vreedzame vrucht der gerechtigheid voor degenen die door hetzelfde geoeffend zijn. - Hebréeën 12 : 1.

Johannes is ongetwijfeld bekend geweest met het lot van velen die om des geloofs wille vervolgd zijn geweest.

Volgens de vijanden kan Johannes niet veel kwaad meer doen, zijn mond is dicht en moet vervolgens voor altijd dicht blijven. Maar die in de hemel woont, heeft gelachen en gespot over dit woeden der heidenen, zoals de dichter van Psalm 2 geprofeteerd heeft over de koningen der aarde en de vorsten

1 : 10a

die tezamen beraadslaagd hebben tegen de Heere en Zijn Gezalfde om hun banden te verscheuren. - Psalm 2 : 1 t/m 4.

Én de Romeinen én de wereld én de satan, ja misschien ook Johannes zelf wel, zij zullen allen beschaamd worden vanwege hun overleggingen.

Ook Johannes zal ongetwijfeld gemeend hebben, dat hij aan het eindpunt gekomen was van zijn aardse leven. Maar hoe anders is het gegaan, want hij heeft ervaren dat God met hem pas aan een beginpunt gekomen was.

Als de gebaande wegen versperd zijn - Jesaja 33 : 8 - hetzij door de Assyriërs, hetzij door de Romeinen, dan zegt de Heere: "Nu zal Ik opstaan, nu zal Ik verhoogd worden, nu zal Ik verheven worden." - Jesaja 33 : 10.

Gods Kerk is nu al vele eeuwen door de openbaring van Jezus Christus, die God Hem gegeven heeft en die Hij Zijn dienstknecht Johannes te kennen gegeven heeft, in verwondering en in aanbidding gebracht.

Blijkbaar is aan Johannes (evenals aan de apostel Paulus in zijn gevangenschap te Rome) een bepaalde vrijheid van handelen toegestaan.

Ook Felix had het bevel gegeven dat men de vrienden van Paulus niet zou beletten hem te dienen of tot hem te komen. - Handelingen 24 : 23.

Het kan ook zijn, dat mensen in de omgeving van Johannes, die door de kracht van zijn Evangelieprediking in hun hart gegrepen zijn, hem ter wille geweest zijn op een wijze die ons niet bekendgemaakt is. - Handelingen 27 : 3.

Hij heeft in elk geval de beschikking gehad over schrijfgereedschap en hem is gelegenheid geschonken het geschrevene te verzenden.

10a *En ik was in de geest.*

Johannes is op zeer bijzondere wijze *in de geest* of (zoals de N. Vert. luidt) in geestvervoering gebracht. Een geestelijke

1 : 10a

ervaring die aan zeer weinigen te beurt valt. Johannes heeft iets dergelijks ook niet eerder ervaren. Dit zal gaan blijken als hij al zijn wedervaren in deze aan zijn mededienstknechten bekend gaat maken.

Wat kunnen wij, die een zoveel lagere plaats hebben dan hij, ons hiervan weinig voorstellen.

Zelfs niet van de geestvervoeringen waarin Mozes, Jesaja, Daniël, Ezechiël of ook Stefanus en Paulus gebracht zijn.

Bij sommigen van dezen is dit bijna ten koste van hun natuurlijke leven gegaan.

Jesaja zei: "Wee mij, ik verga, want mijn ogen hebben de Koning, de HEERE der heirscharen gezien." - Jesaja 6 : 5.

Daniël zei: "Mijn geest werd doorstoken in het midden van mijn lichaam." - Daniël 7 : 15. En in 10 : 15 zegt hij: "Toen Hij deze woorden met mij sprak, sloeg ik mijn aangezicht ter aarde en ik werd stom." En in vers 16: "Mijn Heere! om des gezichts wil keren zich mijn weeën over mij, zodat ik geen kracht behoude."

Paulus was zichzelf van zijn staat niet eens bewust toen hij opgetrokken is geweest tot in de derde hemel. - 2 Corinthe 12 : 2.

En Johannes zelf viel in de aanvang als dood aan de voeten des Heeren. - 1 : 17a.

Als het voor Gods kinderen soms al moeilijk is broeders of zusters te verstaan die door de Geest spreken (wat soms een vreemde taal voor hen is) hoeveel te minder zullen zij hen verstaan, als zij, in geestvervoering zijnde, spreken zouden.

Als een ongelovige zo iets hoort, verklaart hij zo iemand voor uitzinnig. - 1 Corinthe 14 : 23.

Het is ten opzichte hiervan veelzeggend, dat men een goddeloze geestvervoering die spiritistisch bedreven wordt door de wereld, wél aanvaardt. Dit blijkt bij de waarzegster te Endor, die Samuël deed opkomen. Of bij de vrouw die Paulus achtervolgde, door een waarzeggende geest profeterende.

Of zoals Simon de tovenaars of de Egyptische tovenaars e.a.

Bij de goddelozen zijn dit dieptepunten der verlorenheid, maar

1 : 10b

bij de kinderen Gods zijn dit hoogtepunten van genade. Dit is het waarom hetgeen Johannes in geestvervoering heeft gezien, bij zeer velen ver boven hun bevattingsvermogen uitgaat.

Tot op de dag van heden, nu er reeds zeer veel van hetgeen Johannes gezien heeft vervuld is, wordt het door weinigen begrepen en erkend.

10b *op de dag des Heeren;*

Namelijk de opstandingsdag van de Heere Jezus.

Het is *de dag* die (zoals later in de verklaringen uitdrukkelijk blijken zal) in bepaald opzicht samenvalt met de jongste dag, die daarom genoemd wordt "die grote en die vreselijke *dag des Heeren*." - Maleachi 4 : 5.

De viering van de sabbat is op de opstandingsdag van de Heere Jezus geëindigd, omdat Hij op die *dag* de eeuwige rust voor Zijn volk verworven heeft.

Omdat God in zes dagen de hemel en de aarde geschapen heeft en op de zevende dag gerust heeft van al Zijn arbeid, heeft God de mens, nog zijnde in zijn rechte staat, ook deze wet gesteld: zes dagen zult gij arbeiden, maar op de zevende dag zult gij rusten. Dit als een afschaduwing van de eeuwige rust die ook hij eens op al zijn arbeid ontvangen zal.

Omdat het werk van dit werkverbond door ons niet volbracht is, derven wij de eeuwige rust die ook wij eens op al onze arbeid ontvangen zouden. Maar de Heere Jezus Christus heeft als **D e T w e e d e A d a m** het werk voor Zijn volk volbracht.

Hij heeft voor hen de eeuwige rust verworven.

De zevende dag, waarop wij nooit naar recht en waarheid hebben kunnen rusten, omdat onze werken onvolkomen waren, is door Jezus Christus volbracht. Hij heeft die dag geheiligd en op dezelve gerust. Hij is op *de dag* Zijner opstanding, dit is *de dag des Heeren*, de eeuwige rust ingegaan, een rust die Hij rechtmatig verworven heeft.

Hij heeft als het Hoofd Zijner Gemeente a l l e s volbracht wat volbracht moest worden, óók de viering van de sabbat. Zo blijft er een rust, een eeuwige rust, over voor het volk van God.

Onze rust was verloren en is gevonden.

Daarom begint de Gemeente van de Heere Jezus Christus nu niet meer met de werken, zoals de eerste Adam, om daarna de eeuwige rust te ontvangen, maar zij b e g i n t met de r u s t omdat haar Zaligmaker op die *dag* gerust heeft van al Zijn arbeid.

Zij begint *op de dag des Heeren* met een voorsmaak van de eeuwige rust en zij werkt slechts om daarin God te verheerlijken.

Dit is de reden waarom de Heere Jezus gezegd heeft: "Werkt niet om de spijs die vergaat" - Johannes 6 : 27 - "maar zoekt eerst (*op de dag des Heeren*) het Koninkrijk der hemelen en al die dingen zullen u toegeworpen worden." - Mattheüs 6 : 23.

De adventisten, een godsdienstige sekte die omstreeks 1831 in Noord-Amerika gesticht is, verwachten niet alleen de spoedige wederkomst van Christus en een duizendjarig rijk, maar uit hen zijn ook omstreeks 1860 de Zevende-dags adventisten ontstaan, die de zevende dag, de zaterdag, als rustdag vieren.

Dezen blijven echter steken in het werkverbond en ontnemen zichzelf de rust en de vrede van het genadeverbond.

Ja in feite zijn allen die niet daadwerkelijk door een levend geloof in het verbond der genade zijn overgegaan, nog onder de rechten en verplichtingen van het werkverbond.

Daarom is in dit opzicht de rechtvaardigen de wet niet gezet, maar wél de "onrechtvaardigen en de halsstarrigen, de goddelozen en de zondaren." - 1 Timotheüs 1 : 9. De rechtvaardigen zijn vrij van de wet, omdat Christus de vervulling der wet is. De zonden die Gods kinderen bedrijven ("geen mens is er die niet zondigt" zegt Gods Woord in 2 Kronieken 6 : 36b) worden hun om Christus wil niet toegere-

1 : 10c

kend.

Maar de goddelozen, de onbekeerden, overtreden zowel de wet als het Evangelie. Zij zijn altoos schuldig.

Als zij de zevende dag niet rusten zijn ze schuldig omdat zij nog onder de wet zijn en als zij de zondag wél of niet vieren, zijn ze schuldig omdat zij het eigendom van Christus niet zijn.

10c *En ik hoorde achter mij een grote stem als van een bazuin.*

Wij kunnen al direct de vraag stellen: *achter mij*, wat betekent dit?

Deze twee woorden hebben een buitengewoon diepe betekenis, dit temeer daar hij de stem achter zich hoort *als van een bazuin*.

De zeven bazuinblazers zullen in het bijzonder bij de ontsluiting van het zevende zegel het geheimenis hiervan openbaren.

Het blazen met de bazuinen en het trompetten met de trompetten heeft in de Oudtestamentische eredienst een zeer belangrijke plaats ingenomen.

Het spreken van de Vader van onze Heere Jezus Christus kenmerkt zich overwegend door stemmen als van donderslagen, zie o.a. hiervoor Exodus 19 : 16a; Psalm 29 : 3b en Johannes 12 : 28 en 29.

Het spreken van de Zoon wordt overwegend gekenmerkt door stemmen *als van een bazuin*, zie uit vele Numeri 10 : 1 t/m 10; Jesaja 58 : 1; Hoséa 5 : 8; Joël 2 : 1; maar inzonderheid dit tekstgedeelte met het vervolg in de verzen 11 t/m 13.

Het spreken van de Heilige Geest wordt overwegend gekenmerkt door stormvlagen, zie dit uit vele Exodus 14 : 21; 2 Samuël 5 : 24; maar inzonderheid blijkt dit uit Handelingen 2 : 1 t/m 4.

Hierom zijn de twee woorden *achter mij* reeds een verborgen aanwijzing van de inhoud der openbaring, namelijk dat het is de openbaring des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes.

De feitelijke inhoud der openbaring is:

De ontsluiting der zegelen van het verzegelde Boek dat is in de rechterhand Desgenen Die op de Troon zit.

Het blazen der bazuinen na de opening van het zevende zegel.

De uitgieting der fiolen van Gods gramschap als de zevende engel zijn bazuin geblazen zal hebben.

Nochtans is het de openbaring van Jezus Christus, die God Hem gegeven heeft.

Daarom klinkt Zijn *stem als van een bazuin*.

Achter mij wijst aan Zijn reeds geopenbaarde Goddelijke majesteit onder het Oude Verbond.

Zoals blijken zal is de ontsluiting der zegelen de openbaring des Vaders.

De ontsluiting van het zevende zegel met zijn feitelijke inhoud (het blazen der bazuinen) de openbaring des Zoons en de uitgieting der fiolen de openbaring der gramschap des Heiligen Geestes.

Nochtans sluit een en ander niet uit, dat de ganse Heilige Schrift één ononderbroken Evangeliebazuin is.

Als dan ook de zeven bazuinen geblazen zullen worden, weerspiegelen zij de ganse Bijbel en zijn zij deswege wereld- en alle tijden omvattend.

Ja, zij hebben betekenis voor tijd en eeuwigheid. Dit zal bij de verklaring gaan blijken.

Dat Johannes hiér deze *stem als van een bazuin* gehoord heeft, is om aan te wijzen de ernst der zaak, de grote glorie en de allerhoogste belangrijkheid van hetgeen hem geopenbaard zal worden.

11a *Zeggende: Ik ben de Alfa en de Oméga,
de Eerste en de Laatste.*

1 : 11 b en c

In de vert. van het N.B.G. is dit gedeelte van vers 11 niet opgenomen. De oorzaak daarvan zal waarschijnlijk wel liggen in het feit dat er een ander handschrift voor de vertaling is gebruikt dan bij de Statenvertaling.

Als wij echter letten op hoofdstuk 21 : 6c blijkt dat aan deze tekst wel degelijk bovenstaand opschrift behoort vooraf te gaan. Bij de verklaring van hoofdstuk 21 : 6c hopen wij een en ander breedvoerig aan te tonen en te bewijzen.

In het vervolg van de verklaringen zal overigens gaan blijken dat de vert. van het N.B.G. wel meer gebreken vertoont. Ja, dat die vertalers er soms blijk van geven de zin van een en ander niet recht te hebben verstaan.

11b en hetgeen gij ziet, schrijf dat in een boek en zend het aan de zeven Gemeenten die in Azië zijn.

Ook de woorden *die in Azië zijn* ontbreken weer in de vert. van het N.B.G. Als dat is omdat we dit nu zo langzamerhand wel weten, dan kunnen we de Bijbel nog veel meer verkorten.

Dit is nu nog een algemene opdracht die Johannes ontvangt. Straks in vers 19 zal deze een volkomen andere inhoud blijken te hebben.

In feite is de openbaring van Jezus Christus, dat Hij is "de Alfa en de Oméga, de Eerste en de Laatste" zoals hier vermeld is, een volkomen openbaring van de Heere Jezus, maar haar veelkleurige glorie zal in het vervolg gaan blijken.

Daarvoor zal hij in vers 19 een nadere opdracht ontvangen, maar het vervolg van vers 11b is:

11c namelijk naar Efeze en naar Smyrna en naar Pérgamus en naar Thyatire en naar Sardis en naar Filadelfia en naar Laodicéa.

Wij willen nog even herinneren aan de verklaring van vers 4a, namelijk dat zal blijken dat deze zeven Aziatische Gemeenten

als een spiegelbeeld zijn voor de ganse Nieuwtestamentische Kerk en tevens als een weerklank van het Oude Testament. Voor elk dezer Gemeenten zal hij een bijzondere opdracht ontvangen van hetgeen hij aan hen schrijven moet. Hieruit zal dan blijken dat elk dezer Gemeenten bijzonder (telkens in een ander facet) de gehele heilshistorie der Kerk, zowel Oud- als Nieuwtestamentisch, weerspiegelt.

12a *En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij gesproken had;*

Deze *omkering* van Johannes is een onderwijzing voor de strijdende Kerk, dat, wil ook zij *de stem* der bazuin die zij in de Gemeente hoort weerklinken, aanschouwen, er een *omkering* nodig is, want alle mensen die *de stem* van het Evangelie horen, staan van nature met het aangezicht van Christus afgewend.

Maar ook zelfs voor de levendgemaakte Gemeente des Heeren, al hoort zij deze "stem als van een bazuin" in haar oren klinken, is er nog een *omkering* nodig, want ook zij staat menigmaal met haar gezicht van de Heiland afgewend.

Ja, als die "stem als van een bazuin" in de rechte prediking gehoord wordt, is er niet alleen een gedurige *omkering* nodig (een afkering van de wereld) wil men iets van de heerlijkheid van de Heere Jezus aanschouwen, maar men moet ook verlangend zijn om te zien (door die *stem*) het liefelijk aangezicht van de Heere Jezus.

Het is zelfs de vraag of *de stem* voortgegaan zou zijn met spreken als Johannes zich niet *omgekeerd* had.

Een scherpe onderwijzing voor ieder er acht op te geven als hij *de stem* van het Evangelie hoort, er levende aandacht aan te schenken. Pas dan zal hij de heerlijkheid en de glorie van het Evangelie kunnen zien en beleven.

Nu Johannes zich *omgekeerd* heeft, zal hij niet alleen de heerlijkheid van de verheerlijkte Heiland te aanschouwen krijgen, maar het zal tevens tot gevolg hebben dat vele dingen die

1 : 12b

anders voor hem verborgen gebleven zouden zijn, nu voorts aan hem geopenbaard zullen worden.

Ja, het is zelfs twijfelachtig of Johannes, als hij zich niet *omgekeerd* zou hebben - 4 : 1 - "na dezen de geopende deur in de hemel" wel gezien zou hebben, van waaruit hem in feite alles geopenbaard zal worden in de ontsluiting der zeven zegelen van het verzegelde Boek dat was in de rechterhand Desgenen Die op de Troon zat.

Daarom, indien ook wij, evenals Johannes, ons naar Hem toekeren, is er een mogelijkheid om evenals hij iets te aanschouwen van de heerlijkheid van de Heere Jezus.

Wanneer iemand *de stem* des Heeren met aandacht gaat beluisteren, kan hij deze misschien als een bazuin in de oren horen klinken en is er een gereede kans dat hij, evenals Johannes, zich zal *omkeren om de stem te zien die tot hem gesproken heeft* en dat hij met hem de heerlijkheid van de Heere Jezus te aanschouwen krijgt, die verborgen is in het verzegelde Boek.

12b *En mij omgekeerd hebbende, zag ik zeven gouden kandelaren;*

Het is opmerkelijk dat Johannes deze *gouden kandelaren* het eerst ziet, nog vóór de heerlijkheid van de Heere Jezus. Zij zijn namelijk "de zeven Gemeenten" volgens het besluit van het achttiende vers.

Dit is ook het eerste wat een *omgekeerd* (bekeerd) mens na zijn bekering ziet, namelijk de Gemeente des Heeren.

Voordien heeft zo iemand die ook wel gezien, maar niet beter en anders dan de tovenaars van Egypte of dan Bileam, dan Nebukadnézar of op z'n gunstigst dan Gamaliël of dan Paulus voor zijn bekering.

Voorheen kenden zij de Gemeenten slechts als een ergernis. Velen van hen hebben zelfs menigmaal een gruwel aan haar en zijn gaarne bereid haar om te brengen. - Handelingen 23 : 15.

Maar als iemand bekeerd wordt en zich evenals Johannes *om-*

1 : 13a en b

gekeerd heeft, ziet hij haar licht uitstralen als een gouden glans. Dan wordt hij geboeid door deze voor hem als in gouden glans verschijnende Gemeente en gaat zijn liefde naar haar uit. Bovenal als hij ziet dat de Heere Jezus te midden van haar Zijn wandeling heeft.

13a *En in het midden van de zeven kandelaren Een, de Zoon des mensen gelijk zijnde.*

Het meest opmerkelijke in deze verschijning is, dat Johannes de Heere ziet als *Een, de Zoon des mensen gelijk zijnde*.

In het midden van de kandelaren (dat is in het midden van de Gemeente) wordt de Heere steeds gezien als *Een, de Zoon des mensen gelijk zijnde*.

Ook in Zijn opstanding is Hij zo aan Zijn discipelen verschenen en hoewel de Heere na Zijn opstanding meerdere malen zo aan Zijn discipelen verschenen is, zo is deze verschijning hier op Patmos van zeer bijzondere aard.

Deze verschijning houdt verband met en staat in betrekking tot hetgeen hem geopenbaard zal worden betreffende de Gemeente des Heeren, want Johannes ziet in deze verschijning het lichaam van Christus, dat is Zijn Gemeente - 1 Corinthe 12 : 27 - ten voeten uit uitgebeeld.

Dit zal gaan blijken, want al wat hij in deze verschijning ziet, heeft betrekking op de Gemeente van Christus, op de dingen die haast geschieden moeten, namelijk op de Gemeente van alle tijden.

13b *bekleed met een lang kleed tot de voeten.*

Dit is al direct een uitbeelding van het verborgen lichaam van Christus, namelijk van Zijn Gemeente.

Dit *lange kleed* waarmee Christus *bekleed* is, heeft voor Zijn Gemeente een dubbele betekenis.

De Gemeente is voor de wereld een verborgenheid, maar nochtans *bekleed* met het Hogepriesterlijke werk van Christus.

1 : 13c en 14

Zij kan in en van zichzelf niet bestaan zonder *bekleed* te zijn met de klederen des heils.

Bovendien ligt er in dit *lange kleet* waarmee Christus *bekleed* is, de belofte voor haar verborgen, dat zij eenmaal met Hem zal wandelen in lange, witte klederen die haar gegeven zullen worden. - 6 : 11.

13c en omgord aan de borsten met een gouden gordel;

Ook hierin is belofte en profetie voor de Gemeente verborgen. De glorie van deze heerlijkheid, *aan de borsten omgord te zijn met een gouden gordel*, is door de zonde voor de mens verloren gegaan. Het herstel van deze glorie is uitgebeeld in de geschiedenissen van Eljakim - Jesaja 22 : 21 - want hij werd bekleed met de gordel die weleer door Sebna, nog in zijn koninklijke waardigheid zijnde (doch later verworpen) gedragen werd.

De Heere heeft zijn koninklijke waardigheid waarmee hij, nog zijnde in zijn oorspronkelijke glorie (hij is namelijk een afschaduwing van de vorst der duisternis) bekleed was, van hem weggenomen en gegeven aan Eljakim, een schaduwbeeld van de meerdere E l j a k i m Die als onzer Een geworden is. De oorspronkelijke heerlijkheid van deze verworpen Sebna is gegeven aan het uitverkoren volk des Heeren.

Aan de meerdere E l j a k i m zal gegeven worden ("aan Hem zal men hangen alle heerlijkheid van het huis Zijns Vaders" - Jesaja 22 : 24), Zijn door Hem verlost volk.

Hoe buitengewoon glorievol is dit uitgebeeld in de vervanging van koningin Vasthi door Esther. - Esther 2 : 17.

Welk een waardigheid en eer beeldt deze *gouden gordel* voor de Koning en Zijn volk uit.

Welk een heerlijkheid wacht de Gemeente, daar ook dit voor haar bereid is.

14 *En Zijn hoofd en haar was wit, gelijk als witte wol, gelijk sneeuw; en Zijn ogen gelijk een vlam vuurs;*

1 : 15a

Zijn Zijn ogen ook gelijk een vlam vuurs in het midden Zijner Gemeente?

Weerspiegelt dit zich ook in Zijn Gemeente? Ons antwoord is: "Weet gij niet dat de heiligen de wereld oordelen zullen? Weet gij niet dat wij de engelen oordelen zullen?" - 1 Corinthe 6 : 2a en 3a.

"De rechtvaardige zal zich verblijden, als hij de wraak aanschouwt; hij zal zijn voeten wassen in het bloed des goddelozen." - Psalm 58 : 11.

Het is de uitbeelding van Zijn en hun wrake over de vijanden der Kerk. - 19 : 11 t/m 21. Hieruit blijkt de waarheid van onze zienswijze.

Hierom is deze uitbeelding voor de dienstknechten van de Heere Jezus mede een profetie van de dingen die haast geschieden moeten.

15a *En Zijn voeten waren blinkend koper gelijk en gloeiden als in een oven.*

De *voeten* van het verborgen lichaam van Christus vertoeven nog op de aarde.

Het is van belang dat Johannes Hem in dit gezicht ziet als d e Z o o n d e s m e n s e n.

Deze Zijn voeten zijn als in een oven gloeiende.

Daarom is de majesteit en de heerlijkheid die Johannes van de Heere Jezus als de Zoon des mensen ziet uitstralen, Zijn verborgen lichaam dat op de aarde in beginsel ook iets van deze heerlijkheid deelachtig is.

Hierom beelden *Zijn voeten* op figuurlijke wijze uit het lijden en de verdrukking die Zijn strijdende Kerk op de aarde te verduren heeft.

Velen van Zijn knechten zullen deze *gloeiende oven* te verduren krijgen.

Nochtans zullen zij in de vlammen - Daniël 11 : 33 - de eer van het lichaam van Christus verhogen.

Hier wordt in beginsel reeds uitgebeeld wat Johannes schrij-

1 : 15b

ven moet - vers 19 - namelijk "hetgeen hij gezien heeft en hetgeen is en hetgeen geschieden zal na dezen."

Johannes heeft ongetwijfeld het leed, Gods kinderen aangedaan, niet alleen met eigen ogen aanschouwd, maar zelf ervaren.

15b *En Zijn stem als een stem van vele wateren.*

Deze *stem* zal ook het deel zijn van Zijn verheerlijkte Gemeente.

"En ik hoorde een stem uit de hemel als een stem van vele wateren." - 14 : 2a.

"En ik hoorde als een stem ener grote schare en als een stem veler wateren." - 19 : 6a.

Daarom wordt in het aanschouwen van de verheerlijkte Heiland door Johannes niet alleen de strijdende Kerk uitgebeeld, maar ook, ja bovenal de heerlijkheid van de triomferende Kerk.

Voordat Johannes zich omgekeerd had (zoals wij verklaard hebben een uitbeelding van de mens voor zijn bekering) had hij de *stem* van de levende Heiland ook wel gehoord, maar toen als de stem ener bazuin die tot hem sprak.

Nu hij zich omgekeerd heeft (een uitbeelding van de mens na zijn bekering) klinkt deze *stem* volkomen anders. Nu hoort hij de *stem* van de Heiland als het liefelijk ruisen *van vele wateren*.

In beginsel hoort hij hier reeds het liefelijk zingen van de Gemeente des Heeren, hetwelk in de volmaaktheid in haar volle glorie gehoord zal worden. - 14 : 3 en 19 : 7.

De jubel van de strijdende Kerk is Psalm 98 : 3 en 4, oude berijming:

Doet bij uw harp de psalmen horen;
Uw juichstem geef' de HEERE dank;
Laat klinken door uw tempelkoren,
Trompetten en bazuingeklank;

1 : 16a

Dat 's HEEREN huis van vreugde druise
Voor Isrels grote Opperheer;
De zee met hare volheid bruise;
De ganse wereld geev' Hem eer.

Laat al de stromen vrolijk zingen,
De handen klappen naar omhoog,
't Gebergte, vol van vreugde, springen
En hupp'len voor des HEEREN oog.

(Het sieraad van Zijn hoofd: Zijn haar als witte wol, aldus bejubelende):

Hij komt, Hij komt om d'aard te richten,
De wereld in gerechtigheid.
Al 't volk, daar 't wreed geweld moet zwichten,
Wordt in rechtmatigheid geleid.

Achter zich heeft Johannes gehoord de stem als ener bazuin, het heden, het verleden en het toekomstige openbarende, omdat het de stem des Evangelies is.

De *stem* is tot hem overgekomen *als een stem van vele wateren*, de majesteit en rijkdom van het Evangelie uitbeeldende voor hen die in de strijdende Kerk het verstaan mogen.

De glorie van de verheerlijkte Heiland heeft hij mogen aanschouwen als het beeld van de dingen die haast geschieden moeten, namelijk de verheerlijking van Christus en Zijn Gemeente.

16a *En Hij had zeven sterren in Zijn rechterhand;*

"De *zeven sterren* zijn de engelen der zeven Gemeenten." - 1 : 20.

Engelen zijn boodschappers Gods, die Zijn Gemeente begelei-

1 : 16b

den en beschermen. Dit blijkt o.a. uit Psalm 34 : 8.

Zij zijn echter ook gediensstige geesten die Gods Woord aan Zijn kinderen overbrengen. Daarom is het opmerkelijk, dat er niet gezegd wordt: Zij zijn de leraars, maar zijn 'de engelen'.

Zij worden door Johannes zeer apart gezien ten opzichte van de kandelaren. De Gemeente heeft hen dan ook zeer hoog te achten. - 1 Timotheüs 5 : 17. Hun komt dubbele eer toe, want zij zijn *sterren in de rechterhand van Christus*.

Het is buitengewoon opmerkelijk, dat de voorgangers van deze zeven Gemeenten *sterren* worden genoemd. Hier gaat, blijkens vers 20, een verborgenheid achter schuil.

Sterren zijn zwakke lichten die de duisternis van een donkere nacht soms enigszins kunnen verlichten.

Nochtans werden door de voorgangers der Gemeente onder het Oude Verbond soms kronen gedragen van zilver en goud. - Zacharia 6 : 11, 14 en 15.

Ook dat de voorgangers *in de rechterhand van Christus* zijn, is een geheimenis. Dit blijkt uit vers 20 van ons hoofdstuk.

Aan al deze geheimenissen hopen wij bij de verklaring van vers 20 aandacht te schenken, hopende en vertrouwende op de beloften des Heeren, gegeven in Psalm 25 : 14a: "De verborgenheid des HEEREN is voor degenen die Hem vrezen." In het bijzonder zal dan gaan blijken, wat de benaming *sterren* (bovendien voor de Gemeente) te betekenen heeft.

16b *en uit Zijn mond ging een tweesnijdend scherp zwaard;*

Dit *zwaard* is het wapen des Geestes, hetwelk is Gods Woord. - Efeze 6 : 17b.

De Gemeenten zullen de machten der duisternis alleen kunnen overwinnen "door het bloed van het Lam én door het woord van hun getuigenis." - Efeze 6 : 17; Openbaring 12 : 11.

Aan het gebruik van dit *zwaard* zal de Gemeente des Heeren gekend kunnen worden door enerzijds dwalingen af te kappen en anderzijds de Waarheid te beschermen.

1 : 16c

Met dit *tweesnijdend zwaard* zal zij de geestelijke strijd moeten voeren.

Dit *zwaard* is aan de ene zijde *scherp* in de aankondiging van dood en oordeel over de zonde en aan de andere zijde evenzeer *scherp* ter genezing door weggapping van het kankergezwell der zonde.

”Wet én Evangelie” worden in dit *tweesnijdend scherp zwaard* geopenbaard. De kracht en de werking van dit *zwaard* zullen in de komende openbaring bekendgemaakt worden.

Dat zal gaan blijken als de zeven engelen de bazuinen zullen gaan blazen. Maar wel zeer in het bijzonder als de zeven fiolen van Gods gramschap uitgegoten zullen worden.

Dan zal blijken de rechtvaardigheid des Heeren, van Hem ”Die is en Die was en Die zijn zal.” - 16 : 5. Als de mensen verhit zullen worden met grote hitte en de Naam Gods zullen lasteren, Die macht heeft over deze plagen. - 16 : 9.

16c en Zijn aangezicht was, gelijk de zon schijnt in haar kracht.

Het aanschouwen van de glorievolle majesteit des Heeren kan de strijdende Kerk niet verdragen. Dit blijkt uit vers 17, want toen Johannes Hem zag, viel hij als dood aan Zijn voeten.

Toch is dit *gelijk de zon stralende aangezicht* des Heeren profetie van de dingen die haast geschieden moeten, want in de voleindiging der wereld zullen ook de rechtvaardigen blinken gelijk de zon in het Koninkrijk huns Vaders. - Mattheüs 13 : 43a.

Iets van deze glans lag reeds op het aangezicht van Mozes, toen hij van de berg Gods afdaalde met de Wet Gods in zijn hand. Hoeveel heerlijker straalt het *aangezicht* van de Heere Jezus in Wets- én Evangelieopenbaring.

Welk een onbegrijpelijke zaligheid staat Gods volk ook in dit opzicht te wachten, als ”de leraars zullen blinken als de glans des uitspansels en die er velen rechtvaardigen, gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk.” - Daniël 12 : 3.

1 : 17a

Soms hebben goddelozen een schemering van deze stralende glans gezien op het gezicht van Gods kinderen, want "allen die in de raad zaten, de ogen op hem (Stefanus) houdende, zagen zijn aangezicht als het aangezicht eens engels." - Handelingen 6 : 15.

17a En toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten;

Hoewel Johannes *als dood aan de voeten des Heeren neervalt*, is het toch zo dat de geopenbaarde majesteit slechts een beginsel der openbaring van Zijn heerlijkheid is.

Alles wat Johannes in deze verschijning des Heeren van Hem gezien heeft, zal zich gaan weerspiegelen in Zijn Gemeente.

Johannes zou inderdaad ongetwijfeld doodgefallen zijn, als hij niet door het Hogepriesterlijke werk van de Heere Jezus beschermd geweest was.

Indien Johannes reeds op dit gezicht en gehoor *als dood neervalt*, welk een aanblik zal de hemel te zien geven als al die ontelbare verlostten zullen blinken als de zon in het Koninkrijk huns Vaders? Hoe zal iemand dán in leven kunnen blijven?

Dit is ongetwijfeld iets van de vervulling van de profetie van Jesaja 64 : 4: "Ja, vanouds heeft men het niet gehoord, noch met oren vernomen en geen oog heeft het gezien, behalve Gij, o God! wat Hij doen zal dien die op Hem wacht."

Of van het Woord des Heeren door de dienst van Paulus in 1 Corinthe 2 : 9: "Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien die Hem liefhebben."

Nochtans heeft God de Zijnen er iets van geopenbaard. Dit blijkt uit 1 Corinthe 2 : 10.

Johannes had reeds eerder veel van de majesteit en heerlijkheid des Heeren gezien, o.a. toen hij met Hem op de berg der verheerlijking was en toen hij Hem op het water der zee zag wandelen, Zijn majesteit die geopenbaard is aan het

1 : 17a

kruis en na Zijn opstanding uit de doden toen hij Hem zag verschijnen, toen de deuren gesloten waren en bij Zijn hemelvaart, maar deze verschijning die hij nu gezien heeft, gaat dit alles te boven.

Nog lang zijn de poorten van het nieuwe Jeruzalem hem niet ontsloten, zoals in de hoofdstukken 21 en 22 getoond zal worden en toch is reeds nu deze openbaring der heerlijkheid van Jezus zo overweldigend voor hem, dat hij ze niet dragen kan.

Wat zal er in de hemel voor arme zondaren die uit de grote verdrukking komen, veel te zien en te horen zijn.

De heerlijkheid die Johannes nu van Zijn Heere gezien heeft, is pas het allereerste begin van de glorie der heerlijkheid die hem geopenbaard zal worden.

Hij heeft de citerspellers nog niet gehoord en de paarden poorten nog niet gezien en zo oneindig veel meer zal hem nog geopenbaard worden.

Wat leeft de strijdende Gemeente van de Heere Jezus in haar verlangen naar horen en zien op een laag peil.

Hoevelen zijn er die met de wereld zich vergenoegen met het zien van bossen, bergen of bloemen en wat de aarde op velerlei wijze voor schoonheid tentoonspreidt. Ja, soms vermaakt men zich zelfs met het horen van ijdele muziek.

Rondom de Troon is meer te zien en te horen dan op de voetbank des Heeren. - Jesaja 66 : 1.

Het is wel nodig dat we bij dit alles aantekenen, dat het geen fata morgana, geen luchtspiegeling is, maar dat dit alles voor hen die God vrezen, eeuwige en waarachtige werkelijkheid zal worden.

De nog strijdende Gemeente van Jezus Christus kan deze heerlijkheid nu nog niet verdragen. Dit blijkt wanneer Johannes *als dood aan de voeten des Heeren neervalt* bij de openbaring Zijner heerlijkheid.

Dit is het waarom de Heere Johannes ondersteunde in zijn zwakheid, want zegt vers 17b:

1 : 17b

17b *en Hij legde Zijn rechterhand op mij,*

Vele kinderen van God hebben dit in de geest, zowel in voorals in tegenspoed, reeds mogen ervaren. Soms ook in doodsnoed of in zware pijnen of smarten zijnde.

Welk een oneindig verschil is er tussen deze heerlijke genade en de verdrukking om der zonden wil, tussen het flikkerende zwaard dat zich heen en weer wendde en deze liefelijke *hand* van de Heere Jezus.

Deze genade en ontferming van God in de Heere Jezus Christus gaan voor hen die zichzelf hebben leren kennen en zien liggen in hun verlorenheid, alle begrip te boven, omdat zij iets ervaren hebben van hetgeen God gezegd heeft van Jeruzalem: "Geen oog had medelijden over u, om u een van deze dingen te doen, om zich over u te erbarmen; maar gij zijt geworpen geweest op het vlakke des velds, om de walgelijkheid van uw ziel, ten dage toen gij geboren waart." - Ezechiël 16 : 5.

De naam die Johannes draagt is al een weerspiegeling van deze goedertierenheid van de Heere Jezus, want de betekenis van zijn naam is: God is genadig. Vandaar dat ook Johannes de Doper, de wegbereider des Heeren - Mattheüs 3 : 3 - de zoon die aan Zacharias en Elizabet geschonken werd, met deze naam genoemd moest worden. - Lukas 1 : 13.

Meerdere malen had Johannes gezien dat de mensen Jezus aanraakten om genezen te worden of dat Hij Zijn hand op iemand legde, maar de heerlijkheid en de zaligheid ervan zullen pas goed tot hem doorgedrongen zijn, toen hij als dood aan de voeten van de Heere Jezus gevallen was en *de Heere Zijn hand op hem gelegd had* en tot hem gezegd had: "Vrees niet."

Als een mens, nog zijnde in zijn zonde, de flikkering van het wrekende zwaard van Gods gerechtigheid te zien krijgt, maar daarna ook de heerlijkheid der genade in Jezus Christus mag zien, kan het zijn dat hij iets gaat beseffen van wat het zeggen

1 : 17 c

wil: *En Hij legde Zijn rechterhand op mij.*

Zelfs de engelen in de hemel zijn vol vreugde over deze genade van God. Zij jubelen in de kerstnacht: "Ere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen." - Lukas 2 : 14.

Als de Heere Jezus *Zijn hand* op het hoofd van een zondaar wil leggen, is het niet alleen Zijn liefde die de zondaar doet jubelen van vreugde, maar ook Zijn spreken verwekt onuitsprekelijke zaligheid in hem.

Dit blijkt als Hij tot Johannes en door Johannes tot de Gemeente zegt:

17c Vrees niet;

Alles wat in dit gezicht door middel van Johannes aan de Gemeente van de Heere Jezus, aan Zijn dienstknechten, is getoond, is nog het zien door een spiegel in een duistere rede, nog slechts een kennen ten dele. Pas als zij verheerlijkt zullen zijn (Hem gelijkvormig zijnde) zullen zij Hem zien van aangezicht tot aangezicht. - 1 Corinthe 13 : 12.

Nu nog in de aardse strijd zijnde, moet Hij Zijn volk ontelbare malen toeroepen: *Vreest niet.*

Als zij in het halfdonker, schemerende, de kusten van de oceaan van Gods majesteit en gerechtigheid zien, ja zelfs als zij Zijn genade en ontferming over hen zien, is het nog nodig dat God hen telkens toeroept: *Vreest niet.*

"*Vreest niet*, gij klein kuddeke, want het is Uws Vaders welbehagen ulieden het Koninkrijk te geven." - Lukas 12 : 32.

Of ook als de Heere eens des nachts tot hen komt, wandelende op de zee van hun onstuimig leven, schreeuwen zij van vrees; maar ook dan zal Hij zeggen: "Ik ben het, *vreest niet.*" - Mattheüs 14 : 27.

Daarom, gij die de Heere vreest, die in uzelf niet ontkennen kunt de bijzondere hoogachting en de liefde die gij tot Hem en tot Zijn Woord hebt: "Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg,

1 : 17d

welke een grote vergelding des loons heeft.” - Hebrreeën 10 : 35. ”Om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, op een verse en levende weg, welke Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is door Zijn vlees.” - Hebrreeën 10 : 19b en 20. ”Laat ons de onwankelbare belijdenis der hoop vasthouden.” - Hebrreeën 10 : 23a.

Nu Hij door Johannes Zijn hand ook op ons gelegd heeft en ook tot ons gezegd heeft: *Vreest niet*, mogen ook wij zonder vrees zijn, want al waren onze zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol. - Jesaja 1 : 18b.

De Brudegom roept het Zijn bruid toe: ”O bruid! kom bij Mij van de Libanon af;.....van de woningen der leeuwinen, van de bergen der luipaarden.” - Hooglied 4 : 8.

17d *Ik ben de Eerste en de Laatste.*

Zowel vanwege de stem der bazuin die gij gehoord hebt, als vanwege Mijn stem als die van vele wateren, ben Ik de alles en allen Omvattende, de Oorsprong en de Voleindiging aller dingen.

”Opdat men wete van de opgang der zon en van de ondergang, dat er buiten Mij niets is.” - Jesaja 45 : 6a.

Johannes, een mens van gelijke bewegingen als wij zijnde, kon door deze bijzondere openbaring in dit gezicht wel tot dezelfde gedachte gekomen zijn als Petrus, toen hij door een engel uit de gevangenis verlost werd.

Hij wist toen niet dat het waarachtig was hetgeen door de engel geschiedde. Johannes moet bepaald, evenals Petrus toen hij uit de gevangenis verlost werd, na deze ontmoeting eveneens tot zichzelf gekomen zijn na dit besluit van de Heiland: *Ik ben de Eerste en de Laatste* en bij zichzelf gezegd hebben: Nu weet ik waarachtig dat de opgestane Heiland Zelf aan mij verschenen is. - Handelingen 12 : 9.

1 : 18a

Zoals de opgestane Heiland in dit gezicht tot hem heeft gesproken, heeft Hij waarschijnlijk nooit eerder tot hem gesproken.

Johannes had met Petrus ongetwijfeld ook Hem beleden te zijn de Christus, de Zoon des levenden Gods en na Zijn opstanding uit de doden met Thomas "mijn Heere en mijn God" gezegd.

Maar nu openbaart Hij Zich in de geest aan hem als de Zoon des mensen, als het Hoofd Zijner Gemeente en als zodanig zegt Hij: *Ik ben de Eerste en de Laatste*, Ik ben de Oorsprong en de Voleindiging der Gemeente, op welke wijze Mijn oordelen in het toekomstige ook geopenbaard zullen worden. Ik omvat en bescherm hen allen, zowel de geringste in de genade als de hoogste in de genade.

Dit zal bovenal gaan blijken als de duivel uit zijn gevangenis zal worden losgelaten. - 20 : 7 t/m 9.

18a *En Die leef.*

In Zijn afscheidsrede heeft de Heere Jezus tot Zijn discipelen gezegd: "Nog een kleine tijd en de wereld zal Mij niet meer zien; maar gij zult Mij zien; want Ik leef en gij zult leven. In die dag zult gij bekennen, dat Ik in Mijn Vader ben en gij in Mij en Ik in u." - Johannes 14 : 19 en 20.

In de woorden "gij zult leven" lag een toekomstbelofte.

Wij zouden allereerst de vraag kunnen stellen: leefden zij toen niet, toen de Heere Jezus deze woorden tot hen sprak?

Het antwoord zou kunnen zijn, o gij kinderen Gods, die in beginsel levend gemaakt zijt door de inwoning van de Heilige Geest in uw hart, het eigenlijke en waarachtige leven begint pas, als alle dingen nieuw geworden zijn, als gij eenmaal in het nieuwe Jeruzalem bij de Heere zult mogen inwonen.

In dit aardse leven ontvangen Gods kinderen slechts de allereerste levenstekenen. Zoals de kinderen die nog in de moederschoot zijn, zo zijn zij nog in de moederschoot van de strijdende Kerk.

1 : 18b

Zij zijn nog zoals Esther was in het huis van Mordechai, pas later is zij tot koningin verheven.

Zij zijn in bepaald opzicht nog als het ontrouwe Jeruzalem, de Heere ziet hen nog spartelen in het bloed van hun geboorte. - Ezechiël 16 : 6a.

Vandaar is het dat er nog zoveel geklaagd wordt en er nog zoveel tranen gestort worden door Gods kinderen. Zij zijn nog in het vreemde land en wonen nog uit van de Heere. De Psalmen staan er vol van.

Heman meende zelfs zover van het levensbeginsel beroofd te zijn, dat hij klaagde dat "onder de doden" zijn verblijf was. - Psalm 88 : 6.

De als onzer Een geworden Heiland is dit nu te boven. Eerst als God een keer zal brengen in het lot van Zijn volk, dan pas zullen zij zich ongestoord kunnen verheugen en kunnen juichen. - Psalm 53 : 7.

Hij zegt: Ik ben de Eerste en de Laatste *en Die leef*.

Ik heb al deze zwakheden voor Mijn volk doorworsteld, maar eenmaal zullen zij allen ook in Mijn verworvenheden delen.

18b *en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen.*

In de vert. van het N.B.G. staat dit woord *Amen* er niet. Op deze plaats willen wij hier verder geen aandacht aan schenken, hiervoor hopen wij nog vele malen de gelegenheid te krijgen.

Ook dit gedeelte van de tekst, evenals het volgende waarin de Heiland zegt: "Ik heb de sleutels der hel en des doods", vloeit nog steeds voort uit de vertroosting van de Heiland: "Vrees niet."

Het is of de Heere Jezus het voortdurend beklemtonen wil, wees niet bevreesd, wees niet bezorgd, gij Mijn lijdende en strijdende Kerk. *Ik ben ook dood geweest, maar zie, Ik leef en zal in alle eeuwigheid bij u zijn. Amen.*

1 : 18c en 19

18c *En Ik heb de sleutels der hel en des doods.*

In de vert. N. B.G. geeft men er blijk van graag de scherpe kanten van de Heilige Schrift wat af te willen slijpen. Men vertaalt daar: "En Ik heb de sleutels van de dood en het dodenrijk."

Ook het woord verdoemenis schijnt men graag te vermijden. In Mattheüs 23 : 33 vertaalt men voor dit woord oordeel.

Voorzover het *de sleutelmacht der hel en des doods* betreft, hieraan hebben wij reeds enige aandacht geschonken bij de verklaring van vers 13 naar aanleiding van de sleutelmacht die van Sebna weggenomen is en aan de (meerdere) Eljakim gegeven is. - Jesaja 22 : 22.

Meerdere aandacht hopen wij hieraan te schenken bij de verklaring van hoofdstuk 3 : 7 en 20 : 3.

Het is opmerkelijk dat de Heere dit getuigenis van Zichzelf in deze verschijning aan Zijn vermaning "vrees niet" toevoegt.

Dit is hierom, dat als straks (in de voortgaande openbaring) het geweld *der hel en des doods* geopenbaard zal worden, Johannes en ook de strijdende Gemeente aan wie hij deze dingen tonen moet, deze woorden van de Heiland "vrees niet" allernoodzakelijkst in gedachten zullen moeten houden, want bij de nadere ontsluiting van de dingen die haast geschieden moeten zal het er meerdere malen de schijn van hebben dat *de sleutels der hel en des doods* bij de machten der duisternis berusten.

Hierom vervolgt de Heiland nu:

19 *Schrijf, hetgeen gij gezien hebt en hetgeen is en hetgeen geschieden zal na dezen.*

Reeds bij de aanvang hebben wij de aandacht erop gevestigd, dat déze opdracht beslissend is voor de inhoud der openbaring. Deze opdracht bestaat uit drie delen.

1 : 19

Velen maken zich (naar aanleiding van deze samenstelling van woorden) op een eenvoudige wijze ervan af door deze aldus te verklaren:

Hetgeen hij, Johannes, gezien heeft, is hetgeen hij gezien heeft in dit gezicht. - 1 : 1 t/m 18.

Hetgeen is, is hetgeen de zeven Aziatische Gemeenten overkomen is.

Hetgeen geschieden zal na dezen, is hetgeen de strijdende, Nieuwtestamentische Kerk in haar algemeenheid overkomen zal.

Wat wij onder deze dieldeling verstaan, hebben wij ook al in de aanvang zeer verkort weergegeven, namelijk:

Hetgeen hij gezien heeft, is de openbaring Gods van eeuwigheid, voornamelijk in de ontsluiting der zegelen van het verzegelde Boek, de hoofdstukken 5, 6 en 7.

Hetgeen is, is de tijdsopenbaring.

Hetgeen geschieden zal na dezen, is de openbaring van het toekomstige oordeel en der zaligheid van Gods uitverkorenen. Naar aanleiding van deze korte formulering zouden wij volgens onze zienswijze deze opdracht aldus kunnen weergeven:

Schrijf dan (en dit is de wezenlijke inhoud der openbaring):

Die w a s en Die i s en Die k o m e n zal.

Johannes heeft Hem gezien, Wiens stem als ener bazuin was - 1 : 10, Wiens stem van eeuwigheid is. - 1 : 11a.

Hij heeft Zijn stem gehoord als een stem van vele wateren - 1 : 15b - als een weerspiegeling van Zijn genade in de tijd.

Hij heeft Hem gezien, Die gezegd heeft: Vrees niet, Ik sta borg voor uw toekomstige zaligheid.

Dit is de stem die steeds doorklinkt in Gods getuigenissen.

Het is de stem van het Evangelie der genade Gods in Christus Jezus.

Het is de stem der bemoediging en der vertroosting: Vrees niet, vrees niet, wat er ook geschieden zal na dezen.

Dit zijn de drie hoofdzaken van hetgeen Johannes schrijven moet.

Een en ander zal geopenbaard worden in de ontsluiting der zegelen van het verzegelde Boek dat in de hand is Desgenen Die op de Troon zit, vervolgens in het blazen der bazuinen en nadien in de uitgieting der fiolen van Gods gramschap.

Naar aanleiding van deze verklaring zou de vraag gesteld kunnen worden: Welk doel hebben die zeven brieven dan die aan de zeven Aziatische Gemeenten geschreven zijn? Het ging er toch in vers 1 uitsluitend om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die haast geschieden moeten?

Wij antwoorden:

1. Deze zeven brieven weerkaatsen de bazuin van Gods Woord.
2. Zij openbaren het Evangelie der genade.
3. Zij zijn een profetie van de dingen die aan de Gemeente van Christus haast geschieden moeten.

Wij hebben van deze Gemeenten gezegd dat zij een zeer bijzondere plaats innemen in de heilshistorie en het zal blijken dat zij representatief zijn voor de gehele Nieuwtestamentische Gemeente, maar dat zij ook zijn als een echo van de Oudtestamentische Kerk.

Onze natuurlijke instelling verwacht na hoofdstuk 1 rechtstreeks hoofdstuk 4, omdat wij van nature in hoofdzaak alleen belangstelling hebben voor de dingen die haast geschieden moeten. Wij zijn op een ongeoorloofde (in feite op een goddeloze) manier nieuwsgierig, maar zoeken zo de glorie en de eer des Heeren niet.

Want de hoofdzaak en de bedoeling der openbaring is de ere Gods en Jezus met eer en heerlijkheid gekroond.

Dit zal bij de verklaring overvloedig gaan blijken.

In de aanwezigheid der zeven brieven en hun inhoud ligt al een bewijs voor de waarheid van onze zienswijze.

Het is een buitengewone openbaring der genade van God, dat de mens die gezondigd heeft (in tegenstelling tot de gevallen engelen die gezondigd hebben) door de openbaring van deze tweede Adam God weer mag leren kennen.

Het is immers de openbaring van Jezus Christus, die God Hem gegeven heeft, door Johannes gezien als Eén, de Zoon des mensen gelijk zijnde, als de tweede Adam.

Die kennis van God is door de zonde van de oude Adam voor de mens verloren gegaan. Maar de nieuwe Adam, Jezus Christus, heeft voor Gods uitverkorenen door Zijn glorieuze overwinning aan het kruis en door Zijn opstanding uit de doden het leven en de onverderfelijkheid weer aan het licht gebracht en zo heeft God, in Hem, aan Zijn dienstknechten deze openbaring gegeven.

Uit dit opnieuw kennen van God zal onafwendbaar volgen, dat we Hem in Zijn openbaring zullen zien als: Die was en Die is en Die komen zal, als de Drieënige God.

"En buiten alle twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot." Want ook hierin zal blijken: "God is geopenbaard in het vlees, is gerechtvaardigd in de Geest, is gezien van de engelen, is gepredikt onder de heidenen, is geloofd in de wereld, is opgenomen in heerlijkheid." - 1 Timotheüs 3 : 16.

Dit is dan ook de reden dat in de openbaring steeds zal blijken "hetgeen was" *en hetgeen is en hetgeen geschieden zal na dezen.*

In het licht van deze overweging ontmoeten wij in de openbaring:

De oorsprong der zonde.

De val van satan.

De overwinning van de Heere Jezus Christus aan het kruis, alsook de dingen die haast geschieden moeten.

In dit verband moeten wij er steeds acht op geven dat Gods Woord ons leert, dat Gods werken van de grondlegging der wereld af al volbracht waren. - Hebreëen 4 : 3b.

Voor ons echter, die van nature vervreemd zijn van het leven Gods door de onwetendheid die over ons gekomen is, ligt alles anders, wij zien alles anders.

Hieruit vloeit voort, dat alles wat Johannes aan de zeven Gemeenten van Klein-Azië schrijven moet, in beginsel reeds van toepassing was op de Gemeente des Heeren, vertegenwoordigd in Adam, toen hij uit het paradijs verdreven werd, want hem toch werd daar reeds de moederbelofte geschonken: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw en tussen uw zaad en tussen haar Zaad; Datzelve zal u de kop vermorzelen en gij zult Het de verzenen vermorzelen." - Genesis 3 : 15.

Doch niet alleen dít moet hij aan de zeven Gemeenten van Klein-Azië schrijven, maar hun ook bekendmaken *hetgeen is* dat wil zeggen, hun bekendmaken hoe hun staat in het heden is naar het oordeel van hun opgestane Heere.

En hieruit zal voortvloeien (op verborgen wijze) *hetgeen haast geschieden zal*.

Op bepaalde wijze is dit thema ook de inhoud der zeven brieven. Ja dit niet alleen, maar omdat die zeven Gemeenten een spiegelbeeld zijn van de ganse Nieuwtestamentische Kerk tot aan de voleindiging der wereld, zal dit thema niet alleen haar gelden, maar overheersend zijn in de ganse openbaring.

Ook is het opmerkelijk, dat de plaats waar deze zeven Aziatische Gemeenten gelegen waren, ook ongeveer de plaats is waar de Oudtestamentische Kerk haar oorsprong gehad heeft.

Het is in dit opzicht alsof in dit boek der Openbaring met hen een hêrscheppingsbegin gemaakt wordt.

In het vervolg der openbaring zullen al deze stellingen overvloedig blijken.

Dit zal voornamelijk hierin geopenbaard worden, als God Zijn oordelen aanzegt over de vijanden Zijner Kerk. Dan zal blijken, dat deze in beginsel al geopenbaard zijn over de vijanden van de Oudtestamentische Kerk, in het vergaan van

de wereld door de zondvloed, in de oordelen over Egypte, over de inwoners van Palestina door Jozua, over de Amalekieten en de Filistijnen, over Babylon en over vele anderen.

Inzonderheid zal er een duidelijke overeenkomst zijn met de plagen die over Egypte gekomen zijn. Zelfs het zingen van Mirjam en het gezang van Mozes zullen als een refrein in de Nieuwtestamentische Kerk gehoord worden.

Als dit geopenbaard zal worden, zal blijken dat de openbaringen geen opeenvolging zijn van geschiedkundige gebeurtenissen, voornamelijk niet zoals sommige theologen dit verklaard hebben, zie o.a. hoofdstuk 8 : 1. (noot 2 St. Vert.).

Er zijn er zelfs geweest, die de openbaring van het ontsluiten der zegelen van het verzegelde Boek, het blazen der bazuinen en de uitgieting van de fiolen van Gods gramschap aldus verklaard hebben:

De ontsluiting der zegelen openbaart de lotgevallen der Kerk in de eerste eeuwen na de hemelvaart van de Heere Jezus.

Het blazen der bazuinen openbaart de middentijd, vóór de aanvang der eindtijd.

En de uitgieting van de fiolen van Gods gramschap ziet voornamelijk op de eindtijd.

Zoals wij naar aanleiding van vers 19 geschreven hebben, verklaren wij de openbaring in het Licht van Hem Die was en van Hem Die is en van Hem Die komen zal.

Maar bovendien zien wij in het bijzonder dit boek der Openbaring zo:

”Jezus met heerlijkheid en eer gekroond.”

In het vervolg van de verklaring der aparte gedeelten hopen wij dit alles aan te tonen en nader te bewijzen.

In het bijzonder zal dan blijken dat het is:

De openbaring des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes.

Een glorie die niet te bevatten is en nochtans beschreven is voor de Nieuwtestamentische Kerk.

1 : 20

De zeven brieven van de Heere Jezus aan de zeven Gemeenten van Klein Azië zijn niet alleen een spiegelbeeld van hetgeen de Nieuwtestamentische Gemeenten zullen ervaren tot aan het einde der wereld, maar zij zijn ook een spiegelbeeld van de regenboog die rondom de Troon van God is. - 4 : 3. De ganse Gemeente der uitverkorenen is een afschaduwing van deze boog, want zij is de wolk der getuigen. - Hebréeën 12 : 1.

Op deze wolk straalt het licht van de Zon der gerechtigheid, waardoor alle kleuren: Genade, Vrede, Liefde, Gerechtigheid, Volharding, Blijdschap en Geloof zich rondom de Troon openbaren. Als God haar aanziet, gedenkt Hij aan Zijn verbond. - Genesis 9 : 13.

Als wij dit alles zo mogen zien, zijn ook wij geneigd om met Paulus uit te roepen: "O diepte des rijkdoms beide der wijsheid en der kennis Gods, hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen en onnaspeurlijk Zijn wegen!" - Romeinen 11 : 33.

20 *De verborgenheid der zeven sterren die gij gezien hebt in Mijn rechterhand en de zeven gouden kandelaars.
De zeven sterren zijn de engelen der zeven Gemeenten;
en de zeven kandelaars die gij gezien hebt, zijn de zeven Gemeenten.*

Dus beide, zowel *de sterren* als *de kandelaars*, zijn een *verborgenheid*.

Wij moeten er wel op letten, dat er niet staat:

De zeven sterren zijn de z e v e n engelen der zeven Gemeenten. Ook in deze samenstelling van woorden gaat een verborgenheid schuil. Daaraan hopen wij in het vervolg aandacht te schenken.

Als de Heere tot Johannes zowel van *de sterren* als van *de kandelaars* zegt, dat zij een *verborgenheid* zijn, betekent dit ongetwijfeld dat zij een schaduwbeeld van hogere sterren en van hogere kandelaars zijn. Deze *verborgenheid* zal in het toekomstige aan Zijn dienstknechten geopenbaard worden.

Er zijn trouwens nog meer geheimenissen in deze tekst verborgen, want de woorden: *zeven, sterren, rechterhand, gouden, kandelaars, engelen, Gemeenten* zijn in feite zeven verborgenheden die elk voor zich de glorie en de heerlijkheid des Allerhoogsten zullen uitbazuinen in het midden der Gemeenten.

Een heerlijkheid, alle tijden en het toekomende omvattende. Wij willen aan elk dezer woorden enige aandacht schenken.

De verborgenheid van het getal zeven.

Wat gaan er in dit getal *zeven* reeds vele verborgenheden schuil. Het is een symbool van de volmaakte majesteit des Allerhoogsten.

Dit blijkt al onmiddellijk uit vers 4 van dit hoofdstuk, waar staat: "Genade zij u en vrede van Hem Die is en Die was en Die komen zal; en van de zeven geesten die voor Zijn Troon zijn."

Overall in de ganse Heilige Schrift, waar de volmaaktheid Gods uitgebeeld wordt of in het geding is, is het getal *zeven* hiervoor beslissend. Er is ook in verborgen de rust voor de uitverkoren Gemeente der mensen en der engelen.

In dit getal is ook de strijd en de overwinning van de Heere Jezus verborgen.

Hierin liggen de zevenmaal zeven jaren van arbeid voor de strijdende Kerk verborgen en het jubeljaar der ruste voor de triomferende Kerk.

Ja de ganse schepping van hemel en aarde weerspiegelt het getal *zeven*.

Zo wijst het ook de strijd van Gods volk aan.

Zeven priesters, dragende de zeven ramsbazuinen voor de ark des Heeren. Dezen gingen in het midden van het volk des Heeren zeven dagen rondom de stad Jericho. Alleen op de zevende dag gingen zij zevenmaal rondom de stad. In en door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen, als zij tot zeven dagen toe omringd waren geweest. - Jozua 6 : 13 t/m 16 en ook Hebrëen 11 : 30. Door dit geloof zullen ook de muren

1 : 20

van het Nieuwtestamentische Babylon omvergeworpen worden.

En wat zal ik (evenals Paulus in Hebrëeën 11 : 32) nog meer zeggen, want ook mij zou de tijd ontbreken als ik zou moeten ingaan op het feest der weken, op de zeven kruiswoorden van de Heere Jezus, op de betekenis van de zeven Gemeenten van Klein-Azië.

De glorie van het getal *zeven* zal op het allerluisterrijkst geopenbaard worden, als de zeven zegelen van het verzegelde Boek hetwelk is in de hand Desgenen Die op de Troon zit, ontsloten zullen worden.

Vervolgens als de verborgen raad Gods des Vaders aan de Zoon geopenbaard zal worden en de Zoon Zelf, tijdens het blazen der zeven bazuinen, Zijn glorie openbaren zal in de verlossing van Zijn uitverkoren Gemeente en ook als de Heilige Geest de glorie Zijner majesteit openbaren zal in de uitgieting van de zeven fiolen van Gods gramschap.

De verborgenheid van het woord *sterren*.

Het is niet zonder betekenis dat *de verborgenheid der zeven sterren* onder één noemer samengevat wordt en dat pas daarna *de zeven gouden kandelaren* genoemd worden. Hierin gaat voor engelen en mensen de allerhoogste verborgenheid schuil.

Dit geheimenis zal steeds dieper en wonderlijker worden, in het bijzonder door de samenvoeging *zeven sterren*.

Om de glorie hiervan aan te tonen (al zal die ook dan slechts schemerende te zien zijn) is het noodzakelijk een onderzoek in te stellen naar de betekenis der sterren als zodanig.

Twee verschillende morgensterren worden ons in de Heilige Schrift voor ogen gesteld, ver boven de andere sterren uitstralende, omdat zij beiden van heirlegers omringd zijn.

De eerste wordt genoemd: De Blinkende Morgenster - 22 : 16 - omdat Deze "het waarachtige Licht is, Hetwelk verlicht een iegelijk mens, komende in de wereld." - Johannes 1 : 9.

De andere wordt zonder meer morgenster genoemd. Dit blijkt uit Jesaja 14 : 12.

1 : 20

Maar uit Job 38 : 7 blijkt dat er meerderen aan hem gelijk geweest zijn.

Nochtans blijkt uit Jesaja 14 : 12 dat één uit hen de hoogste geweest is. Daarom willen wij eerst aandacht schenken aan deze laatste morgenster met zijn mede-morgensterren, zoals in Job 38 : 7a zijn heirlegers genoemd worden.

Maar Jesaja 14 : 4, 12 en 14 doen ons hem het duidelijkst kennen in zijn schaduwbeeld Nebukadnézar.

Wij noemen hem zijn schaduwbeeld, omdat Nebukadnézar koning over het aardse Babylon was en de gevallen morgenster koning over het geestelijke Babylon. Hieruit volgt ook een bijzondere overeenstemming tussen deze twee koningen.

In Jesaja 14 : 12a wordt de aardse morgenster Nebukadnézar aldus aangesproken: "Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, o morgenster, gij zoon des dageraads!" Dit "uit de hemel gevallen" komt overeen met de staat des satans, want de Heere Jezus zei van hem: "Ik zag de satan als een bliksem uit de hemel vallen." - Lukas 10 : 18b.

Toen deze morgenster nog in zijn gloriestaat was, overlegde hij bij zichzelf: "Ik zal ten hemel opklimmen, ik zal mijn troon boven de sterren Gods verhogen." - Jesaja 14 : 13a.

Hierom is deze oorspronkelijke zoon des dageraads op de aarde geworpen en al zijn volgelingen met hem. - 12 : 9.

Na zijn oorlog, gevoerd in de hemel met Michaël en zijn engelen - 12 : 7 - is hij op deze teruggetrokken linie God en Zijn uitverkorenen gaan bestrijden. Dit blijkt uit het alarmgeklank der eerste drie bazuinblazers.

Reeds bij het eerste alarmgeklank is er geworden hagel en vuur, gemengd met bloed (Genesis 4 : 8, Abel vermoord) want deze satan is met zijn engelen op de aarde geworpen. - 12 : 9.

Bij het tweede alarmgeklank is hijzelf als een grote berg, van vuur brandende, in de zee geworpen. - 8 : 8a.

Bij het derde alarmgeklank is een grote ster, brandende als een fakkel, gevallen op het derde deel der rivieren en op de fonteinen der wateren. - 8 : 10.

Als de profeet Ezechiël zijn werking ziet in een ander schaduwbeeld van hem, in de vorst van Tyrus, versmaadt hij hem aldus, zeggende: "Gij waart in Eden, Gods hof; gij waart een gezalfde, overdekkende cherub; en Ik had u alzo gezet; gij waart op Gods heilige berg; gij waart volkomen in uw wegen, van de dag af dat gij geschapen zijt, t o t d a t er ongerechtigheid in u gevonden is. Gij zijt een grote schrik geworden en zult er niet meer zijn tot in eeuwigheid." - Ezechiël 28 : 13 t/m 19 ged.

Als de profeet zijn werking ziet in de Farao van Egypte, versmaadt hij hem aldus: "De cederen in Gods hof verduisterden (evenaarden vert. N.B.G.) hem niet." - Ezechiël 31 : 8a. "Als Ik u zal uitblussen, zal Ik de hemel bedekken en zijn sterren zwart maken." - Ezechiël 32 : 7a.

Toen deze morgenster op de aarde geworpen werd, trok zijn staart het derde deel van de sterren des hemels en wierp die op de aarde. - 2 : 4.

Een gedeelte van dit heirleger had bezit genomen van de bezetene van Gadara. - Lukas 8 : 30.

De grootheid van het geheimenis van *de zeven sterren in de rechterhand van Christus* is ondoorgrondelijk.

Deze *verborgenheid* vindt haar oorsprong in de oorspronkelijke glorie die de morgenster, de zoon des dageraads, in zijn scheppingsglorie was toebedeeld. Hij was "een beschuttende cherub met uitgespreide vleugels." - Ezechiël 28 : 14a (vert. N.B.G.).

God had hem een plaats gegeven op de heilige berg der goden, wandelende te midden van vlamme stenen (vert. N.B.G.) om hem en zijn mede-engelen te voeren naar de allerhoogste scheppingsheerlijkheid ter ere van God. Hij was volkomen in al zijn wegen.

Hij was gezalfd (vers 14 St.Vert.) om een beschermende en besturende cherub te zijn. God had hem alzo gezet op Zijn heilige berg, de cederen in Gods hof verduisterden hem niet,

zelfs Michaël en Gabriël niet, ondanks de hoge majesteit en de grote lichtglans ook hun geschonken.

De glorie der *verborgenheid der zeven sterren in de rechterhand van Christus* is mede Zijn overwinning (in Zijn waarachtig menselijke natuur) over deze oorspronkelijke hemelvorst.

De Heere Jezus heeft hem overwonnen en onttroond om al Gods kinderen, zowel engelen als mensen, op een verse en nieuwe weg tot de eer en heerlijkheid Gods te leiden.

Indien God deze hemelvorst, deze oorspronkelijk zo glorievolle zoon des dageraads, met zijn engelen niet gespaard heeft, maar hem met zijn engelen in de hel geworpen heeft - 2 Petrus 2 : 4 - hoe zullen wij ontvlieden als wij op zo grote zaligheid geen acht zouden slaan? - Hebreëen 2 : 3.

De grootheid en de majesteit van deze oorspronkelijke morgenster, van deze zoon des dageraads, is zó groot geweest, dat zelfs Michaël, de aartsengel, toen hij na zijn val met hem in twist gewikkeld was, geen smadelijk oordeel tegen hem durfde in te brengen, doch tegen hem zei: "De Heere bestraffe u." - Judas : 9 en 10.

Toen deze morgenster met zijn engelen op de aarde geworpen werd, zijn er ontelbaar veel ledige plaatsen in de hemel gekomen, die op nog glorievoller wijze wederom bezet moesten worden.

Wat wordt dit bovenmate schoon en heerlijk afgebeeld in de geschiedenissen van het boek Esther, want gelijk het feest van koning Ahasveros verstoord is geworden toen koningin Vasthi gehoorzaamheid weigerde aan de koning, evenzo is de vreugde in de hemel verstoord, want er kwam oorlog in de hemel - 12 : 7a - toen deze grote morgenster gehoorzaamheid aan God heeft geweigerd.

Koning Ahasveros heeft raad gehouden met zijn zeven wijzen (de naasten die bij hem waren) om deze breuk in een hogere glorie om te zetten. Tot eer van zijn naam en tot vernedering van allen die tegen hem waren opgestaan.

1 : 20

Er werd in het rijk van koning Ahasveros gezocht naar een geliefde en nieuwe koningin, die het paleis des konings wederom met haar liefde en schoonheid zou kunnen versieren. En zij werd gevonden, een Jodin, een balling, een weggevoerde uit het land harer geboorte, een vreemdelinge, verkerende onder de hoede van een Joods man, genaamd Mórdechaï, die was weggevoerd van Jeruzalem. - Esther 2 : 5 en 6.

Deze was het die Hadassa (deze is Esther) de dochter van zijn oom opvoedde, want zij had vader noch moeder. - Esther 2 : 7a. Zij was door Mórdechaï tot een dochter aangenomen.

De K o n i n g heeft een welbehagen in haar gehad en haar u i t v e r k o r e n, dat zij koningin zou worden in de plaats van Vasthi.

Wij achten Mórdechaï een schaduwbeeld van de Heere Jezus te zijn. Hij is voor haar behoud en voor het behoud van zijn en haar volk als door het vuur gegaan. Hij is voor haar en voor zijn volk blijven strijden tot de volle overwinning door hem behaald was, ook toen Haman (een schaduwbeeld van de gevallen morgenster, wiens stoel ook verhoogd is boven al de vorsten die bij de koning waren) hem, Mórdechaï, tot de dood toe trachtte te vervolgen.

Hij heeft onder bittere klachten en geweest Zijn weg door het aardse Susan moeten vervolgen, totdat de overwinning over die oorspronkelijke zoon des dageraads door Hem behaald was.

Maar na zijn overwinning ging Mórdechaï uit van voor het aangezicht des konings in een hemelsblauw en wit koninklijk kleed met een opperkleed van fijn linnen en purper en een grote gouden kroon op zijn hoofd en de stad Susan juichte en was vrolijk. En bij Gods volk was licht en blijdschap en vreugde en eer. - Esther 8 : 15 en 16.

Maar Haman werd voortgedreven naar zijn huis, treurig en met bedekten hoofde, zonder troost of verwachting.

Zelfs zijn huisvrouw zei tot hem: "Indien Mórdechaï, voor wiens aangezicht gij zijt begonnen te vallen van het zaad der

1 : 20

Joden is, zo zult gij tegen hem niet vermogen; maar gij zult gewisselijk voor zijn aangezicht vallen." - Esther 6 : 13b.

Bileam heeft het immers geprofeteerd: "Er zal een ster voortgaan uit Jakob en er zal een scepter uit Israël opkomen; die zal de palen der Moabieten verslaan en zal al de kinderen van Seth verstoren." - Numeri 24 : 17b.

Zijn Koning zal boven Agag verheven worden. Dat is verheven worden boven Haman, de zoon van Hammedátha, de Agagiet. - Esther 3 : 1.

Het is bekoorlijk deze geschiedenissen te lezen en te overdenken met hart en oog gericht op de strijd tussen de Heere Jezus en de gevallen morgenster.

Welk een onuitsprekelijke feestvreugde zal deze nieuwe Blinkende Morgenster Zijn volk (afgebeeld door *de zeven sterren die in Zijn rechterhand zijn en de zeven kandelaars*) bereiden.

Iets van de glorie van dit feest is uitgebeeld in het nieuwe feest van Purim, opdat derzelve gedachtenis onder de Joden geen einde zou nemen bij hun zaad. - Esther 9 : 28

Dit feest was voordien onder het volk des Heeren niet gekend of gevierd. Voor het uitverkoren volk des Heeren is dit Purimfeest der Joden het feest der verlossing uit de macht hunner doodsvijanden, uit de macht der zonde des doods.

De Blinkende Morgenster - 22 : 16 - verborgen in de eeuwige Vrederaad des Allerhoogsten, verborgen in het verzegelde Boek dat was in de rechterhand Desgenen Die op de Troon zat, is bij de ontsluiting van het eerste zegel door Johannes gezien als een Ruiters op een wit paard, uitgaande overwinnende en opdat Hij overwonnen - 6 : 1 en 2 - om de hoogmoed van de gevallen morgenster, de oorspronkelijke zoon des dageraads, terneder te werpen en te verbreken.

Enige wijzen uit het Oosten hebben deze opgekomen Ster uit Jakob en haar heerlijkheid aanschouwd. - Mattheüs 2 : 1 en 2.

Wat moeten al Gods uitverkorenen zich verheugen in deze

Morgenster, in de heerlijkheid van de Eniggeborene des Vaders, zich verheugen dat deze lichtende Ster hen voorgaat op de weg ten leven en hen de plaats aanwijst waar Hij te vinden is.

Zo moeten ook de leraars, *de engelen der Gemeenten*, zijn in *de rechterhand van Christus* om de Gemeenten te leiden en te besturen op de weg des levens om haar de plaats te wijzen waar Jezus te vinden is. Ongetwijfeld worden zij daarom *sterren* genoemd.

De verborgenheid der zeven sterren in de rechterhand van Christus is groot, oneindig veel groter dan wij ooit zouden kunnen aantonen.

Wij willen nu niet verder uitweiden over elke bijzonderheid, maar als we tot de desbetreffende plaatsen mogen komen, waar de glorie dezer verborgenheden zich openbaart, hopen we telkens de heerlijkheid ervan aan te tonen, voornamelijk als het openbaar zal worden dat zij, de *sterren* des hemels, op de aarde zullen vallen, zoals de profeten profeteerden en de Heere Jezus dit Zelf voorzeggd heeft. - Jesaja 13 : 10 en 34 : 4; Mattheüs 24 : 29 e.a. Zoals het ook aan Johannes geopenbaard zal worden. - 6 : 13.

Ook als zij opgenomen zullen worden in de wolken, de Heere tegemoet, om altoos bij de Heere te zijn om de hemel te doen weergalmen van deze glorie Gods.

Nu we dit alles zo voor de aandacht gesteld hebben, moeten we toch wel tot de overtuiging komen dat de Heilige Schrift een bruisende oceaan van Geest en Leven is. Bovenal bij het aanschouwen van deze verwisseling der *sterren*, die er zich overal in openbaart.

Als we letten op de uitnemende genade van de Heere Jezus voor Zijn uitverkoren volk, is het mogelijk dat we de dichter van Psalm 98 nazingen: "Psalmzingt de HEERE met de harp en met de stem des gezangs, de zee bruiise met haar volheid, de wereld met allen die daarin wonen."

Wat wordt er door velen zeer veel gelezen in kranten, tijdschriften en waardeloze boeken, zonder acht te geven op de waarde en de glorie van Gods getuigenissen.

Toch is hierin verborgen het beproefde goud, komende uit het vuur van het lijden van onze Heere Jezus Christus.

De verborgenheid van het woord *rechterhand*.

Het derde geheimenis in deze tekst is dat deze *zeven sterren* zijn *in de rechterhand van de Heere Jezus*. Daarin zijn en ziet Johannes *de zeven sterren*.

Welk een tegenstelling, *de zeven sterren in de rechterhand van de Blinkende Morgenster* of hetgeen er van de gevallen engelen geschreven staat: "En zijn staart trok het derde deel van de sterren des hemels en wierp die op de aarde." - 12 : 4a.

Van de gevallen mensen zijn er, die als een *ster in de rechterhand van de Heere Jezus* zijn, maar zeer velen zijn er die met de gevallen engelen als een uitgebluste ster in de staart des satans terechtgekomen zijn.

Wat blijkt er zeer veel aan gelegen te zijn God te gehoorzamen of Hem gehoorzaamheid te weigeren.

Satan heeft niet alleen in zijn val de sterren van de eerste grootte, van het hogere zonnestelsel, kunnen verduisteren, maar heeft ook de sterren van de tweede grootte, van het lagere zonnestelsel (de mens) ten val kunnen brengen.

De sterren, nu *in de rechterhand van Christus*, zijn van oorsprong ook eens verduisterde sterren geweest, meegesleept, gevangen en terechtgekomen in de staart van de grote draak.

Maar door de genade van God in de Heere Jezus Christus zijn zij er door het zwaard des Geestes van afgehouden. Hierdoor zijn zij verlost van het geweld des duivels en van de macht der zonde tot eer van God en de Heere Jezus Christus.

Van de mens die tot uiterste goddeloosheden vervallen is, wordt door mede-goddelozen soms wel gezegd: Die is van des duivels staart afgehakt. Hieruit blijkt dat de mens nog dieper

gevallen is dan de satan zelf. Voor dezulken hoeft de satan geen strijd te voeren om hen in zijn gelederen te houden.

Maar *de sterren* die zijn *in de rechterhand van de Heere Jezus*, zijn uit het geweld des duivels verlost en aan zijn greep ontkomen, omdat de Heere Jezus Zelf deze sterke voor hen gebonden heeft - Mattheüs 12 : 29 - en hen als Zijn wezenlijk eigendom duur gekocht en gered heeft uit de verslindende klauwen des satans. - 1 Corinthe 6 : 20 en 7 : 23; 1 Petrus 1 : 18.

Niemand zal in der eeuwigheid in staat zijn dezen te rukken uit de hand des Vaders, in Wiens hand de Heere Jezus hen overgegeven heeft, opdat God zij alles in allen. - 1 Corinthe 15 : 28.

Ook al is het dat in deze tekst gezegd wordt dat alleen *de engelen der zeven Gemeenten in de rechterhand van de Heere Jezus* zijn, zo leert ons nochtans de Heilige Schrift dat al Zijn kinderen die door hun prediking en onderwijzing Hem toegebracht zijn, veilig in de hand Zijns Vaders geborgen zijn, want Hij heeft ze in Zijn handpalmen gegraveerd. - Jesaja 49 : 16.

Ook dit dat er *zeven Gemeenten* in het geding gebracht zijn en dat er daarom *zeven sterren in de rechterhand van de Heere Jezus* zijn is een *verborgenheid* blijkens de samenstelling van de tekst.

De verborgenheden zijn ondoorgrondelijk als we letten op de namen dezer Gemeenten en de staat waarin zij verkeren en de plaats waar zij gelegen zijn. Maar *de verborgenheid der zeven sterren (de engelen der zeven Gemeenten)* is wel de allergrootste *verborgenheid*.

Als wij letten op hun staat en de ellendige toestand waarin ook zij vanwege hun zonden gekomen zijn (want ook zij hebben evenals de oorspronkelijke morgensterren, de duivel met zijn engelen, gehoorzaamheid aan God geweigerd en zijn evenals de engelen des satans in dezelfde staart terechtgekomen) dan zou het kunnen zijn dat er iets in ons hart ging schemeren van deze glorievolle en ondoorgrondelijke *verborgenheid*, name-

lijk dat deze zelfde *sterren* nu veilig en geborgen zijn *in de rechterhand van de Heere Jezus* en door Hem in de hand des Vaders.

We willen nog enige aandacht schenken aan de oorspronkelijke vreugde in God, waarin ook de gevallen morgenster en zijn engelen verkeerd hebben.

Dit blijkt niet alleen uit zijn schaduwbeeld Nebukadnézar e.a. die wij reeds voor de aandacht gesteld hebben, maar ook uit de onderrichting van Job, als God hem vraagt: "Waar waart gij toen Ik de aarde grondde? Toen de *m o r g e n s t e r r e n* tezamen vrolijk zongen en al de kinderen Gods juichten?" - Job 38 : 4a en 7.

Uit dit onderricht des Heeren aan Job kunnen wij tevens onderricht worden, dat de hemel met zijn bewoners eerder geschapen is dan de aarde en haar bewoners.

Dat er voor *de engelen der Gemeenten*, voor de mensen in het algemeen, nog een weg ter herstel mogelijk is, vloeit alleen voort uit het feit dat God geheel vrijwillig in mensen een welbehagen heeft willen nemen ter betoning van Zijn onnaspeurlijke liefde en genade. Dit is bovenal *de verborgenheid der sterren in de rechterhand van Jezus*.

Voor de engelen die niet gevallen zijn is dit ook een ondoordringelijk mysterie geworden. Zij zijn zeer begerig geworden om in deze verborgenheid een blik te mogen slaan. - 1 Petrus 1 : 12. Namelijk: Hoe kan dit met Gods gerechtigheid bestaan?

Zij hebben immers gezien dat God hun mede-engelen die gezondigd hebben, niet gespaard heeft, maar hen overgegeven heeft aan de ketenen der duisternis om tot het oordeel bewaard te worden. - Judas : 6.

Gods heiligheid en Zijn gerechtigheid eisten dit immers ook voor de gevallen mens? Dit is voor hen dan ook een ondoordringelijk mysterie, dat voor de gevallen mens de hogere en meerdere Michaël geopenbaard is, Die (evenals hun Vorst Michaël) de strijd tegen de boze voor hen gestreden heeft.

In de aanvang kunnen zij nog niet anders zingen dan: "Ere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen." - Lukas 2 : 14.

Maar ook hun lofliederen zullen hoger worden, ja zeer hoog. Dit zal nog gaan blijken in het vervolg der tekst.

Bij *de zeven gouden kandelaren* zouden wij de vraag kunnen stellen: zijn alleen *de zeven sterren in de rechterhand van de Heere Jezus een verborgenheid* of zijn ook *de gouden kandelaren en de engelen der zeven Gemeenten een verborgenheid*?

De tekst noemt het woord *verborgenheid* maar eenmaal, maar vanwege de samenstelling der tekst zijn wij van mening dat in de opdracht die aan Johannes gegeven wordt om *de verborgenheid der zeven sterren te openbaren*, ook de opdracht besloten ligt (vanwege het samenvoegende woordje *én*) om mede de overige verborgenheden te openbaren.

Dit blijkt temeer, omdat de Heere Jezus in het tweede gedeelte der tekst de gehele tekst onder één noemer samenvat, zeggende: *De zeven sterren zijn de engelen der zeven Gemeenten; en de zeven kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven Gemeenten.*

Hierom zijn zowel *de kandelaren* als *de sterren* een *verborgenheid*.

Nu is het echter opmerkelijk, dat als de Heere Jezus deze verklaring aan Johannes geeft, Hij niét zegt: En de zeven gouden kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven Gemeenten, het woord *g o u d e n* nu niet noemende.

De verborgenheid van het woord *gouden*.

In dit woord gaat ongetwijfeld al direct een verborgenheid schuil.

Johannes heeft in beginsel - vers 12 - *zeven gouden kandelaren* gezien en hij moest schrijven hetgeen hij gezien heeft - vers 19 - en ook *de verborgenheid der zeven gouden kandelaren* of waar het in feite op neerkomt *de verborgenheid der zeven Gemeenten*. - vers 20.

1 : 20

Om enig licht te krijgen over deze verborgenheid waarom de Heere Jezus in Zijn nadere verklaring niet zegt: 'En de zeven gouden kandelaars zijn de zeven gemeenten', moeten we op de oorsprong der *kandelaars* letten.

Bezaleël maakt in opdracht van Mozes, op bevel van God, een kandelaar van louter goud met al zijn versieringen en toebehoren. - Exodus 37 : 17 t/m 24.

Mozes, de middelaar der Wet, heeft hem op Gods bevel gebracht in de tent der samenkomst van Zijn volk en zijn lampen aangestoken. - Exodus 40 : 1 t/m 4.

Salomo, de koning des vredes, heeft zelfs tien van deze *gouden kandelaars* naar hun wijze laten maken om die aan te steken in de tempel Gods voor de aanspraakplaats. - 2 Kronieken 4 : 7 en 20.

Al deze *kandelaars* zijn door de vijanden van Gods Kerk afgehouden en verwoest. - 2 Koningen 24 : 13. In feite, door middel van zijn schaduwbeeld Nebukadnézar, door satan zelf.

De Heere Jezus (de Vervuller der Wet) de Koning des Vredes, heeft echter voor het Nieuwtestamentische heiligdom *zeven gouden kandelaars* geformeerd uit de tot as verbrande *kandelaars* die door Mozes en Salomo geformeerd waren.

Het *goud* dezer *kandelaars* neemt Hij uit Zichzelf en zo ziet Johannes Hem te midden der *gouden kandelaars*.

De Gemeenten des Heeren op de aarde hebben wel de vorm en de taak der *kandelaars*, maar het *goud* dat aan hen is, moeten zij nog van de Heere Jezus kopen.

Dit zal gaan blijken als de Heere Jezus Zijn aanspraak aan de Gemeenten beëindigen zal. Dit is het waarom de Heere Jezus tot de Gemeente van Laodicéa zal zeggen: "Ik raad u dat gij van Mij koopt *goud*, beproefd komende uit het vuur." - 3 : 18a.

Wat ontbreekt in de Gemeente des Heeren veelal dit loutere *goud*. Als de Heilige Geest in het midden der Gemeente werkt en wandelt, herschept Hij velen van hen tot *gouden kandelaars*, opdat zij tot sieraad in het midden der Gemeente zullen zijn.

De *verborgenheid* van het woord *kandelaren*.

De *kandelaren* zijn op zichzelf een *verborgenheid* blijkens vers 20a, want zij zijn uit en van zichzelf geen lichtgevers maar slechts lichtdragers. Als zij niet voortdurend van o l i e voorzien worden, zijn zij van zichzelf maar dode dingen.

Dit is het waarom Mozes geboden heeft een zuivere olie te maken uit g e s t o t e n olijven. - Exodus 27 : 20 en Leviticus 24 : 2.

Zij kan (zij kunnen) alleen licht verspreiden in het heiligdom als zij voortdurend gevoed wordt (worden) door deze zuivere Olie Die voortgebracht is uit de g e s t o t e n O l i j f b o o m, de Heere Jezus Christus. "Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem en door Zijn striemen is ons genezing geworden." - Jesaja 53 : 5.

De wijze maagden (in het midden der Gemeente) houden steeds hun lampen brandende met deze Olie des geloofs, die zij ontvangen uit het verzoenende lijden van onze Heere Jezus Christus.

Daarom moest (moesten) onder de Oudtestamentische eredienst deze lamp (lampen) in het heiligdom steeds brandende gehouden worden.

Hierom is het van het allerhoogste belang, dat niet alleen het licht op de *kandelaar* aanwezig is in de Gemeente des Heeren (namelijk de lamp van Gods Woord) maar bovenal dat zij gevoed wordt met de zuivere Olie des Heiligen Geestes.

Als deze zuivere Olie niet gebruikt wordt, is het mogelijk dat de lamp wel brandt, maar brandende is met onzuivere olie, met als gevolg dat de mensen de Schriften gaan verdraaien tot hun eigen verderf.

Wat zal dit gaan blijken als straks aan Johannes geopenbaard zullen worden de dingen die haast geschieden moeten.

Dan zal blijken met welk een onzuivere olie de lampen menigmaal in de Gemeenten branden.

De glorie dezer *verborgenheid* zal nog heerlijker geopenbaard worden, als de zeven bazuinen geblazen zullen worden.

Daarom is het zo dringend noodzakelijk dat de Gemeenten (in het bijzonder zij die geënt zijn op de Olijfboom Jezus Christus) hun lampen steeds vullen met die zuivere Olie des Heiligen Geestes, die Olie des geloofs, genomen uit die "Ene gestoten Olijf."

Eerst dan zullen zij worden als olijfplanten rondom de tafel des Heeren. - Psalm 128 : 3. En zo zullen zij hun kindskinderen zien.

Welk een vreugde moet dit zijn voor de rechtgeaarde engelen (de voorgangers der Gemeenten) als zij zien mogen dat de tafel des Heeren bezet is met olijscheuten wier geur en licht het huis des Heeren vervullen.

De verborgenheid van het woord engelen.

Wij hebben er al op gewezen dat er niet staat: De zeven sterren zijn de z e v e n engelen der zeven Gemeenten. Het woord 'zeven' voor *engelen* is weggelaten. Deze samenstelling van woorden vloeit niet voort uit de wijze van taalgebruik, maar uit noodzaak.

Zelfs hieraan kan men merken dat we met een Woord van hogere orde te doen hebben. Wij zouden misschien zelfs (in omgekeerde volgorde) geschreven hebben: De zeven sterren zijn de zeven engelen der Gemeenten.

Wij achten dat deze samenstelling van woorden voortgevloeid is uit de alwetende en allesoverziende wijsheid Gods, opdat in latere tijden een tweede, derde of vierde *engel* of zelfs meerdere *engelen* over een en dezelfde Gemeente zich er niet om zouden behoeven te bekommeren of zij hun zending wel van de Heere Jezus zouden ontvangen hebben.

Er gaat echter nog een andere verborgenheid schuil achter deze samenstelling van woorden, want z e v e n is het getal der volmaaktheid zoals wij aangewezen hebben.

Straks, bij de openbaring der dingen die haast geschieden moeten, zal gaan blijken welk een ontzettende verwoesting er

juist in dit opzicht door de anti-Christ aangericht zal worden, als hij zich als alleenheerser zal stellen over de Gemeenten. Hierop hopen wij te zijner tijd uitvoerig terug te komen.

Het is op zichzelf al opmerkelijk dat de Heere de voorgangers der Gemeenten *engelen* noemt.

Dat zij ook door de Heere *sterren* genoemd worden, zal later van belang blijken te zijn, als zij als *sterren* van de kerkelijke hemel zullen vallen.

Maar van de heilige engelen zegt God, dat zij allen dienende geesten zijn, uitgezonden ten dienste van degenen die de zaligheid beërven zullen. - Hebrëeën 1 : 14.

Hoewel het menselijk geslacht in de geschapen tijd een weinig minder gemaakt is dan de engelen, heeft God hen toch met eer en heerlijkheid gekroond - Psalm 8 : 6 - en hen niet alleen doen heersen over de werken Zijner handen, maar sommigen van hen als *engelen*, als gediensige geesten, gesteld in de Gemeenten die Christus door Zijn bloedstorting verworven heeft.

De Heere heeft Zelf bij ervaring in dit opzicht de diepten des satans gekend.

Hij wist waartoe de *engelen* der Gemeenten zich zouden laten verleiden, hoe sommigen van hen zich in deze tempel Gods zouden zetten, zich vertonende alsof zij zelf God waren. - 2 Thessalonicensen 2 : 4.

Daarom worden de voorgangers der Gemeenten door de Heere *engelen* genoemd. Zo worden zij als dienende geesten aangewezen.

Dit neemt echter niet weg, dat de Heere sommige leden der Gemeente boven hun medebroeders verheft. "Want God heeft er sommigen in de Gemeenten gesteld, ten eerste apostelen, ten tweede profeten, ten derde leraars, daarna krachten, daarna gaven der gezondmakingen, behulpzels, regeringen, menigerlei talen." - 1 Corinthhe 12 : 28.

1 : 20

Daarom noemt de Heere, naar onze mening, de voorgangers der Gemeenten *engelen* (gedienstige geesten) opdat niemand onder hen zich zal verheffen, zich de status van paus of kardinaal aanmatigende.

Wat is *de verborgenheid der zeven sterren en der zeven kandelaren* toch onvoorstelbaar groot, want de *sterren* zijn niet alleen dienende geesten, maar zij zijn ook boodschappers van God, uitgezonden om Gods Woord in het midden der Gemeente te verkondigen.

Hierom moet het voor elke voorganger, van welke Gemeente ook, van groot gewicht zijn te weten of te vertrouwen dat hij een zending van Godswege ontvangen heeft om dienaar des Woords te zijn in Zijn Gemeente die Hij zo duur gekocht heeft en die Hem zo na aan het hart ligt.

Hoevelen zullen er in onze dagen niet zijn, die zich deze hemelse roeping niet bewust zijn, ja er zelfs de spot mee drijven.

De *verborgenheid* van het woord *Gemeenten*.

De tekst zegt tenslotte: *En de zeven kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven Gemeenten.*

In de vert. N.B.G. is het woord *zeven* voor het woord *kandelaren* weggelaten.

Wij geloven niet dat dit van fundamentele betekenis is, maar mocht dit in de originele tekst voorkomen, dan behoort het er nu ook te staan.

Gemeenten, dezen zijn het lichaam van Christus en leden in het bijzonder. - 1 Corinthe 12 : 27.

Paulus zegt, als hij de heilige huwelijksverbintenis tussen een man en een vrouw in het geding gebracht heeft: "Deze verborgenheid is groot, doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de Gemeente." - Efeze 5 : 32.

Bij de verklaring der brieven die de Heere aan de zeven Gemeenten geschreven heeft, zal deze verborgenheid ook op

1 : 20

andere wijze blijken, maar vooral ten opzichte van hun profetische betekenis.

Wie van ons is in staat om slechts één woord te verklaren van of te schrijven over deze verborgenheid: het heilige huwelijk en de Gemeente van Christus?

Over deze verborgenheid past het ons te zwijgen, want als de Heere tot Zijn bruid spreekt, zegt Hij: "Mijn zuster, o bruid! gij zijt een besloten hof, een besloten wel, een verzegelde fontein." - Hooglied 4 : 12.

Slechts aan hen die overwinnen, zal gegeven worden te eten van dit verborgen Manna, aan hen zal gegeven worden een witte keursteen en op de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent dan die hem ontvangt. - 2 : 17.

Deze verborgenheid is afgesloten en verzegeld, zij kan alleen ervaren worden door hen die haar ontvangen.

BESLUIT OP HET EERSTE HOOFDSTUK

De aankondiging van het machtige koraal is ten einde.

Het v o o r s p e l dat nu gaat volgen, zal thans een aanvang nemen. En dan, pas later, zullen (vanaf hoofdstuk 4) figuurlijkerwijs gesproken, de registers worden uitgetrokken en zal de Raad des Allerhoogsten geopenbaard worden in een allesoverweldigend k o r a a l.

In de voorbijgegane aankondiging (in hoofdstuk 1) is het van het aller grootste belang geweest er acht op te geven wie D e C o m p o n i s t was en wat Hij ten gehore zou brengen.

In het voorspel dat nu gaat volgen (de hoofdstukken 2 en 3) zal ook de naam van D e C o m p o n i s t D i e W a s blijken. De inhoud van het voorspel zelf zal overweldigend blijken te zijn in het openbaren van hetgeen i s (van H e m D i e I s). En door het voorspel heen zullen de klanken van het koraal dat volgt, te horen zijn , namelijk van H e m D i e K o m e n Z a l.

En als straks de registers zullen worden opengetrokken en het koraal een aanvang zal nemen, dan zal (in de ontsluiting der zegelen van het verzegelde Boek) blijken de ongeëvenaarde majesteit en grootheid van de Componist "D i e W a s."

En wanneer de bazuinen geblazen zullen worden, de glorie van Hem "D i e I s."

En vervolgens zal het koraal zich gaan verliezen in de onbeschrijfelijke en oneindige schoonheid van Hem "D i e K o m e n Z a l."

Aanvankelijk in de uitgieting van de fiolen van Gods gramschap, maar voornamelijk als de nieuwe aarde en de nieuwe hemel en het nieuwe Jeruzalem geopenbaard zullen worden en "D e D r i e ë n i g e G o d A l l e s e n i n a l l e n" zal zijn.

Naar Psalm 34 (oude berijming):

God zorgt, als 't leed genaakt,
dat Zijn volk niet gans terneder stort.

't Is God Die hen bewaakt.
De Heer' verlost en spaart
Zijn volk dat op Zijn hulp vertrouwt.
Het zal, door Hem in gunst beschouwd,
niet schuldig zijn verklaard.

Dit zal in het komende koraal gaan blijken, want Psalm 91 : 4
(in de oude berijming) zingt:

Gij zult aan d' een en d' and're hand
tienduizenden zien vallen;
terwijl gij in geruste stand
bewaakt blijft boven allen.
Het dreigend leed vliegt u voorbij.
Alleenlijk zien uw ogen
hoe schrikk'lijk 't loon der bozen zij,
die d' Almacht niet verhogen.

HOOFDSTUK 2

1a Schrijf aan de engel der Gemeente van Efeze

Het is niet de eerste maal dat deze Gemeente een brief ontvangt van een apostel des Heeren.

Haar voorganger zal waarschijnlijk nog dikwijls gedacht hebben aan de dag dat Ty'chikus tot hem was gekomen, die zoveel te vertellen had aangaande de zaken van Paulus te Rome en die hem bij deze gelegenheid een zo belangrijke brief van de apostel overhandigd had. - Efeze - 6 : 21 en 22.

Wat moet hij zich daardoor bemoedigd en vertroost gevoeld hebben, daar Paulus in deze brief hen in de door hen aangenomen Waarheid niet alleen heeft willen versterken, zoals dit inzonderheid blijkt uit hoofdstuk 6, maar hen mede vertroost heeft met de genade dat zij nu levend gemaakt zijn, daar zij tevoren dood waren door de misdaden en de zonden. - Efeze 2 : 1.

Dit temeer als hij gedachtig was aan de jaren waarin Paulus onder hen gearbeid had, in welke tijd er zo verschrikkelijk veel gebeurd was. - Handelingen 19 : 1 t/m 19.

Maar nu is er een brief gekomen van de apostel Johannes, nog wel van de naar het eiland Patmos verbannene. Bovendien een brief, geschreven in rechtstreekse opdracht van de verheerlijkte Heiland, op Wie hun hoop gevestigd was in de strijd die zij te verduren hadden en Wiens wederkomst ten oordeel over hun vijanden zij spoedig verwachtten.

Wij willen echter over zijn emoties en die van de Gemeente niet verder spreken, maar ons nu alleen met de inhoud van de brief bezig houden. Deze gaat over de stáát der Gemeente. Het belangrijkste is: hoe zal de Heere over haar oordelen.

1b Dit zegt Hij, Die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt, Die in het midden der zeven kandelaren wandelt.

2 : 2a en b

De opschriften houden verband met hetgeen er in elk der zeven Gemeenten omgaat. Over de opschriften zelf willen wij nu niet breed uitweiden, omdat we die uitvoerig behandeld hebben in het vorige hoofdstuk.

We willen ze nu bezien in betrekking tot de Gemeente aan wie de brief gericht is. Dit zal echter pas in het vervolg kunnen blijken uit de samenhang der brief. Hierbij willen wij letten op haar tijdelijk zowel als op haar profetisch karakter.

2a Ik weet uw werken,

Dit geldt voor alle Gemeenten van alle tijden en plaatsen. Daarom wordt dit tot zevenmaal herhaald. Hierover zouden vele bladzijden te vullen zijn, maar dit is niet de bedoeling van deze verklaring.

2b en uw arbeid en uw lijdzaamheid en dat gij de kwaden niet kunt verdragen; en dat gij beproefd hebt degenen die uitgeven dat zij apostelen zijn en zij zijn het niet; en hebt ze leugenaars bevonden.

Het is alsof de Heere de deugden der Gemeente(n) voorop wil plaatsen, daar ze toch voortvloeien uit Zijn rechterhand. Het is een uitbeelding van de bloei- en lentetijd der Christelijke Gemeente. Zij leefde nog in haar eerste liefde. Haar inspanning en haar volharding vloeiden hieruit voort.

Hoewel zij deze deugden uit de rechterhand des Heeren ontvangen heeft, zo rekent Hij die hun nochtans toe, als Hij zegt: "Ik weet uw werken."

Er blijkt in de eerste Gemeenten inspanning en *lijdzaamheid* in overvloed te zijn. In dit opzicht is er tot op de dag van heden nog niet veel veranderd in vele Gemeenten, maar van het hoogste belang is de vraag: waarvoor spannen velen zich in? Is het voor de ere Gods of voor bijkomstige zaken?

De inspanning van de Gemeente van Efeze had betrekking op het handhaven van de zuiverheid van leer, *zij kon de kwaden niet verdragen*, zegt de tekst.

Dit vloeide hieruit voort, dat er enigen waren *die zich uitgaven voor apostelen, maar het niet waren*. *Kwaden* noemt de Heere dezulken.

Ook zal blijken dat er onder hen waren die trachtten de leer der Nikolaïeten ingang te doen vinden. Een leer die door de Heere Jezus gehaat werd.

Daarom heeft elke Gemeente van alle tijden zich te beproeven of haar inspanning de Heere behaagt. Is het hoofddoel, zoals bij Efeze, *de kwaden* uit de Gemeente te weren, de geesten te *beproeven*, een fundamenteel onderzoek in te stellen naar de waarachtigheid van het geloof der Gemeente of het gegrond is op de leer der apostelen en als het daarmee in strijd is, *die kwaden niet te verdragen* en hen van hun leugentoestand te overtuigen? Dit was een kenmerk van de Gemeente (van de Kerk) in haar jeugd.

Als de inspanning en de *arbeid* der Gemeente deze zaken niet betreffen, moet zij vrezen dat de verheerlijkte Heiland ook haar, als zijnde een *kwade*, niet zal verdragen, hetwelk voorts blijken zal.

3 *En gij hebt verdragen en hebt geduld; en gij hebt om Mijns Naams wil gearbeid en zijt niet moede geworden.*

Wat zijn deze woorden van de Heiland tot troost, versterking en bemoediging voor deze Gemeente geweest. Maar zij zullen het ook zijn voor allen die om des Woords wil gesmaad en bespot worden wanneer zij de fundamentele leer der apostelen willen handhaven.

Deze woorden des Heeren zullen te allen tijde, ja tot het einde der wereld van kracht blijven. Zij zullen vooral tot steun en sterkte zijn in de zware geestelijke beproevingsen die in het laatste der dagen te verwachten zijn, "wanneer zij zullen

2 : 4 en 5a

zeggen: Het is vrede en zonder gevaar.” - 1 Thessalonicensen 5 : 3a.

Ten opzichte hiervan ligt de boze steeds op de loer met zijn verzoeken, namelijk om te berusten in en onder de leer van hen die de fundamentele Waarheid verlaten. Dit blijkt als de Heere tot hen (niet tot de kwaden of de Nikolaïeten) maar tot de Gemeente van Efeze als zodanig zegt:

4 *Maar Ik heb tegen u dat gij uw eerste liefde hebt verlaten.*

Nochtans ligt er in dit verwijt des Heeren aan haar een onderwijzing voor de Kerk van alle tijden, namelijk deze: met al uw inspanning voor de Kerk zou het kunnen zijn dat het uw hoofddoel werd de rechte leer te handhaven meer omdat gij u ergert aan uw naaste dan omdat gij bezorgd zijt om de ere Gods en om het zielenheil van hen die afdwalen.

Als alle arbeidzaamheid en alle activiteiten niet voortkomen uit droefheid omdat Gods Naam ontheiligd wordt, dan blijkt daaruit dat de Gemeente *haar eerste liefde verlaten heeft*, zegt de Heere.

Alle inspanning en alle arbeid die verricht wordt in de Gemeenten moeten gloeien van liefde tot de Heere Jezus en van bezorgdheid over Zijn afgedwaalde schapen, want de Heere wil hen door uw verdraagzaamheid en geduld en arbeidzaamheid en liefde in Zijn schaapskooi terugbrengen.

Hierom zegt de Heere tot haar:

5a *Gedenk dan, waarvan gij uitgevallen zijt en bekeer u en doe de eerste werken.*

Het is beter in waarachtige liefde tot de Heere Jezus en de naaste te leven, dan met veel inspanning arbeid te verrichten om de kwaden uit de Gemeente te weren uit ergernis over hun daden.

2 : 5b

Weent liever in het verborgen over hun ellendige staat en tracht hen door uw goede wandel in liefde voor de Heere Jezus te winnen.

Evenwel is de hoogte *waarvan gij uitgevallen zijt*, dat gij uw eerste liefde tot Mij verlaten hebt door ongeoorloofde verdraagzaamheid jegens de kwaden.

5b En zo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen en zal uw kandelaar van zijn plaats weren, indien gij u niet bekeert.

Eigenlijk huiveren we als wij erop letten wat de feitelijke oorzaak is van het verval of zelfs van de ondergang van een Gemeente, namelijk: inspanning en arbeid voor de Gemeente zonder de betoning der ware liefde tot Jezus, want de Heere bestraft en dreigt haar niet vanwege de kwaden die in haar midden zijn, maar vanwege het feit dat zij haar eerste liefde verlaten heeft.

Hij bestraft hen zelfs niet dat er valse apostelen in de Gemeente arbeiden, die door hun leugens en bedriegerijen de eenvoudigen van hun eerste liefde trachten te beroven.

Zelfs niet dat er Nikolaiëten onder hen zijn, die trachten hún leer ingang te doen vinden in de Gemeente. Neen, het oordeel over die allen zal straks, als zij in hun ongerechtigheden volharden, bekendgemaakt worden.

Het koraal zal ervan weergalmen. Dat zijn de dingen die haast geschieden moeten.

Als de liefde tot de Heere Jezus gaat verbleken of verflauwen, zal dit onherroepelijk tot gevolg hebben dat de lichten in de Gemeente gedoofd zullen worden, zodat (in deze zin) *haar kandelaar* weggenomen zal worden.

Dit zal bovenal gaan blijken in het laatste der dagen, als de ure der verzoeking die over de gehele wereld komen zal, gekomen zal zijn om te verzoeken die op de aarde wonen - 3 : 10 - en de Kerk massaal haar bestaansrecht prijsgegeven zal hebben, zoals dit geopenbaard zal worden in 18 : 2.

2 : 6 en 7a

6 *Maar dit hebt gij, dat gij de werken der Nikolaiëten haat welke Ik ook haat.*

De schrijver van de Hebreënbrieff schreef aan de Hebreëen, nadat hij hen ernstig vermaand had niet te verachten in de genade: "Maar, geliefden! Wij verzekeren ons van u betere dingen en met de zaligheid gevoegd, hoewel wij alzo spreken. Want God is niet onrechtvaardig dat Hij uw werk zou vergeten en de arbeid der liefde die gij aan Zijn Naam bewezen hebt, als die de heiligen gediend hebt en nog dient. Maar wij begeren, dat een iegelijk van u dezelfde naarstigheid bewijze, tot de volle verzekerdheid der hoop, tot het einde toe." - Hebreëen 6 : 9 t/m 11.

Zo spreekt de verheerlijkte Heiland in feite ook tot de Gemeente van Efeze, want nadat hij hen berispt heeft, zegt de Heere: *Maar dit hebt gij, dat gij de werken der Nikolaiëten haat welke Ik ook haat.*

Het is opmerkelijk dat de Heere zegt: *de werken*, niet de *Nikolaiëten* zelf, want zolang er nog tijd van genade is, moeten zij en dus ook wij trachten, uit liefde tot Jezus, hen die van de Waarheid afdwalen van die dwalingen te genezen en terug te brengen tot de schaapskooi van Jezus, zelfs al zou er gevaar bestaan door hen verscheurd te worden.

Hieruit blijkt dat het de wil des Heeren is, dat wij in liefde de afgedwaalden zoeken terecht te brengen, dat wij ons hiervoor inspannen en arbeiden, want de Heere *haat* ook onze werken, maar niet ons.

Dit is de vrije genade en de liefde van de Heere Jezus tot Zijn uitverkoren volk. Dit moet krachtig genoeg zijn om onszelf aan te sporen onze eerste liefde niet te verlaten, maar te strijden voor het geloof dat eenmaal de heiligen overgeleverd is.

7a *Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de Gemeenten zegt.*

2 : 7b

De aan Johannes verschenen Heiland heeft Zelf de woorden in de pen van Johannes gegeven en zegt nu in tegenstelling hiermee: *Die oren heeft, die hore wat de G e e s t tot de Gemeenten zegt.*

Daarom zijn er in dit tekstgedeelte in feite twee opmerkelijke bijzonderheden verborgen.

De eerste is: Wanneer de Heere Jezus tot Johannes spreekt, zegt Hij telkens: "Schrijf aan de engel der Gemeente". (enkelvoud).

De tweede is: Als de Heere door Johannes tot Zijn Nieuwtestamentische Gemeente spreekt, zegt Hij: *Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de Gemeenten zegt.* (nu in het meervoud).

Op deze tweede bijzonderheid hebben wij bij de verklaring van vers één reeds de aandacht gevestigd, namelijk zo dat in het voorspel ook de Naam van de Componist zal doorklinken.

Niet alleen de Naam van de Heere Jezus, maar ook de Naam van Hem *D i e W a s*, want in hoofdstuk 1 : 1 is gezegd: "De openbaring van Jezus Christus, die God Hem gegeven heeft."

Hierom brengt de verheerlijkte Heiland in ons tekstgedeelte hulde aan God *de Heilige Geest.*

Daarom is het besluit in elke brief: *Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de Gemeenten zegt.*

Dit sluit niet uit maar bevestigt, dat de Drieënige God in en door de Zoon des mensen Zijn welbehagen en liefde tot ons, van nature zwarte zondaren, geopenbaard heeft.

Daarom is dit de verborgenheid en de glorie van dit tekstgedeelte, dat de eeuwige God *D i e W a s*, in Jezus Christus *D i e I s* als de Zoon des mensen, in *de Gemeenten* Zijn werk bekend wil maken door *de Heilige Geest D i e k o m e n z a l.*

7b *Die overwint,*

Het is een gegeven openbaring van God aan de Heere Jezus.

Daarin zullen bekendgemaakt worden de dingen die haast geschieden moeten; niet alleen de openbaring van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, maar ook der wereld tijdgeschiedenis.

De Heilige Geest heeft ook reeds vanaf het begin der schepping tot de Gemeente, vertegenwoordigd in Adam, gesproken en Hij zal met haar blijven in haar strijd tot aan de voleinding der wereld. Zoals God voorheen met Henoch reeds gewandeld heeft, zo zal Hij met de Zijnen in het midden der Gemeente blijven wandelen.

De Heere Jezus heeft het verloren gegane paradijs voor de Zijnen herwonnen en door Zijn overwinning is de weg tot de Boom des Levens Die in het midden van het paradijs Gods staat, weer ontsloten.

Daarom zegt Hij (namelijk de Geest) ook tot de Gemeenten: *Die overwint* (niet zoals de Heere Jezus overwonnen heeft, maar *die overwint* in de strijd des geloofs die haar ankergrond vindt in Jezus, zich openbarende in de liefde tot God en de naaste):

7c Ik zal hem geven te eten van de Boom des Levens Die in het midden van het Paradijs Gods is.

De afgesloten weg tot *de Boom des Levens* is wederom geopend in en door de Heere Jezus.

Na de victorie der overwinnaars zal het (in de hemel) niet meer zijn: Christus te midden van de kandelaren, maar: de verheerlijkte Heiland te midden van Zijn verlostte Gemeente en de Gemeente rondom deze nieuwe *Boom des Levens Die in het midden van het Paradijs Gods* zal zijn.

Dat *Paradijs* is door de Heere Jezus wederom voor de Zijnen verworven, maar als een hersteld *Paradijs* der liefde.

De glorie der overwinning van Gods kinderen komt voort en is voortgekomen uit de rechterhand van Christus, want Hij is het Die de zeven sterren steeds in Zijn rechterhand gehouden heeft.

TWEEDE BRIEF.

8 *En schrijf aan de engel der Gemeente van die van Smyrna: Dit zegt de Eerste en de Laatste, Die dood geweest is en weder levend is geworden:*

Wat een geheel andere Gemeente is *de Gemeente van Smyrna* dan de Gemeente van Efeze. De aanspraak van haar Heiland tot haar is daarom ook zo gans anders. Zij heeft in het bijzonder deze vertroosting van node.

Het kan ook eigenlijk niet anders, want alle Gemeenten zijn verschillend van aard. Daarom hebben wij reeds gezegd: De Gemeenten zijn als de regenboog die rondom de Troon is.

Zij zijn geformeerd om de lof des Heeren te vertellen - Jesaja 43 : 21 - en Zijn Troon te omringen met luister. Vandaar de verschillen in de Gemeenten. Zoals de regenboog een kleurenschakering tentoonspreidt, zo ook de Gemeenten.

Welk een heerlijkheid is er verborgen in deze Godsopenbaring.

Hoeveel heerlijker zal deze zijn in de ontsluiting van zijn eeuwige Vrederaad in Christus Jezus, voornamelijk in de ontsluiting van het zevende zegel van het verzegelde Boek.

Het is nu nog slechts de openbaring des Heeren in de vergankelijke tijd.

Jezus is nog wandelende tussen de kandelaren. Nochtans zal deze heerlijkheid zich voorts openbaren in hetgeen haast geschieden moet, maar zal haar hoogste toppunt bereiken als God eenmaal alles en in allen zal zijn.

Hoe dit zal zijn?

Dit zal op een nu nog onvoorstelbare wijze geopenbaard worden, als wij Hem zullen zien gelijk Hij is. - 1 Johannes 3 : 2c.

Aan de woordelijke inhoud der tekst hebben wij reeds enige aandacht geschonken bij de verklaring van 1 : 18b, hoewel

deze woorden een bijzondere betekenis hebben als zij tot deze Gemeente gericht zijn.

Zij houden verband met de gevaren die deze Gemeente bedreigen. Zij heeft de troost die erin verborgen is, zo nodig, want zij leeft reeds in kommer, in verdrukking en armoede, ja verkeert zelfs in levensgevaar.

Welk een verschil met haar zustergemeente Efeze.

Haar lijden en verdrukking werpen haar terneder. Hoe moeilijk is deze weg voor haar.

Bovendien, Efeze werd bevoorrecht door een grote brief vol liefde van de hand van de apostel Paulus.

Misschien heeft zij, *de Gemeente van Smyrna*, wel gedacht dat de Heere haar vergeten had en dat nog wel terwijl zij zoveel te lijden heeft. Gedenkt de Heere dan niet meer aan haar? Wat is haar zonde dat zij vergeten wordt?

Daarom moet zij door deze brief wel op bijzondere wijze vertroost zijn geworden. Ja, als een die door zijn moeder vertroost wordt. - Jesaja 66 : 13.

En wel op een wijze die de vertroosting van Efeze te boven gaat, als de Heere tot haar zegt: Ik ben *de Eerste en de Laatste*, Ik ben Dezelfde voor u als voor Efeze. *Ik ben dood geweest en Ik leef*. Geef acht op Mijn lijden voor u en let op Mijn overwinning. Een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer.

Mijn vertrouwen op God is tot in de dood en tot over het graf dezelfde gebleven. Ik heb u een voorbeeld nagelaten. Zie op Mijn lijden en geef acht op Mijn overwinning en strijd de goede strijd des geloofs en ook gij zult *leven*, want:

- 9 *Ik weet uw werken en verdrukking en armoede (doch gij zijt rijk) en de lastering dergenen die zeggen dat zij Joden zijn en zijn het niet, maar zijn een synagoge des satans.*

Niet de verblindende rijkdom dezer wereld maakt u gelukkig en rijk. Zelfs de geestelijke rijkdom van Efeze, hoe groot deze in uw ogen moge zijn, kan geringer zijn dan de uwe.

2 : 10a

Ik weet uw werken en verdrukking en armoede, maar gij zijt rijk in geestelijke goederen die niemand u ontnemen kan.

Dit zal gaan blijken, want uw schreien tot Mij in uw droefheid en *verdrukkingen* zal door Mijn vertroosting voor u een *rijkdom* zijn die u van vreugde zal doen opspringen. Ik weet bij ervaring wat het betekent gehaat en vervolgd te worden door *degenen die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn*.

Gij wordt *gelasterd* (evenals Ik gelasterd werd) *door degenen die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn*. Dit is zwaarder te dragen dan de lastering van hen die openlijk vijandig tegen u zijn.

De *lastering* van hen die menen tot Gods Verbondsvolk te behoren, maar die er in waarheid niet toe behoren, is zwaarder te dragen dan de lastering van de openlijk goddelozen.

Ook hierin ben Ik de Eerste.

Ik heb dit eerder ervaren dan gij. - Johannes 8 : 48, 52 en 59.

Zo zij Mij zelfs voor een Samaritaan uitgemaakt hebben en van Mij gezegd hebben dat Ik de duivel heb, wat kunnen dan Mijn getrouwen verwachten van degenen die niet in der waarheid tot Mijn Gemeente gerekend kunnen worden?

"Indien u de wereld haat, zo weet dat zij Mij eer dan u gehaat heeft." - Johannes 15 : 18.

"Ja, de ure komt, dat een iegelijk die u zal doden, zal menen Gode een dienst te doen." - Johannes 16 : 2b; Galaten 1 : 13.

Zij die zeggen dat zij Joden zijn of ook zij die zeggen dat zij tot Mijn Gemeente behoren en dat zij gelovigen zijn *en het niet zijn, die zijn een synagoge des satans*.

O Mijn volk te Smyrna, *Ik ken uw verdrukking*, zij is er en zal in mindere of meerdere mate blijvende zijn tot Mijn wederkomst.

Daarom zeg Ik u:

10a *Vrees geen der dingen die gij lijden zult. Ziet, de duivel zal enigen van ulieden in de gevangenis werpen, opdat gij verzocht wordt.*

2 : 10b

Wij hebben de gevallen morgenster getekend als werkende in Nebukadnézar, in de vorst van Tyrus en anderen en nu zegt de Heere onomwonden: *de duivel*, wonende in de harten dergenen die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn.

Zij zullen *sommigen van u in de gevangenis werpen*, omdat zij Mij in u haten.

De duivel zelf heeft hen in zijn synagoge onderwezen Gods Woord niet zo nauw te nemen, zodoende ook trachtende de getrouwheid van u die op Mij vertrouwt, aan het wankelen te brengen.

Het onderwijs in zijn synagoge is ook, dat een ieder rekenen moet met zijn eigen inzichten. Hierdoor ontstaat er een verwerpelijke, vleselijke leer in de Gemeente, vervuld van haat en nijd tegen de ware kinderen Gods.

Onder verdrukking en armoede te leven, gelasterd en uitgebuit te worden en dan onderwezen te worden dat wij op God moeten vertrouwen, dat is voor velen (vooral in onze verschrikkelijke tijd) een gruwel en een ergernis.

Als dit de leer van Jezus geweest is, willen wij niet dat Hij Koning over ons zal zijn. Wij schreeuwen dan in feite de aloude kreet: Weg met Hem, kruis Hem. Ook weg met allen die dit propageren en die van Zijn genade alleen willen leven, die onvoorwaardelijk alleen op Hem hun betrouwen willen stellen.

Dit is ook de reden waarom in onze tijd het devies van de arbeidersbeweging is: Arbeiders van alle landen, verenigt u en werpt dit gehate juk van u.

Kinderen Gods van onze dagen, ook gij zult in deze revolutionaire tijd in deze beproefd worden. Hoe verder in de eindtijd hoe vreselijker uw beproeving worden zal.

Maar hebt goede moed, uw verlossing is nabij, uw verdrukkingen zullen spoedig een einde nemen.

10b *En gij zult een verdrukking hebben van tien dagen.*

2 : 10c

De dagen uwer *verdrukking* zijn door Mij zorgzaam en zeer zorgvuldig afgewogen.

Er zal voor u een rust overblijven. Ik zal u geen wezen laten. "En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben." - Johannes 14 : 3. "Zo iemand Mij liefheeft, die zal Mijn Woord bewaren." - Johannes 14 : 23b.

"Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, dat gij zult schreien en klagelijk wenen, maar de wereld zal zich verblijden; maar gij zult bedroefd zijn, maar uw droefheid zal tot blijdschap worden." - Johannes 16 : 20.

Wat kunnen de *tien dagen der verdrukking*, die er liggen tussen de hemelvaart van de Heere Jezus en de uitstorting van de Heilige Geest of tussen de hemelvaart en de wederkomst des Heeren, voor de Nieuwtestamentische Gemeente lang duren.

Dit is het, waarom de verheerlijkte Heiland tot deze in verdrukking en armoede verkerende Gemeente spreekt van *een verdrukking van tien dagen*.

Een voorbeeld voor alle Gemeenten van alle tijden en plaatsen, dat hun *verdrukking* een einde zal nemen bij de wederkomst des Heeren op de grote Pinksterdag die haast geopenbaard zal worden. Dan zal het nimmer eindigende jubeljaar voor de verlost des Heeren aanbreken.

Johannes heeft de ganse Kerk reeds vertroost met slechts één ure, zeggende tot haar: "Kinderkens, het is de laatste ure" - 1 Johannes 2 : 18a - *de tien dagen der verdrukking* in één ure samenvattende en dit ondanks het feit dat hij wist dat de antichrist te verwachten was, ja dat deze reeds in beginsel onder hen aanwezig was.

Antichristenen, die hen lasterden, zeggende tot hen dat zij Joden waren, maar die in werkelijkheid een synagoge des satans waren, zoals de Heere ons onderwijst in vers 9b.

10c *Zijt getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des levens.*

2 : 11a en b

Deze vermaningen en deze beloften vloeien kennelijk voort uit het voorbeeld dat de Heere Zelf hierin gegeven heeft, namelijk om *tot de dood getrouw te zijn* en daarna *de kroon* der heerlijkheid te ontvangen, die Hem voorgesteld was. - Hebreëen 12 : 2. *De kroon des levens* die Hij voor al de Zijnen verworven heeft.

11a *Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de Gemeenten zegt.*

De Gemeenten kunnen alleen leven en vruchten dragen, indien zij blijven bij het onderwijs van de Heilige Geest vervat in de ganse Heilige Schrift.

Zij hebben er steeds acht op te geven wat *de Geest* in deze *tot de Gemeenten te zeggen heeft*.

Niet op hetgeen de mensen (Nikolaï of andere dwaalgeesten) te zeggen hebben. Gelukkig de Gemeente die evenals de Gemeente van Berea - Handelingen 17 : 10 en 11 - voortdurend onderzoekt of het onderwijs dat zij ontvangt met de leer van *de Heilige Geest*, vervat in de Heilige Schrift, overeenkomt.

11b *Die overwint, zal van de tweede dood niet beschadigd worden.*

Van de eerste dood, waaraan alle mensen onderworpen zijn vanwege de misdaden en de zonden - Efeze 2 : 1; Kolossensen 2 : 13 - ondervinden zij wel schade, namelijk verdrukking, armoede en laster; inzonderheid de Gemeenten Gods, maar zij zijn overwinnaars in de strijd tegen de zonden, de duivel, de wereld en hun eigen begeerlijkheden.

Wanneer zij hun geloof en hoop in deze strijd op de Heere Jezus stellen, zullen zij *van de tweede dood*, namelijk van Gods eeuwige toorn over de zonden, van buitengesloten te worden uit Zijn zalige gemeenschap, *niet beschadigd worden*.

Inl. 2 : 12

Komt, allen, ziet Gods wijze wegen;
wat is Zijn werking hoog geducht,
hetzij Hij 't mensdom met Zijn zegen
bezoekt of met Zijn strenge tucht.

Psalm 66 : 2b (oude berijming).

INLEIDING OP DE DERDE BRIEF

Wij achten het nodig, voordat wij de tekst van deze brief op de voet gaan volgen, enige algemene beschouwingen te houden, niet alleen over deze zeven Gemeenten aan wie deze zeven brieven gericht zijn, maar hieruit voortvloeiende en hiermee verband houdende willen wij ook een beschouwing geven over de leiding Gods met Zijn Kerk vanaf haar oorsprong en betreffende de dingen die haast geschieden moeten, zoals die mede in deze brieven verankerd zijn.

Ten opzichte van deze derde brief willen wij er nu reeds de aandacht op vestigen, dat (zoals gaan blijken zal) in regelmaat van volgorde deze zeven Gemeenten steeds meer van hun apostolische oorsprong en zuiverheid vervallen zullen.

Reeds eerder hebben wij erop gewezen, dat deze zeven Gemeenten een zeer bijzondere plaats in de ganse heilshistorie innemen, dat zij representatief zullen zijn voor de ganse Nieuwtestamentische Kerk, maar dat zij ook als een echo zijn van de Oudtestamentische Kerk.

Vanuit dit oogpunt beklimmen we (figuurlijkerwijs gesproken) met Mozes de berg Nebo om dit ganse Kanaän te overzien.

Welk een onbegrijpelijke glorie zal er dan in de leiding van God met Zijn Kerk te aanschouwen zijn.

Wij hebben van deze zeven brieven gezegd, dat zij zullen zijn als een voorspel op het machtige koraal dat zal gaan volgen in de ontsluiting van het verzegelde Boek dat is in de hand Desgenen Die op de Troon gezeten is en dat in dit voorspel

Inl. 2 : 12

(vervat in deze zeven brieven) te horen zal zijn de Naam van Hem Die was en Die is en Die komen zal.

Iets hiervan hebben wij reeds aangewezen bij de verklaring van 2 : 7a.

Als wij op deze dingen acht gaan geven, worden wij steeds meer met ontzag en huivering vervuld.

Letten wij op de leiding van God met Zijn strijdende Kerk en trachten wij die leiding (mede aan de hand van deze zeven brieven) op de voet te volgen, dan zal gaan blijken dat Gods majesteit zich steeds hoger voor onze ogen zal gaan ontsluiten. Mede ook omdat zal gaan blijken dat in de leiding Gods met Zijn Kerk ook besloten is de leiding van God met de volkeren der wereld.

Al is het dat de verheerlijkte Heiland door Johannes gezien is in het midden van de zeven kandelaren - 1 : 13 - zo blijkt uit de ganse heilshistorie dat Hij Die was en Die is en Die komen zal ook Zijn Kerk en de volkeren dezer wereld te allen tijde bestuurt en bestuurd heeft naar Zijn alleen wijze Raad.

Onder het Oude Verbond wandelde inzonderheid God de Vader onder de kandelaren, dat is onder Zijn volk. Evenwel niet zonder de Zoon, de Engel des Verbonds, en niet zonder de Heilige Geest.

Een en ander hopen wij bij de verklaring van hoofdstuk 15 : 6 en 19 : 2 breedvoerig aan te tonen.

Deze zeven Gemeenten zullen in volgorde steeds meer van haar apostolische oorsprong en liefde vervallen, met een tussentijdse opleving.

Hierin is reeds het wonderbare bestuur van God met Zijn Kerk te zien. Dit moet voor Gods kinderen die er oog voor gekregen hebben, al overweldigend zijn, maar het is beschamend voor hen die Gods glorie bijna uitsluitend zoeken te aanschouwen in Zijn scheppingswerken.

Velen van hen komen door het zien van deze wonderen wel onder de indruk van de geweldige majesteit van de Schepper,

Inl. 2 : 12

maar gaan dan veelal voorbij aan de heerlijkheid en de majesteit van God zoals die in Zijn getuigenissen geopenbaard worden.

De pracht en de bekoorlijkheden dezer wereld, ook de vleselijke begeerlijkheden (het smaken en genieten van al deze dingen) liggen op de bodem van ons hart en zijn meer ons doel dan de verheerlijking van de Schepper in Zijn Woord.

De Heere Jezus had niet veel oog voor vergankelijke heerlijkheid. Toen Zijn discipelen Hem wezen op de schoonheid van de gebouwen van de tempel, zei Hij: "Wat deze dingen aangaat, die gij aanschouwt, er zullen dagen komen, in welke niet een steen op de andere steen zal gelaten worden, die niet zal worden afgebroken." - Lukas 21 : 5 en 6.

De glorie Gods in Zijn leiding met deze zeven Aziatische Gemeenten (nog afgezien van Zijn leiding met Zijn ganse Nieuwtestamentische Kerk van alle plaatsen en tijden) is op zichzelf al buitengewoon wonderbaar.

Zijn leiding met deze zeven Gemeenten openbaart zich aldus:

- Efeze: Zij had met kwaden en met Nikolaïeten te kampen.
- Smyrna: Vanaf onze figuurlijke Nebo gezien, ligt zij wat dieper. Zij woonde waar de synagoge des satans is.
- Pergamus: Zij ligt weer iets dieper, zij woonde waar de troon des satans is.
- Thyatire: Zij ligt weer iets dieper, zij leerde de diepten des satans kennen.
- Sardis: Zij ligt op de bodem van het dal, zij is dood. Slechts een enkeling leefde er nog
- Filadelfia: God is Zijn ontferming gedachtig en doet haar weer opleven. Hij schenkt haar een geopende deur.
- Laodicéa: De laatste, de diepst gezonken Gemeente, zij ligt in de vlakte van Sodom. - Genesis 13 : 10.

Zij zijn een profetie van de dingen die haast geschieden moeten. Dit blijkt en zal op zeer bijzondere wijze gaan blijken.

- Efeze: Zij heeft nog enigszins het beeld der Pinkstergemeente.
Zij vertoont nog het beeld van de aanvankelijke glorie der Nieuwtestamentische Kerk, al had ook zij reeds haar eerste liefde verlaten. - 2 : 4.
- Smyrna: In haar openbaart zich (profetisch gezien) het verval der Kerk in wat latere tijden. Zij had een verdrukking van tien dagen.
- Pergamus: Profetisch beeldt zij uit de opkomende Rooms-Katholieke Kerk, zij woonde immers waar de troon des satans is, die in de zoon des verderfs in de tempel Gods is gaan zitten, zichzelf vertonende dat hij God is. - 2 Thessalonicensen 2 : 1 t/m 4.
- Thyatire: Zij leerde reeds de macht kennen van de opkomende anti-christ, de diepten des satans, die als de vrouw Izébel Gods dienstknechten verleidde, dat zij hoereerden en afgodenoffers aten. - Zondag 30 vraag en antwoord 80 van de Heidelbergse Catechismus.
- Sardis: Zij vertoont het beeld der Kerk onder de macht van de anti-christ (onder de macht van Rome). Zij is dood, enkelen leefden er nog, namelijk de voorlopers der Hervorming.
- Filadelfia: Profetisch wordt Gods ontferming over Zijn Kerk geopenbaard in de grote Hervorming door middel van Luther, Zwingli, Calvijn en anderen. Zij hebben Gods Woord bewaard en Zijn naam niet verloochend. - 3 : 8.
- Laodicéa: Zij vertoont het beeld der Kerk in de eindtijd. God zal haar uitspuwen van walging vanwege haar kerkzijn.

Dit uitspuwen betekent, dat met haar de jongste dag bereikt zal worden. Zij is rijk en verrijkt geworden in zichzelf.

Wij willen met deze visie echter beslist niet zeggen, dat elk dezer zeven Gemeenten een opeenvolgend, nauwkeurig afgebakend, Nieuwtestamentisch tijdvak uitbeeldt, maar in haar algemeenheid sluiten wij dit ook beslist niet uit, want elk dezer Gemeenten weerspiegelt in haar wedervaren enigermate het beeld der Nieuwtestamentische Kerk van alle tijden en plaatsen.

In de ene tijd en plaats de ene Gemeente meer, de andere Gemeente minder onder haar verval lijdende of in haar hervorming opbloeiende.

Tot dusver hebben wij deze zeven Gemeenten voorgesteld als profetisch de ganse Nieuwtestamentische Kerk vertegenwoordigende.

Zij zijn echter ook enigermate als een echo of een weerspiegeling van de Oudtestamentische Kerk.

Oudtijds stond er in de tempel één kandelaar van louter goud. - Exodus 25 : 31.

Later stonden in de tempel die ten tijde van Salomo gebouwd is, tien gouden kandelaren. - 1 Koningen 7 : 49; 2 Kronieken 4 : 7.

Op deze kandelaren brandden zeven lampen. Deze waren een symbool of een afschaduwing van de Nieuwtestamentische Gemeenten.

De éne gouden kandelaar met zijn zeven lampen is de afschaduwing van Christus, verkerende onder het verkoren volk Israëel.

De tien gouden kandelaren met hun tienmaal zeven lampen zijn de afschaduwing van Christus met Zijn Nieuwtestamentische Kerk, in welker midden de verheerlijkte Heiland door Johannes gezien is en daarna wandelende tussen dezelve.

Er is echter nog een andere opmerkelijkheid.

Onder het Oude Verbond heeft inzonderheid God de Vader onder en met Zijn volk gewandeld. Toch konden in die wandeling reeds de schaduwen gezien worden van de zuivere kandelaar met zijn zeven lampen, die onder de heidenen lichten zouden.

Deze glorie der heerlijkheid openbaarde zich, toen God Zijn voornemen bekendmaakte Zijn heil te schenken aan alle volkeren der aarde. Ja, soms worden zelfs de schaduwen ervan ontdekt in de belofte van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

In feite is er dan ook geen scheiding of een verandering van wandel van God ten opzichte van Zijn Oudtestamentische Gemeente en het Nieuwtestamentische Israël.

Er is wel onderscheid.

Oudtestamentisch was het wel in het bijzonder God de Vader Die met en onder Zijn volk Israël wandelde. De glorie van God de Zoon en God de Heilige Geest bleef meer verborgen.

Nieuwtestamentisch is het aanvankelijk God de Zoon en na Zijn hemelvaart in het bijzonder God de Heilige Geest Die met Gods volk wandelt.

De glorie van God de Vader wordt in de vervulling aller dingen geopenbaard, als God alles en in allen zal zijn.

Nochtans blijkt uit hoofdstuk 1 : 13 positief dat het de Heere Jezus is Die tussen de kandelaren wandelt en uit Hebrreeën 1 dat het God de vader is Die onder het Oude Verbond Zijn volk leidde.

Zo is er ten aanzien hiervan toch een verborgen heerlijkheid waar te nemen, namelijk de heerlijkheid van God de Zoon onder het Oude Verbond. Deze blijkt op zeer veel plaatsen in het Oude Testament.

Wij willen er echter vanuit het Nieuwe Testament de aandacht op vestigen.

Wanneer de evangelist Mattheüs het geslachtsregister van de Heere Jezus aanwijst, blijkt deze heerlijkheid zeer duidelijk.

Inl. 2 : 12

Het opmerkelijke hiervan is dat hij dit geslachtsregister begint bij Abraham. In feite aldus vanaf de verbondssluiting van God met Abraham de Heere Jezus ten opzichte van het Oude Testament in het middelpunt stellende.

Het voert ons te ver van ons onderwerp af om nu reeds dieper in te gaan op de driedeling van de Bijbel die hieruit voortvloeit. Hierop hopen wij later terug te komen bij de verklaring van hoofdstuk 15 : 3 en 4. Dit is een verborgenheid vol heerlijke glorie.

Het opmerkelijke van genoemd geslachtsregister van de Heere Jezus is, dat ook daarin reeds een driedeling verborgen is, namelijk vanwege de 3 x 14 geslachten.

In deze driedeling liggen de Ambten van de Heere Jezus verborgen, Zijn Profetisch, Koninklijk en Priesterlijk Ambt, zoals deze inzonderheid onder het Oude Verbond geopenbaard zijn.

Onder de eerste 14 geslachten leefde Mozes, de middelaar der Wet.

Deze heeft gezegd: "Een P r o f e e t, uit het midden van u, uit uw broederen, als mij, zal u de Heere, uw God, verwekken; naar Hem zult gij horen." - Deuteronomium 18 : 15.

Onder de tweede 14 geslachten leefde David, de k o n i n g, aan wie was toegezegd dat zijn koninkrijk geen einde zou hebben.

Onder de derde 14 geslachten leefde Ezra, de p r i e s t e r, onder wiens leiding de tempel weer herbouwd is.

Doch niet alleen dit is de majesteit van dit geslachtsregister. Hierin openbaart zich ook de heerlijkheid van de R o s v a n S a r o n, die lieflijke lelie onder de doornen - Hooglied 2 : 1 en 2 - die lange tijd verborgen is gebleven tussen de drie dekbladeren van de 3 x 14 geslachten, maar allerluisterrijkst opengesprongen is in de gezegende nacht te Bethlehem, toen Hij als een Kind onder ons geboren werd.

Nog een andere uitzonderlijke verborgenheid gaat schuil in het bestaan van deze zeven Aziatische Gemeenten. Ja, in feite zelfs ook in het bestaan der gánse Nieuwtestamentische Kerk, want de voorloper van de Heere Jezus, Johannes de Doper, kondigde het volk aan: "Het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen." - Mattheüs 3 : 2.

En in de volheid der tijden is de Heere Jezus geboren, hetwelk uit zeer veel plaatsen in de Heilige Schrift blijkt, want met Zijn komst in het vlees en Zijn voldoening aan Gods gerechtigheid is in feite de tijd vol.

Aan het kruis hangende heeft de Heere Jezus gesproken: "Het is volbracht." - Johannes 19 : 30.

De grote en doorluchtige dag des Heeren (de dag van de toorn Gods over de zonden) is in het oordeel dat over de Heere Jezus gegaan is, volbracht. - Maleachi 4 : 5 e.a.

Zó heeft de Heere Jezus het Zijn discipelen ook geleerd, toen Hij tot hen zei: "Nu is het oordeel dezer wereld; nu zal de overste dezer wereld buiten geworpen worden." - Johannes 12 : 31. In en door Zijn opstanding uit de doden is de Heere Jezus (en Zijn Gemeente) die grote en die vreselijke dag des oordeels en der wrake Gods te boven.

Nu zal over Zijn Gemeente de Heilige Geest uitgestort worden en het nieuwe leven met de Heere Jezus geopenbaard worden.

Dit is het waarom de Heere Jezus tot Zijn discipelen gezegd heeft: "Een kleine tijd en gij zult Mij niet zien; en wederom een kleine tijd en gij zult Mij zien, want Ik ga heen tot de Vader." - Johannes 16 : 16.

Reeds eerder had de Heere tot hen gezegd; "En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kome Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben." - Johannes 14 : 3.

De discipelen begrepen van deze 'kleine tijd' ook niets. Zij zeiden tot elkander: "Wij weten niet wat Hij zegt." - Johannes 16 : 18b.

Zelfs de apostel Paulus leefde in de verwachting van de zeer

Inl. 2 : 12

aanstaande wederkomst des Heeren, vanwege de 'kleine tijd', want hij onderwees de Thessalonicensen: "Want dat zeggen wij u door het Woord des Heeren, dat wij die levend overblijven zullen tot de toekomst des Heeren, niet zullen voorkomen degenen die ontslapen zijn." - 1 Thessalonicensen 4 : 15.

Ook aan de Corinthiërs schreef Paulus: "Ziet, ik zeg u een verborgenheid: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden; in een punt des tijds, in een ogenblik, met de laatste bazuin." - 1 Corinthe 15 : 51 en 52a. En Johannes zei: "Kinderkens, het is de laatste ure." - 1 Johannes 2 : 18a.

Hieruit blijkt dat het oordeel Gods in Christus Jezus geopenbaard en voltrokken is, want Johannes schrijft: "En Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld." - 1 Johannes 2 : 2.

De Heere is Zelf als de Zonder gerechtigheid - Maleachi 4 : 2 - verduisterd geworden en met Hem de geschapen zon die haar licht van Hem ontvangen had, want "omtrent de zesde ure werd er duisternis over de gehele aarde tot de negende ure toe." - Lukas 23 : 44.

Bij de verklaring van hoofdstuk 8 : 12 zal een en ander nader blijken.

Ook de maan die als een schaduwbeeld van de Kerk is, omdat zij haar licht van de zon ontvangen moet (zoals de Kerk haar licht van de Zon der gerechtigheid ontvangen moet) is volgens 8 : 12 verduisterd toen het derde deel der Zon geslagen werd, want ook die maan die zo vele eeuwen haar licht had doen schijnen onder het Oude Verbond, werd op die grote dag van het sterven van Jezus verduisterd.

Figuurlijkerwijze zijn op die dag ook de sterren van de (kerkelijke) hemel gevallen, namelijk in Kajafas, Annas, de Farizeeën en de Sadduceeën en anderen.

Inl. 2 : 12

De hogepriester heeft op die dag zijn hogepriesterlijk kleet verscheurd. "Het was volbracht".

Ook deze dienst was volbracht, zij was ten einde. Daarom is ook de voorhang des tempels op die dag gescheurd. De weg naar het binnenste Heiligdom is vrij. Dat wil zeggen: De weg naar de Boom des Levens is weer vrij.

Tenslotte heeft deze grote dag van de toorn des Heeren haar einde gevonden in de verwoesting van het aardse Jeruzalem. Dit als een afschaduwing en zichtbaar teken van het eindgericht dat eenmaal over de wereld geopenbaard zal worden.

"Het is volbracht", heeft de Heere Jezus op die dag van Zijn sterven gezegd. Daarom, als de Heere na Zijn opstanding ten hemel gevaren is, wacht Zijn Gemeente slechts een verdrukking van t i e n d a g e n blijkens 2 : 10.

Nochtans zullen in hoofdstuk 7 de dingen geopenbaard worden die haast geschieden moeten, de oorzaak der glorie van de desondanks voortdurende tijd.

Uit de verklaring van 7 : 2 zal dit blijken.

Steeds opnieuw vanaf de tijd der apostelen tot op de dag van heden staat de levende Gemeente van Christus voor de beklemmende en beslissende vraag: Wat is de betekenis der geschiedenis en wat is de betekenis van de immer voortdurende tijd?

Ondanks de woorden van de Heere Jezus: "Een kleine tijd."

Ondanks de woorden van Paulus: "Wij, die levend overblijven zullen."

Ondanks de woorden van Johannes: "Kinderkens, het is de laatste ure."

Hoofdstuk 7 zal op al deze klemmende vragen antwoord geven.

Inl. 2 : 12

Wij hebben in deze inleiding op de derde brief (ondanks haar schijnbare breedvoerigheid) toch slechts als in vogelvlucht onze ogen over deze zeven Gemeenten laten dwalen, zoals zij de tijd maar in het bijzonder de eindtijd weerspiegelen.

Wanneer wij echter onze weg tussen de kandelaren vervolgen en voorts de klanken van het komende, machtige koraal zullen horen weergalmen, dan zullen we steeds meer (evenals de profeet Ezechiël) de raderen der majesteit en der wijsheid van het Godsbestuur van dit onnaspeurlijke Wezen des Allerhoogsten aanschouwen en (zoals Ezechiël dit zag) die raderen van het Godsbestuur door elkander heen zien wentelen.

Wij hebben naar aanleiding hiervan getracht vanuit onze zwakke kennis van deze verborgenheden iets aan te tonen en de aandacht te vestigen op het in bloei komen van die onverwelkelijke, schone Roos van Saron.

Dit is het waarvan Ezechiël geprofeteerd heeft: "Ik zal hun (Mijn volk) een Plant van Naam verwekken." - Ezechiël 34 : 29.

De bruid heeft van Hem gezongen in het Hooglied: "Mijn Liefste is mijn en ik ben Zijn, Die weidt onder de leliën." - Hooglied 2 : 16.

Ook in Zijn Nieuwtestamentische Gemeenten, in het midden der kandelaren, weidt Hij onder de leliën.

Zo zien wij Hem dus wandelen in het midden der zeven Gemeenten, als in een veld van leliën en rozen.

De bruid heeft in grote vreugde van deze dingen gejubeld: "Mijn Liefste is afgegaan in Zijn hof, tot de specerijbedden, om te weiden in de hoven en om de leliën te verzamelen." - Hooglied 6 : 2.

Wat dit voor de Kerk betekent, zal in de verklaring van hoofdstuk 9 : 6 blijken.

Elk kind van God, dat uit dit leven, uit het midden der Gemeente, weggenomen wordt, is een door Hem geplukte lelie uit de hof Zijner Kerk, verzameld van de specerijbedden

Inl. 2 : 12

Zijner liefde, om ze in het Huis Zijns Vaders een plaats te geven, opdat ze daar tot heerlijkheid en tot sieraad zullen zijn. Daarom verblijd u niet (o volk des Heeren) o Mijn volk Israël, gelijk de volken tot opspringens toe, want alsdan hoereert gij van uw God af. - Hosea 9 : 1.

Wij menen dat ons vanaf de denkbeeldige Nebo een onvergetelijke aanblik geschonken is over de woningen van het geestelijke Israël, toen wij in de geest onze blik over de zeven Aziatische Gemeenten hebben laten dwalen. Wat is dit vergezicht, deze aanblik, van meer waarde en groter in schoonheid en heerlijkheid dan dat wat de natuurlijke mensen ervaren vanaf de hoge bergen dezer wereld, want zij zien niet anders dan vergankelijke ijdelheid. Ja, uiteindelijk zien zij niets anders dan wat Abraham zag, toen hij zijn ogen opsloeg en de verbrande steden Sodom en Gomorra zag. - Genesis 19 : 27 en 28.

De kinderen dezer wereld vermaken zich in het gunstigste geval met een denkbeeldig Bethlehem, met Nazareth of Kapernaüm, waar de Heere Jezus geboren werd, wandelde en leefde.

Een menigte des hemelsen heirlegers was in de Kerstnacht ook naar deze heuveltop afgedaald, maar hun volmaakte jubel was: "Ere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen." - Lukas 2 : 13 en 14. Uitjubelende hetgeen het volk des Heeren waarlijk tot opspringens toe verheugen kan, namelijk "vrede op aarde" geopenbaard in de Heere Jezus.

Ere zij God Die was.

Vrede op aarde door Hem Die is.

In mensen een welbehagen van Hem Die komen zal.

Dit is de glorievolle openbaring en de voltooiing van het werk van de eeuwige, oneindige en Drieënige God. Als de heilige Stad (het nieuwe Jeruzalem) nedergedaald zal zijn van God uit de hemel, voorbereid als een bruid die voor haar man versierd is. - 21 : 2.

2 : 12 en 13a

Professor Meyfart te Erfurt (1590 - 1642) heeft hiervan zo glorievol gejubeld in Gezang 127 : 1 en 4:

Jeruzalem, o Stad zo hoog gebouwd,
naar u verlangt mijn hart!
Van verre reeds heeft u mijn oog aanschouwd.
Met haasten en verward,
is over berg en dalen,
voort over 't wijde veld,
mijn hart op enen male
u tegemoet gesneld.

Gij zijt mijn doel, verheven gouden Stad!
Hoe klopt mijn hart in mij;
van 't aardse los, van vreugde hier verzaad,
stijg ik u naderbij,
weg boven aard en sterren.
Reikt eng'len mij de hand!
Ik zie u reeds van verre,
mijn hoge Vaderland!

DERDE BRIEF

12 *En schrijf aan de engel der Gemeente, die in Pergamus is: Dit zegt Hij Die het tweesnijdend scherp zwaard heeft.*

Voordat de Heere *de Gemeente van Pergamus* bekendmaakt in welk verschrikkelijk gevaar zij verkeert, wil Hij haar bemoedigen met de woorden, dat *Hij het tweesnijdend scherp zwaard heeft.*

Dit geestelijke *zwaard* zal namelijk het allernoodzakelijkste zijn, dat zij in de geestelijke strijd tegen haar vijanden nodig zal hebben.

13a *Ik weet uw werken en waar gij woont; namelijk daar de troon des satans is.*

Een vreselijke en gevaarlijke plaats om te wonen, *waar de troon des satans is.*

De Heere slaat die bergafwaartse gang van de Gemeente met gramschap gade.

Maar tot Zijn getrouwen zegt Hij: *Ik weet dat de satan bij u zijn troon heeft opgericht* en u zal trachten te bewegen om hém als uw god te erkennen en te aanvaarden. Dit is het waarvoor Mijn dienstknecht Paulus de Thessalonicensen reeds gewaarschuwd heeft, dat die afval komen zal. "Dat geopenbaard zal worden de mens der zonde, de zoon des verderfs; die zich tegenstelt en verheft boven al wat God genaamd of als God geëerd wordt, alzo dat hij in de tempel Gods als een God zal zitten, zichzelf vertonende dat hij God is." - 2 Thessalonicensen 2 : 3b en 4.

13b *En gij houdt Mijn Naam en hebt Mijn geloof niet verloochend, ook in die dagen, in welke Antipas Mijn getrouwe getuige was, welke gedood is bij ulieden daar de satan woont.*

Dit is een bovenmate opmerkelijke uitspraak van de Heere Jezus, gelet op de omstandigheden waarin deze Gemeente verkeert.

Efeze heeft een vertroosting en lofprijzing ontvangen over haar gedragingen, omdat zij de kwaden niet kon verdragen en omdat zij de werken der Nikolaïeten haatte.

Smyrna heeft een vertroostend woord ontvangen alleen omdat zij gelasterd werd door de ongelovigen. In haar was een synagoge des satans.

En Pergamus?

Zij krijgt een goedkeuring over haar gedrag alleen vanwege het feit dat zij *het geloof* in haar *Heiland niet verloochend heeft* in de gevaren des doods die haar bedreigden, ondanks de gruwelijke leringen die onder haar verbreid werden.

Pas in deze Gemeente beginnen de contouren van het profeti-

2 : 13b

sche karakter dat elk dezer brieven heeft, zich scherper af te tekenen.

In deze Gemeente is de troon des satans reeds opgericht, wiens bedoeling het steeds geweest is en zal zijn, om zich boven de sterren Gods te verhogen en de Allerhoogste gelijk te worden. - Jesaja 14 : 12, 13 en 14 - waarvoor Paulus de Gemeente der Thessalonicensen gewaarschuwd heeft.

In Pergamus is het eerste slachtoffer gevallen van het protest (van het Protestantisme) tegen de aanwezigheid van deze troon des satans (de opkomende Rooms-Katholieke Kerk).

Het is niet onze bedoeling om van elk tekstgedeelte van elk dezer brieven afzonderlijk de verborgenheden na te speuren. Dit zou ons te ver van ons doel voeren, namelijk het verklaren van de dingen die haast geschieden moeten.

Om deze reden zijn wij genoodzaakt ons slechts te bepalen bij enige onderwijzing of vertroosting die erin verborgen is.

Uit deze brief blijkt bijvoorbeeld, dat als de Gemeente haar *geloof niet verloochent* als er geen gevaar te duchten is, als zij woonachtig is in een land of plaats waar de zuivere leer in de Kerk of zelfs door de overheid gehandhaafd wordt, dit vanzelfsprekend geacht moet worden.

Als zij *dán* nog haar geloof verloochent is dit zoveel te groter schuld.

Hoeveel te meer aangevochten wordt zij echter als (zoals uit de verklaring van hoofdstuk 13 : 5 blijken zal) de zuivere leer zodanig vertroebeld zal worden, dat zij zich begeven zullen tot verleidende geesten en leringen der duivelen - 1 Timotheüs 4 : 1 - als de troon des satans onder hen zal zijn. Dan slaat de Heere met bijzondere aandacht gade hoe zij zich nu zal gedragen.

Als er levensgevaar dreigt, zoals voor *Antipas*, dan staat zij zeer hoog als zij *dán* nog vasthoudt aan de leer en het geloof van Jezus.

Maar als het verval in een Gemeente of in de Kerk in het algemeen doorwerkt heeft zij te vrezen.

2 : 14a en b

Tegen Pergamus zegt de Heere:

14a *Maar Ik heb enige weinige dingen tegen u,*

Het is ook in dit verband van betekenis dat de Heere tegen deze Gemeente spreekt van *weilige dingen*.

Dit vloeit bepaald voort uit het feit dat de Heere de werken hunner liefde genadig wil gedenken, omdat deze Gemeente voor het merendeel standvastig gebleven is en de zuiverheid des geloofs bewaard heeft en Hem niet verloochend heeft ondanks het feit dat de Heere schrijft:

14b *dat gij aldaar hebt, die de lering van Balaäm houden, die Balak leerde de kinderen Israëls een aanstoot voor te werpen, opdat zij zouden afgodenoffer eten en hoereren.*

Er zijn in dit tekstgedeelte twee buitengewoon opvallende zaken op te merken.

De eerste is, dat hier in feite de leer van de opkomende Rooms-Katholieke Kerk in beeld gebracht wordt.

De tweede is dat hier verwezen wordt naar *de leer van Bileam*. Dit is het, waarover wij opgemerkt hebben dat de zeven brieven niet alleen representatief zijn voor de gehele Nieuwtestamentische Kerk, maar dat zij ook zijn als een echo van de lotgevallen van de Oudtestamentische Kerk.

Ze zijn elk voor zich en alle tezamen als een voorspel van de dingen die haast geschieden moeten, maar ook als een weerklank van de dingen die reeds geschied zijn onder het Oude Testament.

Het is ook in dit opzicht zoals de Prediker gezegd heeft: "Hetgeen er geweest is, hetzelfde zal er zijn en hetgeen er gedaan is, hetzelfde zal er gedaan worden; zodat er niets nieuws is onder de zon." - Prediker 1 : 9.

Dit nú en hier vast te stellen, zal straks van het allergrootste belang blijken te zijn voor het verstaan van de openbaring.

2 : 14b

Wanneer straks (op figuurlijke wijze) de registers uitgetrokken zullen worden en het koraal een aanvang zal nemen, zal dit gaan blijken, want in het bijzonder bij het blazen der bazuinen en in het uitgieten der fiolen van Gods gramschap zal de inhoud van de opdracht, gegeven aan Johannes, allertuisterrijkst geopenbaard worden.

Namelijk:

H e t g e e n h i j g e z i e n h e e f t , hoe de Heere Zijn uitverkorenen gemaakt heeft tot koningen en priesters Gode en Zijn Vader. - 1 : 6a.

H e t g e e n i s , in beginsel uitgebeeld in de lotgevallen van de zeven Aziatische Gemeenten.

En h e t g e e n g e s c h i e d e n z a l n a d e z e n , hetwelk in beginsel geopenbaard zal worden in de ontsluiting der zeven zegelen van het verzegelde Boek.

Dit alles is op bijzondere wijze in het komende koraal verborgen.

Voor ons die vele eeuwen na het geopenbaarde aan Johannes leven, is het van belang er acht op te geven hoe treffend ons tekstgedeelte overeenkomt met de Calvinistische leer betreffende *het afgodenoffer eten en het hoereren* der van de Waarheid afgeweken en vervallen Roomse Kerk.

Daarom leert de Heidelbergse Catechismus het Protestantisme in zondag 30 vraag en antwoord 80 het onderscheid tussen het Avondmaal des Heeren en de Paapse mis, aanwijzende dat zij hierin *hoereren en afgodenoffer eten*.

De mis leert namelijk dat de levenden en de doden alleen dan door het lijden van Christus vergeving van zonden hebben, als Christus nog dagelijks voor hen van de mispriesters geofferd wordt en dat Christus lichamelijk onder de gestalte van brood en wijn aanwezig is en daarom ook daarin moet worden aanbeden.

Alzo is de mis in de grond der zaak niet anders dan een verlooehening der enige offerande en des lijdens van Jezus Christus en een vervloekte afgoderij.

2 : 15 en 16

Dit is in overeenstemming met *de leer van Bileam* en met de leer dergenen die in Pergamus het volk leerden *afgodenoffer te eten*.

15 *Alzo hebt ook gij, die de lering der Nikolaïeten houden; hetwelk Ik haat.*

Wat dit voor een leer geweest is, wordt in de Heilige Schrift niet duidelijk geopenbaard.

Wanneer wij echter letten op hetgeen Johannes gezien heeft en op het profetische karakter der brieven, inzonderheid van deze brief en van die aan Efeze, dan is het waarschijnlijk dat deze dwaalleer reeds eeuwen lang in de Kerk aanwezig is geweest.

Hieruit zou dan te verklaren zijn, dat in latere tijden deze *leer van Nikolai* het verval der Kerk veroorzaakt heeft in het openbaar worden van de antichrist, zoals wij dit verklaard hebben in de inleiding op deze derde brief.

Dit temeer, omdat in de overige brieven over Nikolai niet meer gesproken wordt.

Misschien dat een hoogleraar in de Kerkgeschiedenis een stroming in die tijden heeft kunnen ontdekken, die mogelijk *de leer van deze Nikolai* is geweest.

16 *Bekeer u; en zo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen en zal tegen hen krijg voeren met het zwaard Mijnsmonds.*

Voor deze Gemeente brengt de Heere het tweesnijdend scherpe *zwaard* in het geding, dat Hij hun in de aanvang van deze brief voor de aandacht gesteld heeft.

Blijkbaar omdat door deze Gemeente stilzwijgend toegelaten werd dat sommigen van hen de Waarheid verlieten, want het is in latere tijden gebleken dat door het stilzwijgend toelaten van het verlaten van de Waarheid de vijand zó machtig geworden is, dat een ieder die het voor de zuivere leer opnam, ter dood veroordeeld werd.

17 *Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de Gemeenten zegt. Die overwint, Ik zal hem geven te eten van het manna dat verborgen is en Ik zal hem geven een witte keursteen en op de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent dan die hem ontvangt.*

Afgezien van de diep verborgen geheimenissen en van de gelukzaligheid die er in deze belofte verborgen is voor de overwinnaars, willen wij in het bijzonder eerst aandacht schenken aan *het manna*.

Dit wijst wederom heen naar de leiding Gods met zijn oude Verbondsvolk, want zij hebben allen dezelfde geestelijk spijs gegeten. - 1 Corinthe 10 : 3.

Hoewel velen die van *het manna* in de woestijn gegeten hebben, vanwege hun ongelooftoch niet in de rust zijn ingegaan. - Hebrëeën 3 : 19. Voor dezen is *het manna* geen *verborgenheid* geweest, maar zeer waarschijnlijk een natuurverschijnsel.

Alzo is ook nu nog voor velen (vanwege hun ongelooft) het levende *manna*, *verborgen* in het Heilige Woord van God geen *verborgenheid* die waard is er levende aandacht aan te schenken, nog minder iets om er dag en nacht geestelijk van te leven.

Voor hen echter die het horen en bewaren, zoals 1 : 3 dit onderwezen heeft, wordt het oplezen van dit *verborgen manna* een noodzaak voor hun behoud in de woestijn van het leven waarin ook zij verkeren, want Gods eer en hun tijdelijke en eeuwige zaligheid is erin *verborgen*.

Dit is de belofte voor een ieder *die overwint* als de Heere Jezus zegt: *Ik zal hem geven te eten van het manna dat verborgen is.*

Zo is ook de *witte keursteen* met de *nieuwe naam* een afschaduwing van de omgang van de bruid met haar Bruidegom, zoals dit in het Hooglied van Salomo *verborgen* is.

Dit betekent: Elk kind van God heeft zijn aparte, intieme omgang met de Heere Jezus. Een vreemde weet daar niet van en

zal daar nimmer tussenkomen.

VIERDE BRIEF

18 *En schrijf aan de engel der Gemeente te Thyatire: Dit zegt de Zoon van God, Die Zijn ogen heeft als een vlam vuurs en Zijn voeten zijn blinkend koper gelijk.*

In de aanspraak van de Heere Jezus in elk dezer brieven, vervat in de opschriften, is al een geheimenis verborgen.

Elk dezer opschriften staat in direct verband met hetgeen er in de betreffende Gemeente omgaat. Zo ook het opschrift van deze brief aan Thyatire.

Dit opschrift bestaat uit drie delen:

- 1 *Dit zegt de Zoon van God.*
- 2 *Die Zijn ogen heeft als een vlam vuurs.*
- 3 *En Zijn voeten zijn blinkend koper gelijk.*

Het is opmerkelijk dat Johannes in 1 : 12 en 13 gezegd heeft: "En mij omgekeerd hebbende, zag ik zeven gouden kandelaren en in het midden van de zeven kandelaren Eén, de Zoon des mensen gelijk zijnde."

De aanspraak van de Heere Jezus aan deze Gemeente (in tegenstelling tot de manier waarop Hij Zich aan Johannes geopenbaard heeft) kan voortgevloeid zijn uit het feit dat Hij in het bijzonder aan deze Gemeente Zijn majesteit als *de Zoon van God* wil openbaren, omdat zij nog weer verder van de Waarheid afgeweken is dan haar Zustergemeenten Efeze, Smyrna en Pergamus.

Dit moet bepaald ook de reden zijn waarom Hij tot deze Gemeente zegt: *Die Zijn ogen heeft als een vlam vuurs.*

Dit houdt kennelijk verband met de gruwelen van de Nieuwtestamentische Izébel die van zichzelf zegt een profetes te zijn en die zij toelaten te leren en Zijn dienstknechten te verleiden, dat zij hoereren en afgodenoffer eten.

Wanneer de Heere dit zal gaan wreken op Zijn vijanden, zoals

2 : 19

dit geopenbaard zal worden in hoofdstuk 19 : 11 t/m 21, zal gaan blijken wat deze *vuurvflammende ogen* voor hen te betekenen zullen hebben.

Dan zal Hij oordelen en krijg voeren in gerechtigheid. - 19 : 11b.

Van zeer grote betekenis is ook dat de Heere juist tot deze Gemeente zegt: *En Zijn voeten zijn blinkend koper gelijk.*

In de verklaring van 1 : 15a zeiden we reeds dat dit *blinkend koper*, vooral als het gloeiende is als in een oven, het lijden en de verdrukking uitbeeldt van zijn strijdende Kerk.

En juist van deze *Gemeente Thyatire* hebben wij in de inleiding op de derde brief gezegd, dat zij reeds de macht leert kennen van de opkomende antichrist, waarin de diepten des satans verborgen zijn.

Thyatire blijkt nog niet onder de dreiging van de gloeiende oven te zijn, de Heere zegt alleen: *blinkend koper gelijk.* Hiermee de Gemeente erbij bepalend, wat er van de leer van deze Izébel te verwachten is, als zij voortgaat haar lering te verdragen.

In haar Zustergemeente Pergamus waren er, die zich hielden aan de leer van Bileam en aan die van Nikolai, maar in deze Gemeente, in *Thyatire*, is het reeds zover gekomen, dat er in haar zelfs een profetes is die leert en verleidt.

Hierin leert deze Gemeente de diepten des satans kennen en nog wel op een wijze zoals weleer de Oudtestamentische Izébel de Baäldienst onder het oude Israël trachtte te verwezenlijken.

Al deze dingen hebben ongetwijfeld bij de getrouwen in *Thyatire* reacties opgeroepen blijkens hun lijdzaamheid, want de verheerlijkte Heiland laat haar aanzeggen:

19 *Ik weet uw werken en liefde en dienst en geloof en uw lijdzaamheid en uw werken en dat de laatste meer zijn dan de eerste.*

Voor de standvastigen in een Gemeente, vooral voor hen die de Heere Jezus op een bijzondere wijze liefhebben, kan het zijn dat hun *liefde en dienst en geloof en lijdzaamheid* juist vermeerderen als zij verkeren onder een leer zoals in Thyatire de vrouw Izébel die trachtte in te voeren, omdat zij die ervaren als in strijd zijnde met de zuivere leer die naar de Godzaligheid is.

Een en ander kan uit deze tekst afgeleid worden.

Hieruit blijkt dat de zwakken en ongeoeffenden in de Waarheid gemakkelijker verleid kunnen worden dan de sterken. Zij eten gemakkelijker en argelozer van die afgodenoffers en bedrijven geestelijke hoererij, want vers 20 zegt:

20 Maar Ik heb enige weinige dingen tegen u, dat gij de vrouw Izébel die zichzelf zegt een profetes te zijn, laat leren en Mijn dienstknechten verleiden, dat zij hoereren en afgodenoffer eten.

Gelet op de steeds doorlopende strijd die er is tussen het Rijk des Lichts en het rijk der duisternis, tussen Jeruzalem en Babylon (zoals deze zich ook in de Gemeente van Thyatire openbaart) zo is mede in deze tekst verborgen de werking van het geestelijke Babylon.

Niet alleen zoals die zich in de dagen van de Oudtestamentische Izébel geopenbaard heeft - 1 Koningen 19 : 1 - maar ook zoals die zich (behalve hier in de Gemeente van Thyatire) in latere tijden geopenbaard heeft en zich zal blijven openbaren in de Nieuwtestamentische Kerk zoals zij Rooms-Katholiek geworden is.

Deze Kerk leert in de mis dat de levenden en de doden niet door het lijden van Christus vergeving van zonden hebben, tenzij dat Christus nog dagelijks voor hen van de mispriesters geofferd worde, welke leer in de grond der zaak een vervloekte afgoderij is. - Gedeelte van het antwoord op vraag 80 van zondag 30 van de H. C.

Babylons val zal in hoofdstuk 18 geopenbaard worden.

2 : 21 en 22

21 *En Ik heb haar tijd gegeven, opdat zij zich zou bekeren van haar hoererij en zij heeft zich niet bekeerd.*

Namelijk aan de vrouw Izébel is *tijd gegeven om zich te bekeren van haar hoererij, maar zij heeft zich niet bekeerd.*

Laten toch zij die de Heere getrouw achten en Hem dienen in liefde, geloof en lijdzaamheid, deze feitelijke vijanden des Heeren voortdurend wijzen op deze *genadetijd* van God. Misschien kan het onder hen nog vruchten voortbrengen ten leven.

Onder de Oudtestamentische leer van Izébel zijn er ook getrouwen overgebleven. De Heere had er ten tijde van Elia nog zeventuizend overgelaten, die hun knieën voor de Baäl niet gebogen hadden.

Zo heeft de Heere ook in Thyatire Zijn Gemeente in stand gehouden.

Uit deze geschiedenissen kunnen we onderwezen worden hoe verderfelijk een eigenwillige godsdienst is. Ja dit is verderfelijker dan wanneer iemand helemaal geen godsdienst aanhangt, want zij die een verderfelijke dwaalleer invoeren, willen gewoonlijk niets anders gedogen dan hun eigen vleselijke bedenkfels.

Dit voert blijkens vers 24 naar de diepten des satans.

22 *Zie Ik werp haar te bed en die met haar overspel bedrijven in grote verdrukking, zo zij zich niet bekeren van hun werken.*

Reeds de geringste dwaling in de Kerk is als een zware koorts in een menselijk lichaam. Als zij niet bestreden wordt, zal de ziekte zich voortzetten met als gevolg dat de Kerk hoe langer hoe meer zal gaan afwijken van de gezonde leer die naar de Godzaligheid is. - 2 Timotheüs 4 : 3.

Hieruit blijkt hoe ernstig en gevaarlijk het is eensgezind te zijn met allen die het met de zuiverheid der leer die naar de Godza-

ligheid is niet zo nauw nemen.

De Heere blijkt dit niet minder te noemen dan geestelijk *overspel*.

De Heere heeft Zich de ganse Gemeente der uitverkorenen als één eenheid geëigend en wel onder een huwelijkstrouwbelofte. Dit verbindt haar Hem trouw te blijven en naar geen vreemde om te zien - Hoséa 2 : 19 - alzo *overspel bedrijvende*.

De mens die tot de Gemeente des Heeren toegetreden is en geloof beleden heeft in het midden der Gemeente, is verbonden aan des Heeren trouwbelofte en *bedrijft* geestelijk *overspel*, als hij of zij het met de zuivere leer des Heeren niet zo nauw neemt.

Zoals in het natuurlijke huwelijksleven door verleiding en bekoring veel huwelijken verscheurd worden, zo dreigen er nog veel meer gevaren in het geestelijk huwelijk blijkens o.a. Ezechiël 16. De verleiding tot een eigenwillige godsdienst blijkt in het hart der mensen onvoorstelbaar groot te zijn.

In de vorige Gemeente was het Nikolaï of een Bileams-raadgeving of een onderwijzing van de satan zelf die de Gemeente van haar vaste fundament trachtte af te stoten. Maar in Thyatire is het een geestelijke Izébel die Gods getrouwen tracht te verleiden.

Zij die zich laten verleiden, zullen het oordeel over zich gewaar worden, want het is geestelijk *overspel* zegt onze tekst. Van het vleselijk overspel zegt de Heilige Schrift: "Zal iemand vuur in zijn boezem nemen, dat zijn klederen niet verbrand worden?" - Spreuken 6 : 27.

Het zijn "wegen des grafs , dalende naar de binnenkameren des doods." - Spreuken 7 : 27.

Hoeveel temeer zal dit gelden voor geestelijke overspelers en overspelsters.

In de Gemeente van Sardis zullen we dit dan ook in vervulling zien gaan, daar er van haar gezegd wordt dat zij de naam heeft dat zij leeft maar dat zij dood is - 3 : 1 - want die Gemeente is om haar wedervaren een profetie van de Kerk zoals zij

Rooms-Katholiek is geworden.

In Thyatire worden reeds in beginsel deze diepten des satans geopenbaard, waaraan de getrouwen binnen haar ontkomen zijn. De listen van satan zijn aan de getrouwen in Thyatire niet onbekend gebleven. Zij hebben in deze diepten des satans ervaren, dat hij zijn in de hemel gevoerde krijg tegen de Allerhoogste onder hen heeft voortgezet. - 12 : 1 t/m 7.

Van de aanvang af trachtte hij, op de aarde geworpen zijnde - 12 : 9 - het kroonjuweel van Gods schepping, de mens, mede in zijn opstand tegen God te betrekken. Ja hij heeft zelfs (onder het ondoorgrondelijke opperbestuur van God) over de mens kunnen triomferen en zijn overwinningsbanier op de aarde kunnen planten en de aarde en alles wat erop en erin is onder zijn gebied kunnen brengen. Met als gevolg dat de mens niet alleen zijn macht en invloed ervaart op alle terreinen van het leven, maar volkomen aan zijn duivelse macht onderworpen is.

De begunadigden in Thyatire hebben ervaren, dat het alleen aan Gods ontferming over hen te danken is dat het Hem heeft behaagd ook voor hen de werken des duivels te verbreken, omdat Hij een bruggenhoofd heeft opgericht in het vijandelijke kamp van de boze, van waaruit deze bestreden en vernietigd zal worden.

Het oordeel van God over de satan is: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw en tussen uw zaad en tussen haar Zaad; Datzelve zal u de kop vermorzelen en gij zult Het de verzenen vermorzelen. - Genesis 3 : 15.

Door dit machtwoord van God en Zijn genade en ontferming over de mensen moet satan overtuigd geworden zijn van zijn uiteindelijke ondergang.

Vanuit dit bruggenhoofd is de heilige oorlog tussen het Licht en de duisternis voortgezet. Schijnbaar met ontelbaar veel overwinningen en nederlagen aan beide zijden.

Ten tijde van Noach was er blijkbaar slechts één steunpunt

2 : 22

voor Gods uitverkorenen overgebleven, toen God Noach bevolen heeft een ark van goferhout te maken. Ondanks de verwoestingen door satan aangericht in Noachs dagen heeft God over hem (in en door deze ark der behoudenis) getriomfeerd en is de satan daar verslagen.

Ondanks deze nederlaag heeft hij wederom een schijnbare overwinning behaald in zijn dienstknecht Nimrod, wiens rijksbeginsel Babel is geweest. - Genesis 10 : 8 t/m 10.

Maar God heeft opnieuw over hem getriomfeerd, aanvankelijk in de spraakverwarring bij de bouw van de toren van Babel, maar bovenal in Zijn Verbond dat Hij met Abraham heeft opgericht.

Ofschoon hij in Egypte naar zijn mening de volkomen overwinning over dit door God uitverkoren Verbondsvolk reeds behaald had, zo heeft God op uitzonderlijk wonderbare wijze ook daar wederom over hem getriomfeerd.

Een sterke overwinning behaalde satan ten tijde van Samuël, toen de Ark Gods door de Filistijnen genomen werd.

Maar een zware nederlaag heeft hij wederom geleden, toen zijn reus Goliath door David (nog wel een eenvoudige herdersjongen en slechts gewapend met een slinger en een steen) verslagen werd.

Een zeer sterke overwinning heeft satan behaald toen hij de tempel te Jeruzalem kon laten verbranden en Gods volk naar zijn domein, naar Babel, kon laten wegvoeren. - 2 Koningen 25 : 8 t/m 21.

En wat zullen wij nog meer zeggen van de geschiedenis van Esther en Mordechai en de nederlaag die satan geleden heeft toen zijn dienstknecht Haman aan de galg gehangen is die hij

2 : 22

voor Mordechaï had laten bereiden, ja, toen ook Hamans tien zonen door Gods volk omgebracht zijn en zij zijn rijk bijna vernietigd hebben.

Nochtans is hij en is de ganse hel in beroering gekomen, toen Jezus geboren werd, want die gehate ster die zijn knecht Bileam reeds van verre gezien heeft, is immers bij Zijn geboorte verschenen. - Numeri 24 : 17.

Deze geboren Koning der Joden moet in élk geval van de baan, al moeten ook alle kinderen in de ganse landpale van Bethlehem vermoord worden.

Nochtans is de satan door deze geboorte, maar vooral door het optreden van Jezus in verwarring gebracht.

Hij heeft het Raadsbesluit van God in Jezus niet kunnen doorgronden. Enerzijds heeft hij getracht het kruislijden van Jezus te verhinderen en zegt hij bij monde van Petrus: "Heere, wees u genadig! dit zal U geenszins geschieden" - Mattheüs 16 : 22 - maar anderzijds vaart hij (bij nader inzien) in Judas om Hem toch aan het kruis te vernederen en Hem op deze wijze mogelijk te vernietigen. - Johannes 13 : 27.

Tenslotte heeft hij het via de massa uitgebulderd: "Kruis Hem, kruis Hem." - Johannes 19 : 15.

Ja, de satan meende reeds een sterke overwinning behaald te hebben in het laten vermoorden van Johannes de Doper, hoeveel tmeer nu ook Jezus Zelf door hem vermoord is.

Nochtans is hij innerlijk vol dodelijke angst en vreze geweest. Dit is gebleken, want door middel van zijn volgelingen heeft hij tot Pilatus gezegd (en heeft dit zelfs beter in gedachtenis gehouden dan des Heeren eigen discipelen): "Heer, wij zijn indachtig, dat deze verleider, nog levende, gezegd heeft: "Na drie dagen zal Ik opstaan." - Mattheüs 27 : 63.

Daarom heeft hij (satan) Zijn graf verzegeld met zijn keizerlijk zegel.

Evenwel heeft hij met dit zegel zijn eigen doodvonnis getekend, doordat Jezus ten derden dage opgestaan is uit de doden.

2 : 22

Van toen af heeft hij geweten dat zijn kop door Hem vermorzeld was.

Nochtans is aan deze draak macht gegeven om door zijn dienstknechten grote dingen en godslasteringen te spreken. - 13 : 4 en 5. Ja hij heeft uit satanische haat, ondanks het feit dat hij bij de opstanding van Jezus in de afgrond geworpen is - 20 : 1 t/m 3 - ook daarna nog geen kamp gegeven, gelijk blijkt uit 13 : 4.

Ja (al is het door de verborgen Raad van God geschied) hij is zelfs uit zijn gevangenis ontbonden geworden - 20 : 7 - en heeft uit kunnen gaan om opnieuw de volkeren te verleiden die in de vier hoeken der aarde zijn. - 20 : 8.

Aanvankelijk op zijn oude, beproefde wijze zoals in de zeven Gemeenten door middel van zijn plaatsvervangers - 13 : 1 t/m 8 - door Bileam, door Izébel, maar ook door Nikolai, gelijk hij al direct gedaan had door Kajafas en de zijnen. - Mattheüs 28 : 11 t/m 15.

Maar in latere tijden is hijzelf ontbonden.

Ja in feite heeft hij zijn strijd gedurig voort kunnen zetten in elk mensenhart, in elk gezin, in elk land, ja in de gehele wereld, maar bovenal in de Kerk des Heeren, zoals dit blijkt in deze zeven Aziatische Gemeenten.

Ja elk mens heeft van nature een belegerde of zelfs een door de machten der duisternis bezette ziel, waarin zij naar hun welgevallen trachten te regeren.

Hierom dient elk mens, elk gezin en elke gemeenschap steeds op zijn of haar hoede te zijn en ernaar te zoeken de invloed van deze machtige vijand te ontgaan.

Het is voor ieder mens van het hoogste belang zichzelf geen rust te gunnen, voordat hij weet dat God hem uit de muil des bozen verlost heeft en hij geleid mag worden door de Heilige Geest

Satan schuift steeds verder zijn voorposten vooruit.

Thyatire is zelfs geconfronteerd met de diepten des satans, met een Nieuwtestamentische Izébel die zelfs de dienstknechten des Heeren trachtte te verleiden, dat zij zouden hoereren en afgodenoffer eten. Daarom is deze Izébel de voorloopster geworden van het geestelijke Babylon, waarvan het komende koraal zo vol is.

In feite is zij ook profetes van onze hedendaagse, moderne theologie die de vrouw toestaat in de Gemeenten te leren, ja zelfs het predikambt te bekleden, hetgeen toch zo uitdrukkelijk in strijd is met Gods bevel, zie dit inzonderheid in 1 Corinthe 14 : 34 en ook in 1 Timotheüs 2 : 12.

Straks in de Gemeente van Laodicéa zullen we de verwoestingen gewaarworden, omdat aan de zuivere leer der Waarheid geen gehoor gegeven is.

Tot de Gemeente van Thyatire is reeds gezegd: Ik breng haar *in grote verdrukkingen*. Deze *verdrukkingen* zijn een gevolg van de hoerereien van Izébel in de Kerk, meer dan dat het directe oordelen zijn over allerlei goddeloze daden van hen die koud noch heet zullen zijn in het Laodicéa der laatste tijden of van hen die nog nimmer van de Waarheid gehoord hebben.

23 *En haar kinderen zal Ik door de dood ombrengen; en al de Gemeenten zullen weten, dat Ik het ben, Die nieren en harten onderzoek. En Ik zal ulieden geven een iegelijk naar uw werken.*

Haar kinderen, namelijk de *kinderen* van deze geestelijke verleidster Izébel. Haar *geestelijke kinderen* die uit haar geestelijke hoererie geboren zijn, *zal Ik door de dood ombrengen*, zegt de Heere.

Haar geestelijke hoererie bestond hierin, dat zij het volk des Heeren onderwees dat zij met een gerust hart van de afgodenoffers mochten eten.

Zij is dus een profetes geweest van de toekomstige misoffers in de Kerk zoals zij Rooms-Katholiek geworden is, die in feite in de mis de enige offerande van Christus niet aanvaardde.

Ook deze geestelijke *kinderen* zullen dus *door de dood omgebracht worden* blijkens ons tekstgedeelte.

Wat blijkt er bijzonder veel aan gelegen te zijn of iemand Rooms of Protestant is, maar bovenal of iemand wedergeboren of niet wedergeboren is.

Hieruit vloeit ook voort, dat de kern van het Evangelie mede ligt in het zuiver houden van de *Tafel des Heeren*.

En al de Gemeenten zullen weten dat Ik het ben, Die nieren en harten onderzoek en Ik zal u geven een iegelijk naar uw werken.

Dit betreft bepaald niet alleen deze zeven Gemeenten, maar alle Gemeenten die uit de Apostolische Kerk voortgekomen zijn, omdat de dingen die haast geschieden moeten mede in dit voorspel verborgen zijn.

Het is een waarschuwing voor de Gemeenten van alle tijden en plaatsen, ook dan nog als de Kerk door het *p r o t e s t* tegen de leer van Rome ge-réformeerd zal zijn.

Nochtans zal dit *weten* (dit inzien vert. N.B.G.) *dat het God is Die nieren en harten onderzoekt*, in het einde der tijden juist op het alleruiterste verduisterd worden.

Dit zal gaan blijken in de Gemeente van Laodicéa die de Gemeente der eindtijd uitbeeldt, want haar wordt aangeraden ogenzalf te kopen, waaruit blijkt dat ware Godskennis in die tijd er bijna niet meer zijn zal. Dit zal het gevolg zijn van het feit dat de grote scheidslijn tussen de Kerk en de wereld er niet meer zijn zal.

Reeds in onze dagen blijkt dit in het vele uitgaan en feestvieren van de grote massa dergenen die op hun wijze gelovig zijn.

Daarom is het besluit van onze tekst: *Ik zal ulieden geven een iegelijk naar uw werken.*

24 *Doch Ik zeg ulieden en tot de anderen die te Thyatire zijn, zovelen als er deze leer niet hebben en die de diepten des satans niet gekend hebben, gelijk zij zeggen: Ik*

zal u geen andere last opleggen.

Namelijk zoals de Roomse Kerk dit in latere tijden zal doen. Het is of de Heere de volgelingen van Izébel hier reeds afgeschreven heeft en of Hij slechts een rest behouden wil. Aan hen is tijd genoeg gegeven om zich te bekeren, in profetische zin meer dan veertien eeuwen lang.

Dit is het waarom tot die *anderen die te Thyatire zijn, die deze leer van Izébel niet hebben, die deze diepten des satans niet gekend hebben, gelijk zij zeggen*, gesproken wordt *Ik zal u geen andere last opleggen.*

Ik leg u deze last niet op; maar "Verkondigt de dood des Heeren, totdat Hij komt." - 1 Corinthe 11 : 26b.

Daarom hebben de getrouwen in Thyatire deze hoererijs van Izébel gezien als duistere *diepten des satans*. Velen onder hen hebben klaarblijkelijk getreurd over deze dingen en het niet voor mogelijk gehouden dat dit onder hen plaats heeft kunnen vinden.

Uit de woorden: *gelijk zij zeggen* blijkt dat de getrouwen in hun onderlinge gesprekken over deze dingen gesproken hebben. Daarom mogen deze samenkomsten (voorheen conventikels genoemd) niet door de leiding der Gemeente verstoord of verhinderd worden.

De Heere haakt er in deze tekst op in, want als er een valse, van de zuivere Waarheid afwijkende Bileams- of Izébel'sleer verkondigd wordt, móeten de getrouwen hiertegen protesteren. *De Heere legt geen andere lasten op* dan die welke in Zijn Woord verankerd zijn.

25 *Maar hetgeen gij hebt, houdt dat, totdat Ik zal komen.*

De apostel Paulus heeft er zijn geestelijke zoon Timotheüs reeds voor gewaarschuwd, dat er in de laatste tijden (vert. N.B.G. latere tijden) - 1 Timotheüs 4 : 1 - (niet te verwarren met 2 Timotheüs 3 : 1 waar gesproken wordt over "de laatste

dagen”) sommigen zullen afvallen van het geloof en er lasten op de Gemeente gelegd zullen worden door verleidende geesten die leringen der duivelen zullen blijken te zijn. Geesten die verwant zijn met hen die afgodenoffer eten. Die zullen verbieden te huwen en gebieden zich van spijzen te onthouden, die God geschapen heeft tot nuttiging met dankzegging voor de gelovigen die tot erkenning van de Waarheid gekomen zijn. - 1 Timotheüs 4 : 3.

Daarom vermaant de Heere de Gemeente van Thyatire: *Hetgeen gij hebt, houdt dat, totdat Ik zal komen.* Ik leg u geen andere last op.

Hieruit blijkt tevens dat dit Woord des Heeren, tot deze Gemeente gesproken, van kracht zal blijven tot aan de voleinding der wereld.

Zo is het alsof het verval van de laatste dagen, van de Gemeente van Laodicéa, hier reeds in het gezichtsveld komt.

Mocht er nochtans iemand zijn die er niet van overtuigd is dat de aanspraak van de Heere Jezus aan deze zeven Aziatische Gemeenten een profetische strekking heeft, die kan uit hetgeen tot de Gemeente van Thyatire gezegd is, onderwezen, ja overtuigd worden van de waarheid daarvan.

Uit de volgende tekst, vers 26, blijkt dit zo mogelijk nog sterker, als ook daar het einde in het geding gebracht wordt.

26 En die overwint en die Mijn werken tot het einde toe bewaart, Ik zal hem macht geven over de heidenen.

Het bovenmate belangrijke en opmerkelijke in deze tekst is de bijzondere voorwaarde die de Heere alleen bij deze Gemeente aan de overwinning verbindt, namelijk: *Zijn werken tot het einde toe bewaren.*

Alle andere Gemeenten worden alleen bij de overwinning als zodanig bepaald. De overwinning behalen is het besluit in elk dezer brieven. Dit 'de overwinning behalen' ziet op de geestelijke strijd van elke Gemeente.

Hieruit blijkt, voorzover het de Gemeente betreft, dat de victorie nu eens aan de ene dan weer aan de andere zijde is, want de Heere Jezus Zelf is uiteindelijk de enige en besliste Overwinnaar in deze heilige oorlog. Hij voert krijg en velt ook vonnis. - 19 : 11.

De voorwaarde, bij deze Gemeente aan de overwinning verbonden, houdt kennelijk verband met de *w e r k e n* van de vrouw Izébel die van zichzelf zei een profetes te zijn en die des Heeren dienstknechten trachtte te verleiden tot geestelijke hoererij.

Hierom is het van bijzondere betekenis (mede gelet op haar profetische strekking) dat juist in deze brief de *werken des Heeren* in het geding gebracht worden en dat die aan het behalen van de overwinning verbonden worden. Hierin weerspiegelt zich het verval der Kerk in latere tijden, voornamelijk zoals zij Rooms-Katholiek geworden is.

Dit is het ongetwijfeld, waarom de Heere juist tot deze Gemeente gezegd heeft, dat haar (geestelijke) kinderen door de dood omgebracht zullen worden.

De werken des Heeren tot het einde toe bewaren is in het algemeen gelegen in het onderhouden van Gods geboden. Maar Hij heeft deze Gemeente in het bijzonder bepaald (vanwege de leer van Izébel die verleidde tot hoererij en afgodenoffer eten) bij het zuiver houden van de *T a f e l des Heeren*.

De mens blijkt zo licht geneigd te zijn een afgodenofferande te maken van het Heilig Avondmaal des Heeren.

Nochtans is het van het grootste belang dat de Heere bij deze Gemeente ook *het einde* in het geding gebracht heeft.

Hoewel de Heere haar geprezen heeft over de *werken* harer liefde en dienst en geloof en lijdzaamheid, ja zelfs dat de laatste meer zijn dan de eerste, zo blijkt (in profetische zin) dat zij deze *werken* mogelijk niet standvastig *tot het einde toe* zou bewaren.

Uit hoofdstuk 3 : 10 blijkt dat er een ure der verzoeking over de gehele wereld zal komen en dan zou het kunnen zijn dat zij ook deze *werken* zelfs verloochenen zal.

Het besluit van deze tekst, *Ik zal hem macht geven over de heidenen*, is ook bovenmate merkwaardig.

Indien zij *overwint en de werken des Heeren tot het einde toe bewaart, zal de Heere haar macht geven over de heidenen.*

Welk geheimenis is er in deze woorden verborgen?

Naar onze overtuiging wederom de profetische strekking van deze brief.

Zoals straks in het koraal geopenbaard zal worden, zal blijken in het *einde* der tijden (aanvankelijk reeds als het beest dat uit de aarde opkomen zal - 13 : 11 - zijn scepter over de Kerk en de wereld zal zwaaien, maar in het bijzonder als de satan zelf uit zijn gevangenis ontbonden zal worden - 17 : 8 en 20 : 7) dat *de heidenen* de overhand op de aarde zullen hebben.

Naar menselijke berekening zal er dan voor de Gemeente des Heeren geen enkele bestaansmogelijkheid overgebleven zijn.

Niemand van hen zal in *het einde* der tijden kunnen kopen of verkopen, tenzij hij het merkteken heeft van het beest. - 13 : 17. *De heidenen* zullen alsdan de legerplaats der heiligen en de geliefde stad zodanig omringen, dat alleen het nederdalende vuur van de hemel hen bevrijden kan van de ondergang. - 20 : 9.

Dit is hetgeen de Heere tot de getrouwen in Thyatire zegt, dat indien zij *Zijn werken tot het e i n d e toe bewaren, Hij hun macht zal geven over de heidenen* die in het komende koraal precies worden aangewezen en met name genoemd, namelijk Gog en Magog - 20 : 8 - hoofdvorsten van Mesech en Tubal. - Ezechiël 38 : 2.

Dezen zullen zich verzamelen tot de oorlog om Gods Kerk van de aarde weg te vagen. - 20 : 8.

In de verklaring van het komende koraal zal de onbegrijpelijke glorie van al deze wonderen op het allerluisterrijkst geopenbaard worden.

2 : 27

27 *En Hij zal ze hoeden met een ijzeren staf; zij zullen als pottenbakkervaten vermorzeld worden; gelijk ook Ik van Mijn Vader ontvangen heb.*

Uit deze tekst blijkt, dat als de Heere Zijn volk macht geeft over de heidenen, over hun vijanden, het uiteindelijk toch de Heere Zelf is Die hen *vermorzelen zal*.

Dat de Heere in deze verzen 26 en 27 doelt op het einde, op het laatste oordeel zoals dit door God gehouden zal worden, hetwelk beschreven is in 20 : 10 t/m 15, blijkt uitzonderlijk uit de toevoeging: *gelijk ook Ik van Mijn Vader ontvangen heb*. Dit door Hém gehouden oordeel is geopenbaard in 19 : 15 t/m 21.

De aanspraak aan deze Gemeente houdt hiermee reeds verband, want deze luidde: "Dit zegt de Zoon van God Die Zijn ogen heeft als een vlam vuurs."

Het is in deze brief treffend hoe heerlijk de klanken van het komende koraal te horen zijn, bovendien ook opnieuw de Naam van de Componist van het koraal, zoals blijkt uit de woorden: *Gelijk ook Ik van Mijn Vader ontvangen heb*.

Ook blijkt uit deze tekst dat niet alleen de klanken van het komende koraal erin doorklinken, maar dat zij is als een echo, een weerklank, van de Oudtestamentische Kerk, zoals wij dit reeds eerder aanwezen, want in Psalm 2 : 8 en 9 komen deze twee teksten 26 en 27 bijna woordelijk voor.

Doch niet alleen dit is de grote glorie der samenstelling dezer zeven brieven, er blijkt bovendien uit, in het bijzonder in deze tekst vers 27, dat de grote en doorluchtige D a g d e s H e e - r e n in beginsel reeds geopenbaard is in de overwinning van de Heere Jezus aan het kruis, want de Heere Jezus is in de voleinding der eeuwen geopenbaard. - Hebreeën 9 : 26b. Toen is reeds het oordeel over de wereld gegaan en is de overste dezer wereld buiten geworpen. - Johannes 12 : 31.

Tegen de Heere Jezus zijn de heidenen vergaderd geweest met

2 : 28 en 29

de volken Israëls - Handelingen 4 : 27 - maar *Hij heeft van Zijn Vader ontvangen om ze te hoeden met een ijzeren staf en om ze als pottenbakkersvaten te vermorzelen.*

Voorts zijn alle tekenen die op de uiteindelijke oordeelsdag geopenbaard zullen worden, in beginsel reeds geopenbaard tijdens en na de overwinning van de Heere Jezus.

De zon is verduisterd, de maan (het schaduwbeeld van de Gemeente des Heeren) heeft haar glans ingetrokken (zij zijn geworden als wezen), de doden verzezen uit hun graven, het nieuwe leven werd geopenbaard - Mattheüs 27 : 52 en 53 - vooral ook toen de Heilige Geest over de Gemeente werd uitgestort.

Maar tenslotte is Jeruzalem verwoest geworden als voorbode van de verwoesting van het machtige Babylon dezer wereld.

Tenslotte is het besluit van deze brief aan Thyatire:

28 En Ik zal hem de morgenster geven.

De glorie en de verborgenheid van deze tekst is zo onvoorstelbaar groot (wij hebben dit reeds enigszins aangewezen in de verklaring van hoofdstuk 1 : 20) dat wij er de voorkeur aan geven te wachten met haar nadere verklaring totdat het komende koraal ons daartoe de gelegenheid zal geven, want daarin zal op uitzonderlijke wijze haar glorie geopenbaard worden. Het zou ons nu te ver van ons eigenlijke doel afvoeren.

29 Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de Gemeenten zegt.

Vervolgens willen wij in hoofdstuk 3 gaan letten op de brieven die de Heere Jezus aan de Gemeenten van Sardis, Filadelfia en Laodicéa geschreven heeft, waarin op zo bijzondere wijze de dingen geopenbaard worden die in het laatste der dagen geschieden zullen.

2 : 29

Maar met Psalm 130 : 3 en 4a zingen wij:

Ik blijf de HEER' verwachten.
Mijn ziel wacht ongestoord.
Ik hoop in al mijn klachten
op Zijn onfeilbaar Woord.
Mijn ziel, vol angst en zorgen,
wacht sterker op de HEER'
dan wachters op de morgen;
de morgen, ach, wanneer?

Hoopt op de HEER', gij vromen.
Is Israël in nood,
er zal verlossing komen.
Zijn goedheid is zeer groot.

HOOFDSTUK 3

VIJFDE BRIEF

- 1 *En schrijf aan de engel der Gemeente die te Sardis is: Dit zegt, Die de zeven Geesten Gods heeft en de zeven sterren: Ik weet uw werken, dat gij de naam hebt, dat gij leeft, maar gij zijt dood.*

De aanspraak aan *de Gemeente van Sardis* en aan die van *Laodicéa* is anders dan die aan de overige vijf Gemeenten.

De aanspraken aan de andere vijf Gemeenten zijn genomen uit de verschijning van de Heere aan Johannes. - 1 : 9 t/m 18.

De aanspraken aan *Sardis* en *Laodicéa* zijn genomen uit de opdracht die Johannes ontvangen had in 1 : 4 t/m 8.

Hierin gaat een verborgenheid schuil, die verband houdt met de staat waarin deze Gemeenten verkeren.

Sardis is dood en *Laodicéa* zal de Heere uit Zijn mond spuwen. Doch dit niet alleen, maar bovenal wijzen deze aanspraken des Heeren heen naar en staan in verband met de profetische betekenis van deze Gemeenten.

Sardis beeldt de macht uit onder de Roomse Kerk en *Laodicéa* beeldt de Kerk uit zoals zij er in de eindtijd uit zal zien.

Het hoofdthema in de opdracht, gegeven in 1 : 4 t/m 8, is:

G e n a d e e n v r e d e é n r o u w b e d r i j v e n .

Deze dingen komen overeen met het profetische karakter van *Sardis*, want genade en vrede dagen voor *Sardis* (profetisch) aan de horizon, in de bevrijding der Kerk uit de macht van Rome.

Deze bevrijding zal vooral in Filadelfia profetisch vervuld worden, maar gepaard gaan met rouw bedrijven, als de brandstapels zullen roken en Gods kinderen in de vlammen omkomen.

Voorts zegt 1 : 7a: "Ziet, Hij komt met de wolken." Dit zal

3 : 1

voor Laodicéa in vervulling gaan, omdat zij de Gemeente der eindtijd in profetische zin uitbeeldt.

Hier blijkt nu het verband te liggen tussen deze aanspraken des Heeren aan deze twee Gemeenten.

De samenvoeging: *Die de zeven Geesten Gods heeft en de zeven sterren*, is een ondoorgrondelijke verborgenheid, omdat hierin de verbroken paradijsglorie wederom hersteld is.

Voor *Sardis* dient dit tot vertroosting en bemoediging, dat, al is het dat deze Gemeente dreigt weggevoerd te worden in de *dood* van de leer der Kerk zoals zij Rooms-Katholiek geworden is vanwege het toenemende verval dat zich in haar openbaren zal, het toch de Heere is Die de Bestuurder en Bewaarder Zijner Kerk zal zijn. Zelfs dan, wanneer sommige sterren der Gemeente zich verheffen zullen boven al wat God genaamd en als God geëerd wordt, alzo, dat zij zich als God in de tempel Gods zullen zetten, vertonende dat zij God zijn. - 2 Thessalonicensen 2 : 4.

Betreffende het gedeelte der tekst: *Ik weet uw werken, dat gij de naam hebt, dat gij leeft en gij zijt dood*, is het zeer de vraag of deze Gemeente zich van haar jammerlijke staat bewust is geweest. Dit temeer omdat naar het uiterlijke te oordelen zij een levende Gemeente was.

Wat moet het verschrikkelijk zijn, *de naam te hebben* een levende Gemeente te zijn of ook als enkeling *de naam te hebben* een levend lidmaat van de Gemeente te zijn en dan zo'n vernietigend oordeel te horen van Hem *Die de zeven Geesten Gods heeft: Gij zijt dood*.

Wat kan een mens of zelfs een gehele Gemeente zich hopeloos vergissen, als hij of zij niet dag en nacht wakende is in het onderzoek der Schriften en zelfs dan nog moet de bede voortdurend zijn: "Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; beproef mij en ken mijn gedachten. En zie of bij mij een

3 : 2a, 2b en 3

schadelijke weg zij; en leid mij op de eeuwige weg.” - Psalm 139 : 23 en 24.

Nochtans blijkt uit deze brief dat de Heere in deze rampzalige situatie nog met innerlijke ontfermingen over haar bewogen is, want Zijn vermaning is:

2a Zijt wakende en versterkt het overige dat sterven zou;

Uit deze verschrikkelijke toestand van Sardis blijkt des te meer haar profetische betekenis, namelijk dat zij behalve haar eigen plaatselijke situatie het verval der Kerk uitbeeldt zoals dit zich openbaren zal in de donkere tijden vóór de Reformatie der Kerk, want aan de Gemeente van Filadelfia zal (in profetische zin) een geopende deur gegeven worden om aan de worgende greep van Rome te ontkomen.

Nochtans zijn er in die donkere tijden vóór de Reformatie der Kerk mensen geweest, die *wakende* geweest zijn om hen die dreigden te *sterven* tot bekering te brengen.

Sommigen van hen hebben dit (reeds in die dagen) met de dood moeten bekopen.

2b want Ik heb uw werken niet vol gevonden voor God.

Zozeer was de Gemeente van Sardis (en met haar de Kerk in latere tijden) - 1 Timotheüs 4 : 1 (vert. N.B.G.) - van de zuivere leer der Waarheid afgeweken, dat de Heere tot haar gezegd heeft: *Geen van uw werken heb Ik vol bevonden voor Mijn God.* (vert. N.B.G.).

Daarom zal zij als Gemeente en als Kerk door God verlaten worden, maar een overblijfsel zal uit haar midden uitgeleid worden, doordat God Zelf door middel van enige getrouwen haar reformeren zal.

3 Gedenk dan, hoe gij het ontvangen en gehoord hebt en bewaar het en bekeer u.

Indien gij dan niet waakt, zo zal Ik over u komen als een

dief en gij zult niet weten, op wat ure Ik over u komen zal.

Gelet op de profetische betekenis van Sardis, moeten dit bepaald woorden geweest zijn die de Hervormers aangesproken hebben, zowel de voorlopers, zoals o.a. Johannes Hus, maar ook mannen als Zwingli, Melancton, Luther, Calvijn en anderen die zich niet hebben willen bezoedelen met de geestelijke hoererij van de Roomse Kerk van die dagen.

Aan de diepste afgedaalde genade van God is het te danken geweest dat de Kerk door hervorming in stand gebleven is, want als de Heere dreigt *te komen als een dief*, ziet het er voor de Kerk verschrikkelijk uit, want een dief komt niet dan om te slachten en te stelen en te verderven. - Johannes 10 : 10.

Dit directe gevaar was voor Sardis en voor de Kerk in latere tijden aanwezig.

In deze woorden ligt bijna dezelfde dreiging als in de woorden die de Heere steeds gesproken heeft met het oog op Zijn komen ten oordeel ten jongsten dage.

Hieruit blijkt de ernst voor Sardis en voor de Kerk zoals zij Rooms-Katholiek geworden is.

Er ligt een ernstige waarschuwing in deze woorden voor allen die niet willen ontwaken uit de doodsslaap der hoererijen van de Roomse Kerk en voor hen die de naam hebben dat zij leven en evenwel dood zijn. Over die allen *zal de Heere komen als een dief* en hen overvallen *op een ure die zij niet zullen weten.*

Daarom is het ontwaken uit die slaap (waarin de Kerk, zoals zij Rooms-Katholiek geweest is, ten tijde der Hervorming verzonken was) van zo grote betekenis geweest en is het oordeel groot over de Kerk die Rooms-Katholiek gebleven is.

Hierom zal ook de stad Rome overvallen worden *op een ure die zij niet weet* en niet verwacht.

3 *Doch gij hebt enige weinige namen ook te Sardis, die hun klederen niet bevlekt hebben en zij zullen met Mij*

3 : 4 en 5

wandelen in witte klederen, overmits zij het waardig zijn.

Zo diep blijkt een Gemeente (of de Kerk als zodanig) niet weggezonden te zijn of de Heere bewaart Zich te allen tijde een overblijfsel dat *zijn klederen niet bevlekt* met de hoerereien die in haar zijn. - 2 Koningen 19 : 31.

Ja velen zijn er die ten tijde van de Hervorming der Kerk geprotesteerd hebben tegen de verschrikkelijke afval van de zuivere Waarheid. Hiervan is Luther op de grote Rijksdag te Worms wel het machtigste voorbeeld, toen hij de bekende woorden uitgeroepen heeft: 'Hier sta ik, ik kan niet anders, God helpe mij.'

Ook zij *die hun klederen onbevlekt* wilden bewaren en zich niet wilden bezoedelen met de geestelijke hoerereien van de Roomse Kerk, mochten hun vertrouwen stellen op deze belofte, *te zullen mogen wandelen in witte klederen.*

Met het oog hierop hebben vele tienduizenden de vlammen der brandstapels en velerlei folteringen getrotseerd.

Hier is de beslissende scheiding voltrokken tussen de Roomse Kerk en het Protestantisme, tussen hen die wél en hen die niet ontwaakt zijn.

5 *Die overwint, die zal bekleed worden met witte klederen; en Ik zal zijn naam geenszins uitdoen uit het Boek des Levens en Ik zal zijn naam belijden voor Mijn Vader en voor Zijn engelen.*

Voorzover het die *witte klederen* betreft, Johannes heeft hiervan reeds iets gezien, toen hij met de Heere Jezus op de berg der verheerlijking was. - Mattheüs 17 : 2; Markus 9 : 3 en Lukas 9 : 29 t/m 31.

Het is voorts opmerkelijk dat de Heere deze belofte van met Hem ("met Mij" vers 4) in *witte klederen* te wandelen in dit vijfde vers nog eens herhaalt.

Het onderscheid ligt hierin: In de vorige tekst is de klemtoon gevallen op 'enige weinige namen' ook te Sardis, maar in vers

vijf is deze belofte voor alle overwinnaars. Dit is een zeer belangrijk verschil. Het is namelijk of de Heere Zelf door middel van het woordje *overwint* als met uitgestrekte hand de tijden der vervolgingen en der martelingen die voor Zijn getrouwen bereid zijn, aanwijst.

Dit moet dan ook bepaald de reden zijn, waarom de Heere in deze tekst nog een andere, een dubbele belofte eraan toevoegt, die juist en vooral voor de martelaren tot bijzondere troost kan zijn, want of nu de Roomse Kerk hen ook als ketters zal veroordelen, hen zal verwerpen en hun namen wél zal uitdoen uit het boek der Kerk (ja uit het boek des levens) zoals dit gebleken is toen zij Luther en zijn volgelingen in de ban heeft gedaan, de Heere zegt, blijkbaar met het oog hierop: *Ik zal zijn (hun) naam geenszins uitdoen uit het Boek des Levens.*

Vooraf ook die derde belofte, namelijk: *En Ik zal zijn naam belijden voor Mijn Vader en voor Zijn engelen*, moet voor de overwinnaars te Sardis bijzonder vertroostend zijn, want allen die op enigerlei wijze in het openbaar de Naam des Heeren hebben beleden, hebben ongetwijfeld vanwege dit *belijden* vervolging om Zijns Naams wil moeten verdragen.

6 Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de Gemeenten zegt.

Voordat wij de volgende brief, die aan de Gemeente van Filadelfia, gaan overdenken, willen wij bijzonder bij háár er de aandacht op vestigen dat de volgorde der brieven niet willekeurig is, evenmin als de gestalten van elk dezer zeven Gemeenten.

Beide, hun gestalte en hun volgorde, hebben een profetische betekenis.

Wie is er onder ons, die de zuivere leer aanhangt, die deze zou willen of durven wijzigen of ontkennen?

Wij zijn ervan overtuigd en stellen onveranderd vast, dat de dingen die haast geschieden moeten ook in deze zeven brieven

verborgen zijn.

Met des te meer nadruk hebben wij dan ook in dit opzicht te letten op de woorden van dit tekstgedeelte: *Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de Gemeenten zegt.*

ZESDE BRIEF

- 7 *En schrijf aan de engel der Gemeente die te Filadelfia is: Dit zegt de Heilige, de Waarachtige, Die de sleutel Davids heeft; Die opent en niemand sluit en Hij sluit en niemand opent.*

Als wij de zeven brieven met elkaar in een opeenvolgend verband brengen, dan blijkt daaruit dat er een onlosmakelijke samenhang in deze brieven verborgen is.

Het opschrift en de inhoud van deze brief vloeien uit deze samenhang voort.

De aanvang van deze brief: *Dit zegt de Heilige, de Waarachtige*, houdt b.v. bepaald verband met de waarschuwing die de Heere aan Sardis gegeven heeft: "Ik kom als een dief", want het is *de Heilige en de Waarachtige* Die oorlog voert in gerechtigheid. - 19 : 11.

Daarom is het vervolg in de tekst: *Die de sleutel Davids heeft*, van buitengewone betekenis. Er is een bijzonder geheimenis in verborgen.

In des Heeren aanvankelijke verschijning aan Johannes heeft Hij tot hem gezegd: "Ik heb de sleutel der hel en des doods." Dit menen wij beter te kunnen begrijpen dan: *Ik heb de sleutel Davids*, want dit, de sleutel der hel en des doods te hebben, zou van uitermate groot belang geweest zijn voor Sardis, want van haar had de Heiland gezegd: "Gij zijt dood."

Zou er daarom in dit opschrift *aan de Gemeente van Filadelfia* gestaan hebben: "Die de sleutel der hel en des doods heeft, dan was dit voor ons meer aanvaardbaar geweest in verband met de dood van Sardis.

Maar nu de Heere tot haar zegt: *Die de sleutel Davids heeft*, rijst bij ons de vraag: Wat heeft dit voor *Filadelfia* te betekenen?

Uit het vervolg van deze brief kan dit niet blijken.

Om de glorie en de betekenis hiervan te verstaan moeten wij letten op Jesaja 22 : 22 en verwijzen wij in dit verband naar de verklaring van 1 : 13c. Daaruit kan blijken wat deze *sleutel*macht des Heeren voor *Filadelfia* (in profetische zin) te betekenen zal hebben.

Zij beeldt de Kerk uit ten tijde van het heersen der priesters in de Roomse Kerk, die zich in de tempel Gods gezet hebben vertonende dat zij God zijn, zoals dit voorzegt is in 2 Thessalonicensen 2 : 4.

Ook zij zullen, evenals weleer Sebna, uit hun stand verstoten worden door deze *sleutel*macht *Davids*, waarover de verheerlijkte Heiland beschikt.

De Nieuwtestamentische Sebna's (de pausen van de Rooms-Katholieke Kerk) mogen, evenals Sebna eertijds, trachten om als hofmeester in het huis des konings (*Davids*) te regeren, evenals de oer-Sebna (namelijk de satan) getracht heeft zijn stoel boven de sterren Gods te verhogen (zoals dit afgeschaduwd is in de vorst van Tyrus) - Ezechiël 28 : 1 t/m 19 - maar de Heere zegt tot deze Gemeente: *Ik heb de sleutel Davids, Ik zal openen en niemand zal sluiten. Ik zal sluiten en niemand zal openen.*

Als deze brief *aan de Gemeente van Filadelfia* géén profetische betekenis had, zou het uitermate moeilijk zijn om de betekenis van deze *sleutel*macht des Heeren op *Filadelfia* te betrekken.

Wij (en wij zijn stellig van mening hierin niet alleen te staan) kunnen althans niet zien, waarom en op welke andere wijze er voor *Filadelfia* méér dan voor de andere Gemeenten *geopend of gesloten* moet worden.

Trekken wij echter het profetische perspectief, inzonderheid van deze Gemeente, door, dan komt de Reformatie der Kerk ten tijde van Luther, Calvijn e.a. in ons gezichtsveld, namelijk: *D e g e o p e n d e d e u r* die de Heere aan *Filadelfia* - 3 : 8a - en aan Zijn Kerk in de Reformatie gegeven heeft.

Dit is naar onze vaste overtuiging de betekenis van het volgende, het achtste vers.

Wat al deze dingen voor *de Gemeente van Filadelfia* zelf te betekenen hebben (zij zijn immers in de eerste plaats voor haar bestemd) is ons en misschien wel velen met ons niet duidelijk.

Maar onzes inziens wordt haar profetische betekenis wél duidelijk, als we de onderlinge samenhang der brieven, met voor elk van hen afzonderlijk hun profetische betekenis, zoals wij die aanvankelijk verklaard hebben, voor ogen houden.

Sardis was (zoals wij verklaarden) de uitbeelding der Kerk zoals zij verzonken was in de leer van Rome. De Kerk was, evenals Sardis, dood op een enkeling na.

Maar voor *Filadelfia* (de uitbeelding der Gemeente ten tijde der Reformatie) heeft de Heere een geopende deur gegeven. De grazige weiden van Gods Woord werden door haar gevonden, in tegenstelling tot Sardis, dat dood was, verzonken in de duisternis van de leer der Roomse Kerk.

Al had zich ook de Nieuwtestamentische Sebna (vertegenwoordigd door de pausen van de Roomse Kerk) een woning uitgehouwen in de Rots, (namelijk in de Kerk van Jezus Christus) - Jesaja 22 : 16 vert. N.B.G. - hij is in de Reformatie der Kerk (althans voor God) met ál zijn praal - Jesaja 22 : 18 vert. N.B.G. - weggeworpen.

De Heere heeft voor *Filadelfia* *geopend* en voor Rome *gesloten*.

De Heere is (ten tijde der Reformatie) opgestaan, zoals Hij dit in de aanvang der brief tot *Filadelfia* gezegd heeft als: *De Heilige en Waarachtige* om oorlog te voeren en vonnis te vellen. - 19 : 11.

3 : 8a en b

Deze heilige oorlog is ten tijde der Hervorming geopenbaard mede in de pauselijke ban over Gods volk. Nadien heeft de Roomse Kerk rivieren van bloed en tranen onder Gods liefste kinderen doen vloeien.

8a *Ik weet uw werken; zie, Ik heb een geopende deur voor u (voor uw aangezicht vert. N.B.G.) gegeven en niemand kan die sluiten.*

Als de overzetting van de vert. N.B.G. juist is en misschien is dat in dit geval zo, dan is het opmerkelijk dat de Heere op bijzondere wijze de aandacht van Filadelfia wil vestigen op de grote betekenis en de waarde van die *geopende deur* die haar *gegeven* is.

Omdat de Heere eraan toevoegt *voor uw aangezicht* moet het voor haar, voor deze Gemeente van Filadelfia, zeer duidelijk geweest zijn (en van daaruit in het bijzonder voor de Kerk der Reformatie) dat het *geven van die geopende deur* in de Reformatie der Kerk *des Heeren werk* geweest is. Dat wil zeggen: de waarheid ervan werd als het ware *voor hun aangezicht*, voor hun ogen, uitgebeeld en bevestigd.

Zij behoefden niet te twijfelen of die Reformatie uit henzelf of uit des Heeren Geest voortkwam, ook al hadden zij kleine kracht, gelijk dit ten tijde der Reformatie gebleken is en zoals dit van de Gemeente van Filadelfia gezegd wordt.

8b *Want gij hebt kleine kracht en gij hebt Mijn Woord bewaard en hebt Mijn Naam niet verloochend.*

Al hadden zij *kleine kracht* (ten opzichte van de onvoorstelbare macht en de wereldwijde invloed van de Roomse Kerk) nochtans *hebben zij Gods Woord bewaard en Zijn Naam niet verloochend*.

Ook niet toen zij evenals hun Heiland als godslasteraars ten dode verwezen werden en uit de Kerk verbannen.

Zij bewaarden Gods Woord en verloochenden Zijn Naam niet.

De deur waardoor zij uit de greep van Rome ontkomen zijn, is door God Zelf geopend en deze kon niemand sluiten.

God Zelf heeft door middel van de Hervormers *Zijn Woord* weer op de kansels der Kerk gebracht. De strijd was echter voor het volk des Heeren door die éne daad der Hervormers niet ten einde.

Omdat *Gods Woord* voor de grote massa onbekend was, moet de inwendige strijd om door die geopende deur uit de Roomse Kerk te gaan, voor de eenvoudigen onder het volk onvoorstelbaar zijn geweest.

Het zal in Filadelfia in beginsel al zeer grote en zware strijd veroorzaakt hebben om tegen de zondige dwalingen (voortkomende uit de synagoge des satans) te getuigen. Hoeveel zwaarder strijd zal dit gekost hebben in de dagen van de Hervorming der Kerk, toen over het eenvoudige volk, waarvan waarschijnlijk zeer velen niet eens lezen of schrijven konden, de banvloeken der Roomse Kerk werden uitgesproken als zij de nieuwe leer aanhingen.

Tot uitermate grote troost en tot bijzondere glorie van God moet het in die dagen geweest zijn als het voorkwam dat ook aan hen geschonken werd, wat God in vers 9 tot Filadelfia sprak:

9 Zie, Ik geef u enigen uit de synagoge des satans, dergenen Die zeggen dat zij Joden zijn en zijn het niet, maar liegen; zie, Ik zal maken dat zij zullen komen en aanbidden voor uw voeten en bekennen dat Ik u liefheb.

Welk een aanbiddelijke majesteit openbaart zich in deze woorden: *Zie, Ik geef.*

Het is of opnieuw de Geest van het Pinksterfeest over Filadelfia (en te zijner tijd over de Kerk des Heeren) uitgestort zal worden, want in die dagen werden velen uit de priesters (*uit de synagoge des satans*) het geloof gehoorzaam. - Handelingen 6 : 7. Zelfs een Saulus die de Gemeente verwoestte, is *voor hun voeten gekomen om God te aanbidden,*

ziende en bekennde dat de Heere hen liefhad.

Het is de almacht en de vrije genade van God, mensen *uit de synagoge des satans* te trekken en hen over te zetten in het Koninkrijk des Zoons Zijner liefde. Vandaar het woord *zie* in onze tekst, de mensen opmerkzaam makende op de vrijmacht Zijner genade. Ook tijdens de grote Kerkhervorming is deze kracht der genade onwederstandelijk gebleken.

Wat moeten vele gelovigen in die dagen gesterkt zijn in hun geloofsvertrouwen, in hun Godsvertrouwen, toen sommige hooggeplaatsten uit de Roomse Kerk, dat was voor hen *uit de synagoge des satans*, tot hen gekeerd werden.

Welk een wonderbare profetie is er in dit opzicht in de Gemeente van Filadelfia verborgen. Dit was in Smyrna en in Pergamus, waar respectievelijk een *synagoge des satans* en de troon des satans was, niet voorgekomen.

Hieruit blijkt dat de Heere zijn Kerk herstelt en reformeert op Zijn tijd. Hij heeft de sleutel Davids.

Van welk een gans andere inhoud is het vervolg van deze brief. Daarin gaat het tot tweemaal toe over een naderend gevaar dat de Kerk in de toekomst bedreigen zal, namelijk een 'ure der verzoeking'. Het is hierdoor alsof de lauwheid van de Gemeente van Laodicéa reeds in het gezichtsveld der Kerk gebracht wordt.

De grote scheiding tussen Rome en het Protestantisme heeft zich in de Reformatie der Kerk wél voltrokken, maar de vorst der duisternis zal niet rusten voordat hij zijn verloren terrein herwonnen zal hebben, niet rusten voordat hij wederom zijn troon in de Ge-réformeerde Kerk opgericht zal hebben.

Daarom zal er een tijd aanbreken (in onze dagen, midden twintigste eeuw, begint dat reeds enigszins zichtbaar te worden) dat de oorspronkelijke scheidslijn tussen de Roomse Kerk en het Protestantisme uitgewist zal worden. Daarom zal het besluit voor Filadelfia zijn: "Houd dat gij hebt."

Dat deze vermaning des Heeren voor Filadelfia ook een profetische betekenis heeft en in dit opzicht voor de Kerk van het

allergrootste belang zal zijn, hebben wij reeds aangetoond. De grote scheidslijn tussen de Kerk en de wereld begint in onze dagen steeds meer te verbleken, maar tussen Rome en het Protestantisme is zij er nu nog enigszins, hoewel ook déze scheidslijn steeds meer begint te verbleken.

In profetische zin heeft het "Laodicéa" van onze dagen reeds lang losgelaten wat "Filadelfia" in de Reformatie ontvangen heeft.

In de daaraanvoorafgaande Gemeente "Sardis" hebben we al gezien dat de ontwaakten (de waarachtig gereformeerden) de belofte des levens ontvingen, maar dat degenen die niet ontwaakt zijn, overvallen zouden worden als een dief.

Dit gevaar nu van wederom in de doodsslaap van Rome te vervallen en overvallen te worden als een dief, is voor de Kerk, het "Laodicéa" van onze dagen, direct aanwezig.

Daarom heeft de Heere reeds tot Filadelfia gezegd: "Houd, dat gij hebt."

10 Omdat gij het Woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt, zo zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken die op de aarde wonen.

In deze tekst staat een gedeelte dat in scherpe tegenstelling is met de vertaling van het Ned. Bijbelgenootschap.

In deze vert. N.B.G. staat namelijk: 'Omdat gij het bevel bewaard hebt om Mij te blijven verwachten.'

Wij vragen: Laat de grondtekst werkelijk zo'n hemelsbreed verschil toe of is deze vertaling reeds een symptoom van *de ure der verzoeking*? Door deze vertaling wordt naar onze overtuiging de glorie van Gods Woord geweld aangedaan.

De weergave van de Statenvertalers ligt geheel in de lijn van de vreselijke strijd die Gods kinderen gestreden hebben, toen zij door de door God geopende deur hebben kunnen uitgaan uit de Roomse Kerk. Toen hebben zij inderdaad onder zeer veel bloed en tranen *het Woord Zijner lijdzaamheid bewaard.*

Dit staat vast, dat in de Roomse Kerk het bevel om Christus te blijven verwachten door hen zeker bewaard is.

Reeds in Thyatire - 2 : 20 - heeft Izébel immers van zichzelf gezegd dat zij een profetes was en als zodanig is in haar waarschijnlijk ook de profetie geweest van de wederkomst des Heeren.

Maar *het Woord Zijner lijdzaamheid bewaren* (dat is vasthouden aan Gods Woord ook onder vervolging en verdrukking) is een geheel andere zaak, daarvoor is genade nodig. Dit moet oorspronkelijk de deugd van Filadelfia geweest zijn waarover de Heere spreekt. Haar strijd en lijden moeten ook onvoorstelbaar geweest zijn. Daarom verwerpen wij deze overzetting van de N.Vert. met kracht en geheel.

De tekst vervolgt:

Zo zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken die op de aarde wonen.

Dit is een hoogst merkwaardige profetie, vooral wanneer we letten op de profetische betekenis van Filadelfia.

Uiteraard zijn deze belofte en deze profetie in de eerste plaats voor Filadelfia bestemd, maar omdat *de gehele wereld* en *allen die op de aarde wonen* mede in het geding zijn, blijkt des te meer haar profetische betekenis.

Het p r o t e s t tegen de leer van de Rooms-Katholieke Kerk zal in de Ge-reformeerde Kerk steeds zwakker worden. Zij zal steeds verder van de oude beproefde Waarheid afdwalen.

Allen die op de aarde wonen (de Kerk verspreid over de gehele wereld) zullen in deze *verzoeking* om van de Waarheid af te wijken, komen. Het beest dat uit de afgrond zal opkomen, zal de mensen hiertoe verleiden, mede door de tekenen die aan hetzelfde te doen gegeven zullen worden.

Wij moeten er acht op geven dat dit tekstgedeelte nog steeds staat in wat wij genoemd hebben het voorspel van de dingen die haast geschieden moeten.

Tot heden zijn nog slechts enkele klanken van het komende koraal te horen geweest. Wanneer straks de registers open staan en de glorie van dit alles uitgebazuind zal worden, zullen de klanken van dit voorspel (nú gehoord) zó machtig doorklinken, dat deze *ure der verzoeking* er duidelijk uit gekend zal kunnen worden.

Dit zal geopenbaard worden zowel in de openbaring des Vaders (de ontsluiting der zegelen van het verzegelde Boek) alsook in de openbaring des Zoons (het blazen der bazuinen) als in de openbaring des Heiligen Geestes (het uitgieten van de fiolen van Gods gramschap).

Maar het sterkst zullen deze klanken doorklinken in de openbaring van God-Drieëinig in hoofdstuk 20, wanneer de satan zelf uit zijn gevangenis ontbonden zal worden.

Dit zal *de ure der verzoeking* op het hoogst zijn. Deze *ure der verzoeking* is op heden, Anno Domini 1959, in beginsel reeds aangevangen.

In het komende koraal zal die *ure* als met uitgestrekte hand aangewezen worden, zowel haar aanvang als haar openbaring.

Nog een opmerkelijkheid is, dat deze *ure der verzoeking* alleen bij Filadelfia in het geding gebracht wordt, terwijl de andere zes Gemeenten er onafwendbaar ook mee geconfronteerd zullen worden.

Ook hierin blijkt het bijzondere, profetische perspectief dat in de Gemeente van Filadelfia verborgen is.

In deze tekst heeft de Heere ook gezegd: *Zo zal Ik ook u bewaren uit* (vert. N.B.G.: *voor*) *de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal.*

Hier dringt een belangrijke vraag zich aan ons op, namelijk deze: *Waarom zegt de Heere niet dat Hij bewaren zal in de ure der verzoeking?*

Hierin gaat een zeer grote verborgenheid schuil. Deze zal echter in het komende koraal luisterrijk geopenbaard worden, namelijk dat de Kerk haar uitwendige bestaansrecht volkomen zal prijsgeven vanwege de invloed van het uit de afgrond op-

3 : 11

gekomen beest en van *de wereld* en van *allen die op de aarde wonen*.

Dit zal zó overvloedig gaan blijken, dat wij er vele bladzijden aan zullen wijden. Dan zal gezien worden wat deze *ure der verzoeking* voor de Gemeente (in breed verband) te betekenen zal hebben, namelijk op welke wijze de levende Gemeente *uit of voor* (let nu op) niet in *die ure bewaard zal worden*.

Dit is nu nog niet duidelijk.

11 Zie, Ik kom haastelijk; houd dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme.

Ook uit deze tekst blijkt wederom dat we de brieven aan deze zeven Gemeenten in breder verband moeten zien.

De Gemeente van Filadelfia, voor wie deze woorden in beginsel bestemd waren, heeft deze ure der verzoeking niet in haar volle krachtsontplooiing gekend en ervaren.

Zelfs ook Laodicéa heeft (profetisch gezien) niet direct ten volle de kracht van deze ure der verzoeking ervaren. Zo is ook des Heeren wederkomst, die aan het einde van deze ure der verzoeking geopenbaard zal worden, door Filadelfia niet gezien.

In profetische zin is dit voor Laodicéa bewaard. Daarom geldt deze waarschuwing - 3 : 11 - de Ge-réformeerde Gemeente, waarvan Filadelfia mede een uitbeelding is.

Zij wordt in het bijzonder vermaand erop toe te zien te *behouden* wat zij ontvangen heeft. De satan zal trachten haar weer alles te ontnemen wat de Heere haar geschonken heeft.

Daarom, o Laodicéa, (dat in profetische zin deze ure der verzoeking uitbeeldt) hoe zal de Heere u uitspuwen, wanneer gij alles wat ook aan u geschonken is, aan de wereld zult prijsgegeven hebben.

Onder het oude Verbondsvolk is ook menigmaal gebleken in welk gevaar het verkeerd heeft. Daarom klinkt ook in deze tekst de echo weer door van het Oude Testament: "Wacht u,

3 : 12

dat gij de Heere uw God niet vergeet.” - Deuteronomium 8 : 11a.

Wij, die reeds enigermate in deze ure der verzoeking gekomen zijn sinds het uit de afgrond opgekomen beest zijn scepter over de Kerk en de wereld is gaan zwaaien, weten bij ervaring hoe noodzakelijk deze waarschuwing des Heeren voor Zijn Ge-réformeerde Kerk is.

Wanneer wij de gang bergafwaarts der zeven Gemeenten nagaan, kunnen wij in onze tijden hiervan des te meer overtuigd worden. Wij moeten ervaren hoe de Kerk onzer gereformeerde vaders thans uiteengeslagen is alsof zij door een bliksem des satans getroffen is. - Lukas 10 : 18.

Letterlijk roept iedereen in onze dagen in zijn zelf gestichte kerk of kerkje: Zie hier is de Christus of een ander zegt: Zie daar is Hij. - Mattheüs 24 : 23.

En zij die deze wonde der verscheurde Kerk trachten te helen, zinken steeds dieper weg in het moeras van deze ure der verzoeking, weigerende terug te keren tot de Ge-réformeerde Kerk der vaders ondanks het duidelijk zichtbare feit dat God Zelf haar tot op de dag van heden nog niet geheel en volkomen verlaten heeft.

Velen trachten in de oecumene de Kerk te herstellen, een éénheidsgeluid ontketenende, de vorsen gelijk, zoals het koraal in al haar glorie tot onze beschaming zal openbaren. - 16 : 13.

In de brief aan de Gemeente van Laodicéa zal gaan blijken hoe erbarmelijk de Kerk des Heeren eruit zal zien als deze ure der verzoeking over haar en over de gehele wereld en over allen die op de aarde wonen gekomen zal zijn.

Het zal de vervulling zijn van hetgeen Paulus aan Timotheüs voorzegd heeft. - 2 Timotheüs 3.

12 Die overwint, Ik zal hem maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods en hij zal niet meer daaruit gaan en Ik zal op hem schrijven de Naam Mijns Gods en de naam der stad Mijns Gods, namelijk des nieuwen Jeruzalems,

dat uit de hemel van Mijn God afdaalt en ook Mijn nieuwe Naam.

Eerst een kleine opmerking, de vert. N.B.G. zegt: hem zal Ik maken. De St.Vert. zegt: *Ik zal hem maken*. Onze gereformeerde vaders zetten *Ik* voorop, maar de moderne mens zet *hem* vooraan.

Het zijn maar kleinigheden in het oog van de meeste mensen en zij ergeren zich ongetwijfeld aan deze opmerking, maar wij willen ons hierin ook ten nauwste onderzoeken naar Zefánja 2 : 1 waar staat: "Doorzoek uzelf nauw ja doorzoek nauw, gij volk dat met geen lust bevangen wordt!"

Het is voorts opmerkelijk dat de Heere juist tot Filadelfia deze woorden spreekt. Wij hebben haar (in profetische betekenis) aangewezen te zijn de Gemeente die de grote Kerkhervorming uitbeeldt ten tijde van Luther, Zwingli, Calvijn, Melancton en anderen, die als *pilaren in de tempel Gods* van die dagen gestaan hebben. Namelijk ten tijde van hen die zich tegengesteld en verheven hebben in de Kerk boven al wat God genaamd of als God geëerd wordt. Zo zelfs, dat hun voornaamste als een God in de tempel Gods is gaan zitten, vertonende dat hij God is. - 2 Thessalonicensen 2 : 4.

Hierom hebben wij een vaag vermoeden, dat de belofte van de Heere Jezus om *de overwinnaars* van die Gemeente te *maken tot pilaren in de tempel Zijns Gods* in nauw verband staat met de profetische betekenis van Filadelfia.

Dit te meer, omdat ná de profetische betekenis van Filadelfia de profetische betekenis van Laodicéa geopenbaard zal worden, in welke Gemeente, vanwege haar lauwheid, geen *pilaren* der Waarheid meer zullen zijn.

Voor die laatste Gemeente is een andere heerlijkheid bereid. Zij zullen mogen zitten met de Heere in Zijn Troon.

De aardse *tempel* zal uit het gezichtsveld der Gemeenten gaan verdwijnen. Dit zal gaan blijken uit 18 : 2. Hun stand zal eindigen in *het nieuwe Jeruzalem*, waar geen zichtbare tempel

meer zal zijn, want Johannes zal alsdan zeggen: "En ik zag geen tempel in dezelve; want de Heere, de almachtige God, is haar tempel en het Lam." - 21 : 22. Daarom komen er voor Laodicéa in deze zin geen *pilaren* meer aan te pas.

Wij hebben reeds eerder gezegd dat deze zeven Aziatische Gemeenten als een representatie zijn van de Kerk der gehele Nieuwtestamentische tijdsperiode, maar ook dat in haar als een echo de klanken van het Oude Testament zullen doorklinken.

In *de tempel Gods* die door Salomo gebouwd is, stonden reeds twee met name genoemde *pilaren*.

De rechterzuil Jachin, hetgeen betekent: Hij zal bevestigen.

De linkerzuil Boaz, hetgeen betekent: In Hem is kracht.

Deze *pilaren* zijn verwoest door de Chaldeeën onder Nebukadnézar. - 2 Kronieken 3 : 17.

Zo zullen ook de geestelijke *pilaren* van Filadelfia door de koning van het geestelijke Babylon verwoest worden.

Naar ons gevoelen is Salomo's tempel een schaduwbeeld van de geestelijke *tempel Gods* die is opgericht door de Heere Jezus Christus, de meerdere Salomo.

Ook in deze tempel zijn twee *pilaren*, geestelijke *pilaren*.

De rechterpilaar (Hij zal bevestigen) is Christus Zelf, het Hoofd Zijner Gemeente.

De linkerpilaar (in Hem is kracht) is Johannes de Doper, de Gemeente vertegenwoordigende.

Deze machtige *pilaren*, Jezus Christus en Johannes de Doper, zijn door ons, de Chaldeeën, omvergehaald en dat zonder eronder te sterven. Welk een genade!

En nu zegt de Heere tot hen die eens medeslopers waren van de zuilen in de tempel des Heeren: *Ik zal hen maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods en zij zullen niet meer daaruit gaan* maar tot in alle eeuwigheid de glorie Gods verkondigen.

Tot welk een hoogte is de genade Gods gestegen.

Deze meerdere Simson, onze Heere Jezus Christus, heeft in Zijn sterven de pilaren van onze Dagonstempel (de troon des satans) omvergeworpen, evenals Simson de twee machtige

3 : 12

zuilen van de tempel Dagon omverhaalde en het hém zijn leven kostte. - Richteren 16 : 22 t/m 31.

Hij is, evenals Nehemia, in de nacht van onze verlorenheid opgestaan en heeft de steenhopen van onze verlorenheid, verbrand als ze waren, wederom levend gemaakt. - Nehemia 2 : 12 en 4 : 2b.

Dit is een blik in de heilige oorlog die gestreden is tussen de Ruiters op het witte paard en de ruiters op het rode paard met zijn gevolg. Daarom staan er die veelbetekenende woorden in deze tekst: *Die overwint, hij zal niet meer daaruit gaan.*

Tot verbazing der aanschouwers is de omvergehaalde zuil in *de tempel Gods*, Jezus Christus, door God gelegd tot de Hoofdsteen des hoeks in Zijn tempel. - Psalm 118 : 22; Efeze 2 : 20 en 21. God heeft deze Hoofdsteen voortgebracht, met toeroepingen: "Genade, genade zij dezelve!" - Zacharia 4 : 7.

Op deze Hoeksteen zal het gehele gebouw tot in eeuwigheid rusten.

Wanneer we nog even letten op de afdalende lijn in de openbaring der zeven Gemeenten, tot welk een hoogte is dan (in tegenstelling hiermee) door deze belofte aan Filadelfia de genade des Heeren en haar roem gestegen door in haar *pilaren* te verwekken, als opgerichte zuilen staande in de Gereformeerde Kerk.

Maar tot welk een diepte hebben wij ons dan voor het aangezicht des Heeren te vernederen, wij die in onze tijden het beeld van de Gemeente der Laodicensen weerspiegelen.

Nochtans zal de genade hoger en hoger stijgen totdat zij haar rustpunt vindt in de Gemeente van.....Laodicéa! Hadden wij dit mogen verwachten? Laodicéa, de uitgespuwde!

Zij die komen uit deze door God uitgespuwde Gemeente, zullen hun rustpunt vinden in de Troon Gods. Dit zal de zaligheid der overwinnaars in Laodicéa zijn.

Wanneer wij straks bij hun strijd en overwinning mogen vertoeven, zal dit op grootse wijze blijken. Wat zal dit in het komende koraal glorievol geopenbaard worden, wanneer alle registers wijd open zullen staan om deze glorie aan Gods volk bekend te maken.

Nochtans zal de Heere de overwinnaars in Filadelfia ook op onvoorstelbare wijze verheerlijken, want zoals de twee *pilaren* in de tempel van Salomo met name genoemd zijn (de rechterzuil met de naam Jachin, hetwelk betekent 'Hij zal bevestigen' en de linkerzuil met de naam Boaz, hetwelk betekent 'in Hem is kracht' - 2 Kronieken 3 : 17) zo zullen ook zij met wonderbare namen genoemd worden in *het nieuwe Jeruzalem*, want vervolgt de tekst: *En Ik zal op hem schrijven de Naam Mijns Gods en de naam der stad Mijns Gods, namelijk des nieuwen Jeruzalems, dat uit de hemel van Mijn God afdaalt en ook Mijn nieuwe Naam.*

Daarom is de glorie die in deze tekst verborgen is wederom onvoorstelbaar groot. Wat ook dit voor de overwinnaars in Filadelfia zal betekenen, zal op uitzonderlijke wijze geopenbaard worden als het koraal ons op zijn vleugels zal meevoeren om ons de heerlijkheid hiervan te ontsluiten, vooral in hoofdstuk 19.

Hoewel allen die als lidmaat wensen opgenomen te worden in de Gemeente Gods in dit aardse leven, reeds in de doop met de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes gekroond mogen worden, zo is dit toch slechts als een voorbereiding voor de kroon der namen waarmee zij in *het nieuwe Jeruzalem* gekroond zullen worden.

Zij die op dit alles acht willen geven (zelfs de meest ongeïnteresseerden) zullen ervan overtuigd moeten worden dat er een onbegrijpelijke glorie in Gods Woord verborgen is.

Het is ook niet zonder betekenis, dat de verheerlijkte Heiland tot driemaal toe in deze tekst zegt *Mijns Gods*, daar Hij Zichzelf als hun Broeder voor ogen stelt. Wij leven veeltijds zo gemakkelijk aan vele woorden der Heilige Schrift achteloos

3 : 13

voorbij, maar wat ook dit betekent voor ons, die van nature ellendige en verloren zondaren zijn, is niet te beschrijven.

13 Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de Gemeenten zegt.

De Heere heeft zeer veel *tot de Gemeenten* gezegd, tot Zijn volk dat in de strijdende Kerk vertoeft en dit ondanks het feit dat zij van nature het eigendom waren van de god dezer eeuw. Niet alleen dit is het grote wonder, dat Hij door *de Geest* tot hen spreken wil, maar bovendien dat Hij sommigen van hen wil maken tot pilaren in de tempel Zijns Gods.

In beginsel zijn Jakobus en Céfás en Johannes reeds als pilaren geacht in de Gemeenten Gods. - Galaten 2 : 9. En tijdens de Kerkhervorming zijn ongetwijfeld mannen als Luther, Calvijn en vele anderen met hen als pilaren geacht geweest in de Geréformeerde Gemeente.

Jeremia klaagde reeds in zijn dagen: "Hoe zit die stad zo eenzaam, die vol volks was, zij is als een weduwe geworden." - Klaagliederen 1 : 1.

Dit zal ook van de Kerk der Reformatie gelden zoals profetisch blijkt uit de brief aan de Gemeente van Laodicéa.

Wij willen op deze brief een korte inleiding geven.

Deze Gemeente blijkt een uitzonderlijke plaats in te nemen onder deze zeven Gemeenten. In de eerste plaats omdat zij van zichzelf zegt, dat zij rijk en verrijkt geworden is en aan geen ding gebrek heeft. In de tweede plaats vanwege de profetische strekking. Zij is de zevende en laatste Gemeente, de Gemeente waarin de eindtijd in beeld gebracht wordt.

Wij, die reeds in het Laodicéa der eindtijd leven, beginnen ons enigszins een voorstelling te vormen van haar ellendigheid, jammerlijkheid, blindheid en naaktheid.

Nochtans, aan de overwinnaars in deze Gemeente zal gegeven worden te mogen zitten in de Troon van de verheerlijkte Heiland.

ZEVENDE BRIEF

14 En schrijf aan de engel van de Gemeente der Laodicensen: Dit zegt de A M E N, de trouwe en waarachtige Getuige, het Begin der schepping Gods.

Evenals aan de Gemeente van Sardis (de diepst gezonken Gemeente voordat de Heere aan Zijn Kerk een geopende deur gegeven had) een bijzondere aanspraak gegeven is, wordt ook aan Laodicéa (die de diepst gezonken Gemeente van alle is) een bijzondere aanspraak gegeven. Een aanspraak die verband houdt met en in betrekking staat tot de staat waarin zij verkeert, namelijk: *Dit zegt de Amen, het Begin der schepping Gods*. Dit zijn de twee polen die haar uitzonderlijke positie bepalen.

Het *Amen* duidt op haar einde en *het Begin der schepping Gods* op haar nieuwe begin, als God na haar alle dingen nieuw zal maken. Dit zal in het komende koraal uitgebazuind worden.

We hebben reeds enigszins de betekenis aangewezen van de bijzondere opschriften van de brieven, gericht aan Sardis en *Laodicéa*. Beide houden zij op bijzondere wijze verband met de geestelijke betekenis van deze Gemeenten, namelijk haar profetische betekenis.

De aanspraak aan *Laodicéa* vangt aan met : *Dit zegt de Amen*.

De Heidelbergse Catechismus zegt van het woord *Amen* in vraag en antwoord 129: "Het zal waar en zeker zijn."

Wanneer wij dit *Amen* aan *Laodicéa* zien in het licht van hoofdstuk 22 : 20, krijgen we een vaag vermoeden wat dit voor *Laodicéa* te betekenen heeft, want 22 : 20 luidt: "Die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom haastiglijk. Amen. Ja, kom, Heere Jezus!"

Dit *Amen* aan *Laodicéa* is ook onlosmakelijk verbonden met het vervolg der tekst, namelijk met de woorden *trouwe en waarachtige Getuige*.

Blijkens 19 : 11 zal Hij Die genaamd wordt Getrouw en Waarachtig, oordelen en krijg voeren in gerechtigheid. (vert. N.B.G.: vonnis vellen)

Dit is het wat *Laodicéa* in profetische zin ook gewaar zal worden.

De Heere besluit dit opschrift met *het Begin der schepping Gods*. Dit besluit heeft tweeërlei betekenis.

Ten eerste is het van buitengewoon belang erop te letten dat wij, die geboren zijn in het *Laodicéa* der eindtijd, thans voortdurend moeten ervaren hoe in onze tijd *de schepping Gods* van alle zijden bestreden wordt, ja soms wel belachelijk gemaakt wordt. Zij die de leer der evolutie prediken, willen in onze dagen op wetenschappelijke gronden de dwaasheid der *schepping Gods* aantonen. Bovenal dat dit in zes dagen geschied zou zijn.

In het bijzonder wordt in onze dagen het begin van het boek Genesis door velen, ja zelfs door vooraanstaande personen in de Christelijke Kerk, op z'n minst in twijfel getrokken of soms zelfs geheel naar het rijk der fabelen verwezen.

Ten tweede: Juist de overwinnaars in deze Gemeente zullen opgenomen worden in de nieuwe schepping, in de herschepping van hemel en aarde, want *Laodicéa* is de zevende en laatste Gemeente en met haar zal 'de tijd' een einde nemen. Hiernaar verwijzen de woorden van dit opschrift: *Het Begin der schepping Gods*.

Bij haar einde zullen het oordeel, de nieuwe hemel en de nieuwe aarde geopenbaard worden. Daarom in de aanvang deze woorden: *Amen, Begin, trouwe en waarachtige Getuige*.

15 Ik weet uw werken, dat gij noch koud zijt, noch heet; och, of gij koud waart of heet!

In het koraal zal gaan blijken waardoor deze vreselijke toestand ontstaan is en waarom zij dieper gezonken is dan Sardis in de duistere tijd van Rome.

3 : 16

16 *Zo dan, omdat gij lauw zijt en noch koud noch heet, Ik zal u uit Mijn mond spuwen.*

Zo oppervlakkig gezien draagt Laodicéa nog een Christelijk stempel, maar in hoofdstuk 11 : 7 t/m 9 en inzonderheid vers 10 zal blijken waar die Christelijkheid in wezen uit bestaan zal en wat in wezen de oorzaak is waarom de Heere haar *uit zal spuwen*.

Dit wordt nog duidelijker geopenbaard in hoofdstuk 13 het tweede gedeelte. Maar het allerduidelijkst wordt haar ellendige toestand beschreven in 2 Timotheüs 3 : 1 t/m 9. Ook de apostel Petrus beschrijft haar jammerlijke toestand in zijn tweede brief, hoofdstuk 3 : 3 t/m 5.

Ja het zal in het laatste der dagen zover met Laodicéa komen, dat vervuld zal worden wat de Heere Jezus tevoren gezegd heeft: "De Zoon des mensen, als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde?" - Lukas 18 : 8b. Wij zouden in onze taal antwoorden: Het zal de vraag nog zijn.

Daarom heeft de Heere geen enkele Gemeente zo ernstig bedreigd als Laodicéa.

Hierom moet het in het laatste der dagen bepaald gruwelijk met de Gemeente gesteld zijn, daar de Heere haar alsdan *uitspuwen zal*.

Het is nog een eeuwig wonder van genade dat de Heere nochtans een overblijfsel zal hebben naar de verkiezing Zijner genade, dat er alsdan nog mensen zullen zijn die niet besmet geworden zijn met de gruwelen van Laodicéa, want als de Heere ten gerichte zal komen, zal de één aangenomen worden en de ander verlaten worden.

En hiermee zal Laodicéa haar einde vinden en zullen de overgeblevenen opgenomen worden in de lucht, de Heere tegemoet. - 1 Thessalonicensen 4 : 17.

Wij zeiden al, naar die ure der verzoeking, de *lauwheid* en de dorheid en de ellendigheid der Gemeente, leven wij tot op heden (A.D. 1959) toe.

Inzonderheid zal in hoofdstuk 13 : 11 t/m 17 blijken, wat dit voor gevolgen zal hebben voor hen die aan Gods Woord vasthouden.

Het geschetste beeld van Laodicéa doet ons het ergste vrezen.

17 Want gij zegt: Ik ben rijk en verrijkt geworden en heb geens dings gebrek; en gij weet niet, dat gij zijt ellendig, en jammerlijk en arm en blind en naakt.

De ontwikkeling van Sodom en Gomorra, zoals die lagen als de hof des Heeren eer zij verdorven werden - Genesis 13 : 10b - begint zich in deze tekst af te tekenen.

Merkwaardige eigenschappen zullen de Gemeente in die tijd kenmerken, namelijk: zelfvoldaanheid, *rijkdom* en godsdienstigheid.

Als wij op de staat van Laodicéa letten, zoals deze in dit zeventiende vers wordt uitgebeeld, is het treffend de overeenkomst op te merken tussen het Laodicéa van die tijd en het kerkzijn van onze dagen. Ook in onze dagen is zij *rijk en verrijkt geworden* en heeft *geens dings gebrek*. Zo *rijk* dat er allerwegen en overal geschenken gegeven worden. Dit zal in het komende koraal uitgebazuind worden. Dit zal blijken uit 11 : 10.

Op geestelijke wijze openbaart zich haar *rijkdom* hierin: Alle conservatisme is door haar afgelegd, want onze wetenschap strekt zich onnoemelijk veel verder uit dan die van onze voorvaderen. Die ouderwetse oordeelsprofetieën over Kerk en maatschappij zijn gelukkig voorgoed tot zwijgen gebracht. Hoe dit zal geschieden, zal ook in het komende koraal uitgebazuind worden, namelijk in 11 : 3 t/m 10.

De Kerk is *rijk*, zij bedrijft zending zoals onze voorvaderen nimmer gedaan hebben. In internationaal verband werkt zij samen (dit begint in onze dagen althans reeds enigszins te blijken) met al haar (zogenaamde) Christenbroeders over de gehele wereld, het doet er niet toe welke godsdienst zij aanhangen.

Voorts beoordelen wij de Bijbel naar onze verworven wetenschap en naar onze kennis van het heelal en van de oudheden der aarde.

Ook de vertaling en de verklaring van de Bijbel passen wij aan onze meerdere verworven kennis van de oorspronkelijke tekst en van nieuwe vondsten op dit gebied aan.

Dit is de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal, in beeld gebracht.

Het besluit van deze tekst is echter verpletterend, ook voor het kerkzijn van onze dagen. Er staat namelijk: *Gij weet niet dat gij zijt ellendig en jammerlijk en arm en blind en naakt.*

Deze wetenschap blijkt het allereerste en het voornaamste kenmerk te zijn van het waarachtig zaligmakende geloof. Zonder deze kennis meent de mens *rijk en verrijkt* te zijn. Het *armzijn* van Laodicéa en van de Christengemeenschap van onze tijd openbaart zich juist hierin, dat zij meent *rijk* te zijn.

Door ons beleid en door onze activiteiten behoeft er thans niemand van de kerkelijke diaconie te leven, met als gevolg zelfs niet meer van de hemelse diaconie.

De tekst zegt ook dat Laodicéa *blind* is. De geestelijke betekenis van Gods Woord is voor haar volkomen verborgen. In dit opzicht verkeert zij in volkomen duisternis.

De Heere zegt ook dat zij *naakt* is. Alle waarachtige heiligheid, gerechtigheid, reinheid, vrede, blijdschap en liefde ontbreken haar. In geestelijke zin liggen de dode lichamen der waarachtige getuigen op de straten van dit Sodom met zijn menigte van homofielen en vrouwen in hoerenversiersels. En die op de aarde wonen, zijn verblijd over hen. - 11 : 10. Let ook zeer beslist op hoofdstuk 11 : 8.

18a *Ik raad u dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden;*

De vert. N.B.G. zegt dat het gelouterd goud is.

Als met dit *goud* (hetwelk Christus in eigendom heeft) het waarachtige geloof, de ware heiligheid, gerechtigheid, reinheid, vrede en blijdschap in Hem en de waarachtige liefde bedoeld worden, hetwelk naar onze overtuiging zo is, dan zijn al deze dingen door Hemzelf als waarachtig Mens beoefend en verworven.

Nu, omdat deze dingen door Hem Zelf beoefend en verworven zijn en daarom Zijn waarachtig eigendom zijn, zijn zij in en door Hem nimmer door loutering of door zuivering verworven. Hij was volmaakt en zonder enige zonde. Dit is het waarom de Heere zegt, dat het *beproefd is, komende uit het vuur* van Mijn verdrukkingen.

Het geloof en vertrouwen van de Heere Jezus behoefde niet gelouterd te worden. Het is wél op de proef gesteld. *Beproefd* zegt onze tekst. Hij werd door de duivel verzocht.

Het geloof en de volharding van de zondige mens moeten menigmaal in het vuur der beproevingen gelouterd worden, maar bij de Heere Jezus is en was er nooit schuim onder Zijn beproevingen.

De zondige mens moet steeds gelouterd en gereinigd worden van allerlei bij- klein- en ongelooft. Ons geloof is nooit volkomen, als dát beproefd, gezuiverd en gelouterd wordt in het vuur der verdrukkingen, wordt Gods glorie erin geopenbaard ten bewijze van de echtheid van Zijn werk.

Daarom, wanneer de vert. N.B.G. zegt dat het gelouterd goud is, dan blijkt daaruit dat dit een dwaling is en dat ook dit voortvloeit uit de ure der verzoeking.

Wanneer de Heere Laodicéa aanraadt dit *beproefde goud van Hem te kopen*, dan blijkt daaruit dat de waarachtige bloei en de welstand der Gemeente niet in overeenstemming zijn met de staat en de toestand waarin zij verkeert.

In Filadelfia is het geloof dergenen die de Heere Jezus liefhadden, zeer zwaar op de proef gesteld en gelouterd in het vuur der brandstapels.

O Laodicéa, als dit *goud* des geloofs in Filadelfia zo heerlijk

geschitterd en geblonken heeft en zij nog zo dicht achter u ligt, welke gedachtenis hebt gij van haar overgehouden? Een verachtelijke aanblik, wanneer gij haar conservatisme gedachtig zijt? Bij haar vergeleken vindt gij uzelf schatrijk en hebt gij geens dings gebrek.

18b *En witte klederen, opdat gij moogt bekleed worden en de schande uwer naaktheid niet geopenbaard worde.*

Het is opmerkelijk, dat de Heere Laodicéa voortdurend haar vermeende rijkdom voor de aandacht stelt en haar wezenlijke jammerlijkheid, armoede en *naaktheid* openbaart.

Wanneer wij letten op het Laodicéa der eindtijd (zoals wij dit in beginsel beleven) staan ook wij versteld van haar rijkdom. Dit moet bepaald de vervulling zijn der woorden van Daniël: "Het at en verbrijzelde en vertrad het overige met zijn voeten." - Daniël 7 : 7b.

Voorzover het de wereldse dingen betreft zien wij dit dagelijks gebeuren, in allerlei opzichten is er verkwisting. En voorzover het de Kerk betreft, ten opzichte van haar activiteiten is zij in verschillende opzichten verkwistend. Zij vertoont het beeld van een markt in het verkopen van de Bijbel.

Het heeft er de schijn van dat, hoe verder wij in de ure der verzoeking komen, des te sterker het aanbod des Evangelies wordt op de markt der wereld.

Laodicéa heeft volop goud, ogenzalf en klederen te koop. Dit openbaart zich ook in een zendingsactiviteit die zich in hoofdzaak richt op medemenselijkheid.

Sedert de grote Franse revolutie van 1789 (waarin het uit de aarde opgekomen beest is geopenbaard - 13 : 11 - dat zijn scepter over de Kerk en de wereld is gaan zwaaien) hebben bijna alle mensen in hun vanen geschreven staan: 'vrijheid, gelijkheid en broederschap', het hoofdthema van deze grote revolutie.

3 : 18c en 19

Het komende koraal zal ook dit uitbazuinen door middel van de tekenen die aan dit beest te doen gegeven zijn. - 13 : 13 t/m 15. Door televisie, radio en nog vele andere middelen is zij door die vermeende rijkdom in staat de hele wereld te 'kerstenen'.

Bovendien meent zij hierdoor (in overleg met alle wereldgodsdiensten) haar geestelijke rijkdom geweldig te kunnen vergroten.

Echter al het goud en de ogenzalf en de klederen die zij verkoopt zijn noch gelouterd, noch wit, noch zuiver. Al haar activiteiten blijken het kenmerk te dragen van jammerlijkheid, en blindheid, niet wetende dat zij arm, ellendig, jammerlijk en *naakt* is in de ogen des Heeren.

Daarom zegt Hij:

18c En zalf uw ogen met ogenzalf, opdat gij zien moogt.

Want alle geestelijke kennis van Mij en Mijn Woord ontbreekt u ten enenmale. Wat zal uw blindheid blijken als uw Evangelieverkondiging zal bestaan in het vertonen van Bijbelse voorstellingen op het televisiescherm, wanneer de Gemeente meer op het zien dan op het gehoor gericht zal zijn. Nochtans zullen er ook in het Laodicéa der eindtijd gevonden worden, die het zuivere en onvervalste goud van Gods Woord in zichzelf bezitten zullen, die de zuivere balsem Gileads, deze *ogenzalf* om te kunnen *zien*, van de Heere ontvangen hebben.

19 Zo wie Ik liefheb, die bestraf en kastijd Ik; wees dan ijverig en bekeer u.

Kennelijk zegt de Heere dit tot Laodicéa om haar te herinneren aan de verdrukkingen van Filadelfia dat (in profetische zin) geleefd heeft onder de vervolgingen van de Rooms-Katholieke Kerk.

3 : 20a

Uw rijkdom en uw activiteiten die allerwege de naam Christelijk dragen, ziet gij bepaald aan als tekenen der liefde van Mij, *maar wie Ik liefheb, die bestraf en kastijd Ik*. Soms op de wijze zoals Ik Filadelfia *bestraft en gekastijd heb*. Nochtans, vanwege deze loutering, heeft in háár dagen het zuivere goud des geloofs in de Ge-réformeerde Kerk met ongekende glans geschitterd.

Gij meent echter rijk en verrijkt te zijn met úw werken, maar "Ik raad u dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden."

Wees dan ijverig en bekeer u, want hoe meer gij u vanwege uw rijkdom verheft, des te meer zult gij Sodom en Egypte gelijken. - 11 : 8.

Al was ook het aanzien van Sodom als de hof des Heeren, eer zij verdorven werd - Genesis 13 : 10b - zo is zij toch in het vuur vergaan.

Dat deze verklaring geen fantasie is of een te zwart geschilderd beeld van onze tijd, zal in het komende koraal op glorievolle wijze geopenbaard worden.

De vermeende rijkdom van het Laodicéa der eindtijd zal tenslotte uitmonden in: "vrede en geen gevaar" - 1 Thessalonicensen 5 : 3a - "hebbende een gedaante van godzaligheid, maar die de kracht ervan verloochend hebben." - 2 Timotheüs 3 : 5. Uw werken zijn geen tekenen van Mijn liefde tot u, maar tekenen van uw lauwheid en ellendigheid, tekenen van uw jammerlijkheid, armoede, blindheid en naaktheid. O Laodicéa!

20a *Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop.*

Al merken zeer velen onder u Mijn *kloppen* niet meer op vanwege de jammerlijke staat waarin zij verkeren, nochtans *klop Ik aan de deur* van uw hart door de levendmakende kracht van Mijn Woord, maar ook (in het bijzonder) in de tekenen der tijden die gij beleeft. - 13 : 13.

Aan Filadelfia heb Ik op haar roepen tot Mij een geopende deur gegeven, opdat zij aan het verderf dat te Sardis ingeslopen was, zou kunnen ontkomen. Maar tot u zeg Ik: "Wees dan ijverig en bekeer u", zonder dat er voor u een nieuwe Reformatie zal komen of een vernieuwde uitstorting van de Heilige Geest. Integendeel, de brede massa zal in het Laodicéa der eindtijd steeds dieper wegzinken.

Tenslotte zullen zij al spottende zeggen: "Waar is de belofte van Zijn toekomst?" - 2 Petrus 3 : 4a.

De cultuur, de wetenschap, de techniek en vooral de evolutieleer zullen bij u schijnbaar de overwinning behalen. Zo zelfs, dat Ik hen die zich niet bekeerd hebben, uit Mijn mond spuwen zal.

*20b Indien iemand Mijn stem zal horen en de deur open-
doen, Ik zal tot hem inkomen en Ik zal met hem avond-
maal houden en hij met Mij.*

Dat de Heere Zijn Kerk nooit geheel zal afschrijven en het werk dat Zijn hand begon nooit zal laten varen, blijkt uit dit tekstgedeelte wel bijzonder, want naar de kloppende Heiland te luisteren in de situatie waarin Laodicéa verkeert, is moeilijker dan in de situatie waarin Sardis verkeerde.

Dit blijkt uit de beloften die de Heere aan Sardis gegeven heeft, namelijk "witte klederen." Maar aan hen die in het lauwe, ellendige en jammerlijke Laodicéa nochtans naar de stem des Heeren luisteren, wordt een belofte gegeven die aansluit op de nood der getrouwen in Laodicéa, namelijk het stillen van de honger hunner zielen naar de zuivere en geestelijke verkondiging der Waarheid.

Hierom geeft de Heere hun de belofte: *Ik zal (Zelf) tot hen inkomen en Ik zal avondmaal met hen houden en zij met Mij.*

Dit is de genade en het voorrecht van hen in Laodicéa (in het bijzonder in het Laodicéa der laatste dagen) die ondanks alle stemmen van het tegendeel, ondanks alle stemmen der zoge-

3 : 21

naamde wetenschap die de evolutieleer verkondigen en ingang trachten te doen vinden, nochtans vasthouden aan Gods Woord.

Dezen zal de Heere juist de verborgenheden Zijner getuigenissen openbaren en bekendmaken. Dit is de heerlijkheid en de genade en de verborgenheid van dit tekstgedeelte.

Dit is het waarachtige *avondmaal* van en met de Heere Jezus. Gods uitverkorenen zullen daarin en daarvan kunnen en mogen leven, als het zuivere en geestelijke onderwijs in Gods Woord in het Laodicéa der laatste dagen verloren is gegaan. - 18 : 2.

21 Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn Troon, gelijk als Ik overwonnen heb en ben gezeten met Mijn Vader in Zijn Troon.

Er blijkt een bepaalde overeenstemming te zijn tussen het lijden van de Heere Jezus en het lijden Zijner strijdende Kerk, namelijk hoe dichter bij het einde, hoe zwaarder de strijd.

Ook voor de Heere Jezus (in Zijn waarachtig Menselijke natuur) was het gemakkelijker op God te vertrouwen toen Hij in een zware storm op de golven der zee wandelde, dan toen Hij (van God verlaten) in zwarte duisternis aan het kruis hing. Zo ook voor Zijn strijdende Kerk, hoe dichter bij het einde der wereld hoe donkerder de weg.

Maar die overwint, zal gegeven worden met de Heere Jezus te zitten in Zijn Troon, zoals ook Hij overwonnen heeft en is gezeten met Zijn Vader in zijn Troon.

Ook de Heere Jezus heeft in Zijn zwaarste lijden en strijd de overwinning behaald op de vorst der duisternis. Zo ook de overwinnaars in het Laodicéa der laatste dagen. De bijzondere glorie van deze hoge genade voor Laodicéa hebben wij reeds aangewezen bij de verklaring van 3 : 1 t/m 14. Wij zeiden: De genade die de Heere aan de zeven Gemeenten bewijst, stijgt hoger, steeds hoger, tot zij haar rustpunt vindt in Laodicéa.

De verst afgedwaalde wordt de hoogst begenadigde.

Hierom is het zo bovenmate opmerkelijk, dat juist van Sodom en van de gehele vlakte der Jordaan (welke rivier toch de doodsrivier genoemd wordt, omdat niemand het beloofde land kan binnengaan dan door deze doodsrivier) gezegd wordt: Zij was als de hof des Heeren eer de Heere Sodom en Gomorra verdorven had. - Genesis 13 : 10.

Mede hierom is Sodom blijkens 11 : 8 een schaduwbeeld van de eindtijd met zijn menigte van homofielen. In het komende koraal zal de glorie van al deze dingen, in het bijzonder van het Laodicéa der eindtijd, op velerlei wijze geopenbaard worden. Vooral tegen de tijd dat de oogst der aarde rijp geworden zal zijn. - 14 : 15c.

Ook willen wij nog in het bijzonder bij deze tekst aandacht schenken aan de wijze waarop zij in de vert. N.B.G. vertaald is. Daar staat namelijk: *hém* zal Ik geven met Mij te zitten óp Mijn Troon.

Hoe de moderne theologen van onze tijd, van het rijke en verrijkte Laodicéa (van het ellendige en jammerlijke Laodicéa) dit hebben durven schrijven is onbegrijpelijk en ontstellend, want niets minder is het doel geweest van de vorst der duisternis dan te zitten op Gods Troon. Hieraan hebben wij reeds breedvoerig aandacht geschonken bij de verklaring van hoofdstuk 1 : 20.

Zijn doel was het zijn troon boven de sterren Gods te verhogen en om de Allerhoogste gelijk te worden. - Jesaja 14 : 13a en 14b. Ook hiervan is het komende koraal vol.

Het is al zo'n buitengewoon wonder dat aan de overwinnaars in Laodicéa gegeven zal worden te *zitten in Gods Troon*, dat wij vanwege de grootheid hiervan genoodzaakt zijn te zwijgen.

Als zelfs de grote apostel Paulus die iets van deze glorie gezien heeft, zegt, dat hij gehoord heeft onuitsprekelijke dingen, die het een mens niet geoorloofd is uit te spreken -

Corinthe 12 : 4 - hoeveel tmeer behoren wij te zwijgen. Daarom lezen wij (met de Statenvertalers) *in Zijn Troon*, hetgeen ook in overeenstemming is met de klanken van het komende koraal, die hier in het voorspel zo duidelijk te horen zijn. Dit blijkt uit hoofdstuk 15 : 3b: "Groot en wonderlijk zijn Uw werken, Heere, Gij almachtige God, rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Gij Koning der heiligen."

Voordat wij van dit machtige voorspel scheiden, willen wij in een korte nabeschouwing een terugblik werpen op hetgeen aan de strijdende Kerk (in de leiding met deze zeven Gemeenten) geopenbaard is.

De weg die Christus met Zijn Kerk gaat en gegaan is, is voor de duivel, voor de wereld en voor onze verdorven natuur onverdraaglijk. Zijn wegen met haar zijn wonderlijk geweest en zijn ook nu nog wonderlijk.

Als Jezus eet met tollenaars en zondaren, ergert zich de rijke en verrijkte mens daaraan. - Mattheüs 9 : 11.

Van den beginne aan heeft satan getracht Gods volk (ook zoals het in deze zeven Gemeenten geleefd heeft) uit te roeien.

Oudtestamentisch is dit wel allerduidelijkst gebleken, toen hij bij monde van Haman gezegd heeft tot koning Ahasveros: "Er is een volk, verstrooid en verdeeld onder de volken in al de landschappen uws koninkrijks; en hun wetten zijn verscheiden van de wetten aller volken; ook doen zij des konings wetten niet (in feite de wetten van de vorst der duisternis); daarom is het de koning niet oorbaar hen te laten blijven (in het leven te laten)." - Esther 3 : 8.

Met het besluit van de brief aan de Gemeente van Laodicéa, betreffende de belofte aan de overwinnaars, verzinken alle gedachten en overleggingen van mensen, ja zelfs van engelen en ook van duivelen, ja van alle bekende of onbekende overheden en machten in de hemel en op de aarde in het niet en triomferen de woorden des Heeren: *Ik zal hém geven met Mij te zitten in Mijn Troon.*

De genade die God aan Zijn uitverkorenen bewijst is al onvoorstelbaar, maar dít gaat alle denkbare grenzen te boven. Zo zal met Laodicéa het voorspel van de tijd, dat voor háár eindigde *in de Troon*, een einde nemen en zal het koraal der eeuwigheid, dat aanvangt *in de Troon*, zich voor de Kerk gaan ontsluiten.

Hierin zullen de vierentwintig ouderlingen, namelijk alle overwinnaars in het Laodicéa der tijd, elkaar ontmoeten en zullen de bliksemen en donderslagen en stemmen vanuit de eeuwigheid geopenbaard worden.

22 Die oren heeft, die hore, wat de Geest tot de Gemeenten zegt.

In dit voorspel, de tijd, is de deur geopend geweest in de Heere Jezus Christus, maar in het koraal dat nu gaat volgen, opent God de Vader (door Hem) een deur in de hemel, opdat er een lichtstraal vanuit de eeuwigheid zal vallen op hen die wachtende zijn op hun Heere Die hen ter bruiloft voeren zal.

Als er door de geopende Deur (de Heere Jezus Christus - Johannes 10 : 7b) op de aarde reeds zulke grote wonderen Gods te aanschouwen geweest zijn, welk een schouwspel zal dan de geopende deur in de hemel Zijn strijdende Kerk te zien en te horen geven!

Wat zal *de Geest* in deze hoge openbaringen gaan zeggen?

Zij die *oren* ontvangen hebben om te *horen* en ogen om te zien, zullen in deze openbaring grotere dingen zien en wonderlijker dingen horen dan die welke geopenbaard zijn in de wandeling des Heeren in Zijn zeven Gemeenten op de aarde.

Tot nu toe heeft Johannes (in geestvervoering) op de aarde vertoefd, nu echter zal de openbaring aan hem anders, hoger, worden.

In de vorige openbaring was de Heere tot hem afgedaald en had Zichzelf in Zijn majesteit en heerlijkheid aan hem geopen-

baard. In die verschijning heeft de Heere Zijn wandeling tussen de kandelaren (namelijk temidden van Zijn lijdende Kerk) hem getoond. Johannes heeft hierdoor de worsteling der Kerk vanaf Efeze tot en met Laodicéa gadegeslagen. Ja in feite heeft hij de worsteling der Kerk (zoals in de verklaring gebleken is) gadegeslagen vanaf haar begin tot het einde, vanaf Abel totdat de Heere de laatste overwinnaars in de zevende of laatste Gemeente gezet heeft in Zijn Troon en de rest heeft uitgespuwd vanwege hun lauwheid.

In bepaalde zin hadden hiermee de openbaringen volgens onze zwakke en beperkte overwegingen kunnen eindigen, want met Laodicéa is de tijd ten einde gekomen en de openbaring des hemels had voor Zijn strijdende Kerk verborgen kunnen blijven. Maar Gods wegen zijn hoger dan onze wegen en Zijn gedachten hoger dan onze gedachten.

HEER', ai, maak mij Uwe wegen
door Uw Woord en Geest bekend;
leer mij, hoe die zijn gelegen
en waarheen G' Uw treden wendt.

HOOFDSTUK 4

Inleiding

Als het voor ons al zo moeilijk is de wandeling des Heeren te midden van Zijn Gemeente op de aarde te volgen, omdat wij uit de aarde aards zijn en van nature de dingen die des Geestes Gods zijn niet begrijpen - 1 Corinthe 2 : 14 - hoe zullen wij dan de hoge openbaring des hemels kunnen bevatten?

De Heere zei tot Nicodemus: "Indien Ik u de aardse dingen gezegd heb en gij niet gelooft, hoe zult gij geloven indien Ik u de hemelse zou zeggen?" - Johannes 3 : 12.

Zelfs de Gemeenten hier op de aarde kunnen wij niet anders zien dan vanuit ons vleeselijke, aardse bestaan dat geestelijk beneveld is. Hoogstens kunnen enkelingen, zoals Johannes, in geestvervoering de Gemeenten zien zoals de Heere die aan Johannes getoond heeft.

Maar nu, nu geeft de Heere op een zeer verheven wijze door middel van Zijn dienstknecht Johannes Zijn strijdende Kerk een blik in de hemel, een blik in de eeuwigheid, waar al Zijn werken van de grondlegging der wereld af al volbracht waren. - Hebreëen 4 : 3c. Dit zal in het komende koraal blijken.

Een weinigje hiervan is ook reeds aan de profeet Ezechiël getoond in hoofdstuk 8, toen hem de afgodendienst van Gods volk getoond werd in de gruwelen die zij voortdurend bedreven.

In het licht van deze openbaring die nu volgen zal, zullen ook wij (evenals Ezechiël) de raderen van het Godsbestuur door elkaar heen zien wentelen.

Wanneer Johannes het voor de Kerk geschiedkundige van dit gezicht gaat teboekstellen, begint hij te zeggen: "Na dezen zag ik."

Inleiding

Dit "na dezen" is voor de strijdende Kerk, voor wie dit gezicht bestemd is, een onderwijzing aangaande haar tijdgebondenheid.

Zo komt ook, wanneer de ganse openbaring voltooid is die vanuit de eeuwigheid door Johannes aan de dienstknechten van de Heere Jezus getoond wordt, een- en andermaal het woord tot hem: "Het is geschied", hoewel het voor de strijdende Kerk nog lang niet geschied is, nog lang niet voltooid is.

Daar waarheen Johannes is opgetrokken, is geen tijd maar eeuwigheid. Ook hierin zijn al Gods werken van eeuwigheid af al volbracht geweest.

Vanuit dit gezichtsveld komt de ganse Godsopenbaring die voorts aan Johannes getoond zal worden, tot ons in de tijd op een andere wijze dan wij met ons natuurlijk verstand zouden verwachten, omdat wij aards en tijdgebonden zijn.

Nochtans vloeien in bepaalde zin de volbrachte werken van God tezamen met de tijdsopenbaring, omdat God Zich in de tijd openbaart in Christus Jezus.

Dit is hetgeen de Schrift zegt: "En of God, willende Zijn toorn bewijzen en Zijn macht bekendmaken, met veel lankmoedigheid verdragen heeft de vaten des toorns, tot het verderf toebereid; en opdat hij zou bekendmaken de rijkdom Zijner heerlijkheid over de vaten der barmhartigheid, die Hij tevoren bereid heeft tot heerlijkheid." - Romeinen 9 : 22 en 23. Zo ontstaat het beeld der openbaring zoals wij dit in het begin gesteld hebben.

Ten bewijze van deze stellingen en vanwege bezwaren die zij die vleselijk denken hiertegenin zouden willen brengen, willen wij dit met een van de meest sprekende voorbeelden toelichten.

In hoofdstuk 12 : 5 staat: "En zij baarde een mannelijke Zoon Die al de heidenen z o u (vert. N.B.G.: zal) hoeden met een ijzeren roede." Deze mannelijke Zoon nu kan volgens Psalm 2 niemand anders of minder zijn dan de Heere Jezus.

Inleiding

Daarom, wanneer het "na dezen" waarmee hoofdstuk 4 aanvangt beslist en uitsluitend als een natuurlijk ná dezen gelezen en verstaan zou moeten worden, kon deze tekst evenals vele andere niet bestaan. Ja zij zouden zelfs geen bestaansrecht hebben, want toen deze dingen aan Johannes getoond werden, was de geboorte van de Heere Jezus al jaren geleden geschied. Hier reeds blijken wij in conflict te komen met onze vleeselijke bevattingen omtrent het begrip "na dezen" omdat wij tijdgebonden zijn.

Het is met de woorden die in dit gezicht door Johannes gehoord worden, als met de stem die hij gehoord heeft als de stem ener bazuin tot hem sprekende: "Kom hierheen op en Ik zal u tonen hetgeen n a d e z e n geschieden moet."

Evenzo is het met de woorden die de Heere Jezus (als waarachtig Mens) tot Zijn discipelen gesproken heeft, toen zij zich aan Zijn woorden ergerden. Zijn woorden zijn geest en zijn leven. - Johannes 6 : 63.

Hoeveel temeer zal dit gelden voor de stemmen die uit de Troon Gods voortkomen. Een en ander stellen wij juist, omdat de woorden in dit gezicht tot ons komen vanuit de eeuwigheid, vanuit de Troon van God.

Zij worden ook niet (zoals dit in het door Johannes beschreven Evangelie wordt vermeld) gesproken tot een discipel, zoals b.v. Nicodémus die in het vlees Jezus ontmoette, maar zij worden hier gesproken tot Johannes die op een zeer verheven en buitengewone wijze in de geest gebracht was om iets van de glorie der eeuwigheid te horen en te aanschouwen.

Nochtans zal de Heere op menselijke wijze tot Johannes spreken, zoals de Heere Jezus dit ook gedaan heeft tot Nicodémus - Johannes 3 : 12 - en zoals de Heilige Geest dit door de dienst van Paulus ook gedaan heeft tot de Romeinen - Romeinen 6 : 19a - om der zwakheid huns vleses wil.

4 : 1a

1a *Na dezen zag ik,*

Het opmerkelijke in deze tekst is, afgezien van de overige geheimenissen die erin verborgen zijn, dat er tweemaal de woorden "na dezen" in voorkomen. Eenmaal in het begin en eenmaal aan het einde van de tekst.

Het eerste *na dezen* heeft een volkomen andere betekenis en ziet op gans andere dingen dan het laatste *na dezen*. Het eerste is wel tijdgebonden, maar het laatste niet.

Het eerste ziet op hetgeen aan Johannes geopenbaard is aangaande de wandeling van de Heere Jezus tussen de kandelaren. Deze wandeling des Heeren is, voorzover het de openbaring aan Johannes betreft, geëindigd. Zij is uitgelopen op de Troon Gods en op een uitspuwen van de rest, de lauwen in Laodicéa. Het beeld en het wedervaren der strijdende Kerk is in deze wandeling van de Heere Jezus in haar midden in haar totaliteit, vanaf haar oorsprong tot haar einde, geopenbaard. Namelijk de staat der Kerk, zoals Gods kinderen die in de tijd met hun vleselijke ogen zien vanuit hun aardse en ijdele natuur.

Op zeer verborgen wijze heeft de Heere Jezus aan Johannes haar wedervaren getoond, zoals dit in de baarmoeder der zeven met name genoemde Gemeenten verborgen was.

De openbaring die nu gaat volgen is van hogere orde.

Wij meenden de wandeling van de Heere Jezus tussen de kandelaren (in zijn Gemeenten) nog enigszins te hebben kunnen volgen, maar nu (na dit tijdgebonden *na dezen*) zal het de openbaring des hemels zijn. Hoewel het nochtans een openbaring voor de tijd zal zijn, zoals deze van de grondlegging der wereld door God verordineerd is. - Hebreëen 4 : 3c. Maar bovenal zal het een openbaring zijn van de majesteit Gods des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, waaruit voortvloeien zal de openbaring der verkiezing, der verlossing, der besturing en der uiteindelijke verheerlijking der uitverkoren Gemeente Gods.

En hiermee zal gepaard gaan de openbaring van Gods recht-

4 : 1b

vaardigheid en van Zijn gerechtigheid.

De openbaring des Vaders in de ontsluiting van het verzegelde Boek.

De openbaring des Zoons in het blazen der bazuinen.

De openbaring des Heiligen Geestes in de uitgieting der fiolen van Gods gramschap.

1b En ziet, een deur was geopend in de hemel.

De woorden *en ziet* zijn op deze plaats in het bijzonder veelbetekenend vanwege de majesteit en de hoogheid van de openbaring die nu zal gaan volgen. Dit nu zal gaan blijken, want aan Johannes wordt door die *geopende deur* een blik in de eeuwigheid gegeven. Dit is reeds (nog afgezien van de openbaring die hem gegeven zal worden) iets onbegrijpelijks en menselijk onmogelijks.

Bij talloze uitspraken van Gods Woord worden Gods kinderen in verwondering gebracht, doch bovenal hier, want we hebben erop te letten dat aan de Gemeente van de Heere Jezus Christus, door middel van Johannes, de Godsopenbaring gegeven zal worden rechtstreeks vanuit de eeuwigheid. Nu niet vanuit de tijd, zoals in de wandeling des Heeren onder de kandelaars. Bovendien zal in deze openbaring de ganse Raad Gods aan Zijn strijdende Kerk bekendgemaakt worden.

Hoe zullen wij, nietige schepselen, de openbaring van deze oneindige Majesteit kunnen verdragen en verstaan? Zelfs de serafs bedekken hun heilige aangezichten voor Hem. - Jesaja 6 : 2. Zelfs Job, als hij Gods scheppingswerken aan Bildad, de Suhiet, voor de aandacht gesteld heeft, zegt: "Dit zijn maar uiterste einden Zijner wegen; en wat een klein stukje der zaak hebben wij van Hem gehoord." En dan vervolgt hij: "Wie zou dan de donder Zijner mogendheden verstaan?" - Job 26 : 14.

Dit betekent, dat alles wat wij van God waarnemen in de tijd slechts te vergelijken is met een fluisterend stemmetje ten opzichte van een zware donderslag in deze openbaring Zijner mogendheden.

4 : 1b

Hoeveel te meer zal er een donderende stem vanuit de Troon der eeuwigheid tot ons nietige mensen gebracht worden.

Dat er voor Johannes *een deur geopend is in de hemel*, is op deze plaats al een wonderlijke openbaring, want de hemel zélf is meerdere malen op andere wijze geopend geweest. Johannes de Doper heeft de hemel ook geopend gezien. - Mattheüs 3 : 16b. Ook Petrus heeft een geopende hemel gezien - Handelingen 10 : 11 - maar dat was steeds tot versterking van het geloof, zelfs voor de Heere Jezus als waarachtig Mens bij Zijn doop in de Jordaan.

Aan Johannes de Doper, aan Stefanus en Petrus werd iets getoond van de heerlijkheid des hemels, maar aan Johannes zal in deze openbaring, al is er voor hem slechts *een deur geopend in de hemel* de glorie der ganse Godsopenbaring in Christus Jezus gegeven worden.

Daarom zal het middelpunt dezer openbaring zijn: "In het midden van de Troon en van de vier dieren en in het midden van de ouderlingen, een Lam, staande als geslacht." - 5 : 6.

Hierom beeldt deze *geopende deur* niemand minder uit dan de Heere Jezus Christus Zelf. Hij is *de Deur*. - Johannes 10 : 7.

Ook niemand der uitverkorenen zal, evenmin als Johannes, daarheen kunnen opklimmen dan door die *Deur* die de allerhoogste God in Christus Jezus heeft *geopend*. "Hij is de Weg en de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Hem." - Johannes 14 : 6.

Ook zullen Gods uitverkorenen alleen door die *Deur* in het Vaderharte Gods kunnen en mogen zien.

Want stel de mogelijkheid dat zij onmiddellijk het oog op God zouden kunnen slaan, zij zouden op hetzelfde ogenblik in het niet verdwijnen. Zonder die *geopende Deur* is God niet te zien of te kennen.

Deze *geopende Deur* is bovendien de openbaring van Gods verborgenheid, want "Hij is de kracht Gods en de Wijsheid Gods." - 1 Corinthe 1 : 24b.

4 : 1c, d en e

Nochtans, ondanks deze *geopende Deur*, zal de strijdende Kerk slechts tot de uiterste grenzen van deze onmetelijke oceaan kunnen komen. Hieruit vloeit het verbazingwekkende van het *en ziet* in ons tekstgedeelte voort.

Letten we erop dat God aan zondige mensen *een geopende Deur in de hemel* wil geven, maar de gevallen engelen met deze genade niet bezoekt.

1c *En de eerste stem die ik gehoord had, als van een bazuin, met mij sprekende, zeide:*

Uit dit tekstgedeelte blijkt wederom dat God alleen door Jezus Christus tot zondaren kan en wil *spreken*. Dit is ook gebleken in 1 : 1 en 10, want Hij alleen is de Middelaar Gods en der mensen.

Het is ook opmerkelijk dat nu voor de tweede maal (eerst in 1 : 10 en nu in 4 : 1) *de stem* van de Heere Jezus *als van een bazuin* tot hem komt.

Stel eens dat er alleen stond: En ik hoorde een stem uit de hemel, die zeide. Wij hebben reeds in de verklaring van 1 : 10c gezegd: De zeven bazuinblazers zullen het geheim van deze *stemmen als van een bazuin* openbaren.

Het spreken van de Zoon is steeds als *de stem ener bazuin* des Evangelies, omdat de ganse Godsopenbaring door Christus is. Hierin leren de schapen *de stem* van de goede Herder kennen.

1d *Kom hier op.* (vert. N.B.G.: Klim hierheen op).

Wat nu aan Johannes geopenbaard zal worden ligt omhoog, ligt op een oneindig hoger vlak dan de openbaring die hij ontvangen heeft toen hij op de aarde in geestvervoering was.

1e *En Ik zal u tonen, hetgeen n a d e z e n geschieden moet.*

Nu niet de geschiedenis der zeven sterren en der zeven kandelaren, maar nu zal hem *getoond* worden hetgeen reeds

4 : 1e

van eeuwigheid bij de Vader verborgen en verzegeld is geweest.

Het bovenmate belangrijke in dit tekstgedeelte is weer het woord *tonen*. Hier komt om zo te spreken het "tonen" uit hoofdstuk 1 : 1 weer in zicht. Of ook de woorden uit hoofdstuk 1 : 19a: "Schrijf hetgeen gij gezien hebt."

In de verklaring van 1 : 1b hebben wij reeds gezegd dat dit een *tonen* is van Gods majesteit en van Zijn macht aan de strijdende Kerk. Dit zal al onmiddellijk gaan blijken uit de volgende tekst van dit hoofdstuk, namelijk uit de woorden: "En er was een Troon gezet in de hemel."

Het toegezegde "tonen" uit 1 : 1 zal nu voor Johannes werkelijkheid gaan worden. Daarom komt tot hem de stem als van een bazuin: "Klim hierheen op."

Aan hem zal nu *getoond* worden hetgeen van eeuwigheid bij de Vader besloten is aangaande de redding en verlossing van verloren zondaren. Van alle eeuwigheid is dit verborgen geweest in God, opdat nu door de Gemeente bekendgemaakt worde de veelvoudige wijsheid Gods - Efeze 3 : 9 en 10 ged. - die tot aan de openbaring des tijds voor het schepsel verborgen is gebleven.

Hierom vangt de Heere in dit hoofdstuk aan met aan Zijn strijdende Kerk door middel van Johannes "de Vader" te openbaren in de glorie Zijner majesteit en heerlijkheid, Wiens werken van de grondlegging der wereld af al volbracht waren. - Hebreëen 4 : 3c. "Naar het eeuwig voornemen dat Hij gemaakt heeft in Christus Jezus onze Heere." - Efeze 3 : 11.

Daarom is het in feite een *tonen* van de volbrachte werken Gods.

Dit is het waarom de Heere niet gezegd heeft: Ik zal u zéggen wat na dezen geschieden moet.

Als aan iemand iets *getoond* wordt, heeft dit een totaal ander effect dan wanneer men een bepaalde zaak door spreken hem bekendmaakt.

Als een stedenbouwkundige of een architect een plan ontwerpt

4 : 1e

voor een stad of een schip of wat het ook zijn moge, maakt hij (indien het plan belangrijk is) er eerst een potloodschets van (op een uiterst zwakke wijze is hiermee te vergelijken de Oudtestamentische schaduwdienst), vervolgens een kleurendruk (zoals in Exodus 25 : 40 is uitgebeeld of ook in Handelingen 7 : 44 en Hebrëen 8 : 5, op dezelfde wijze de Nieuwtestamentische Kerk in beeld brengende) en tenslotte maakt de ontwerper er een maquette van.

In elk dezer is het plan tot in de kleinste bijzonderheden naar het voornemen van de ontwerper uitgewerkt.

Dit nu van eeuwigheid gereed zijnde plan des Allerhoogsten wordt aan de toekomstige bouwers en uitvoerders *getoond* omdat zij medearbeiders zijn aan het huis Gods. - 1 Corinthe 3 : 9 en 10.

God heeft echter voor deze Stad niet alleen het ontwerp gemaakt, maar heeft ook Zelf de Hoofdsteen voortgebracht "met roepingen: Genade, genade zij dezelve!" - Zacharia 4 : 7b. Hij heeft alzo Zelf het eerste Hoofdfundament gelegd. - Jesaja 28 : 16; 1 Corinthe 3 : 11; 2 Timotheüs 2 : 19.

In de voltooiing der Stad zal gaan blijken dat dit gebouw twaalf fundamenten zal hebben. Maar het Hoofdfundament Dat God gelegd heeft, het eerste Fundament, is J a s p i s.

Wat zal de glorie van dit *na dezen* in de ontsluiting van het koraal wonderbaar zijn.

De Heere roept met een bazuinstoot één van de bouwers op (met heilige eerbied gezegd) om de maquette te komen zien van het Raadsbesluit des Allerhoogsten. Deze R a a d zal hem in een zuivere volgorde *getoond* worden:

1. De O n t w e r p e r, de scheppende Majesteit Gods. - 4 : 11.
2. Het H o o f d f u n d a m e n t, het geslachte Lam. - 5 : 6 en 6 : 2.
3. De grote B o u w e r, De Heilige Geest. - 11 : 1 t/m 13.

4 : 2a

Dit is het waarom het *na dezen* een verleden, een heden en het toekomstige in zich verborgen heeft.

In geestelijke zin zal het zijn de openbaring der genade, der wijsheid en der rechtvaardigheid van Hem Die was en Die is en Die komen zal, zoals dit in vers 8 van dit hoofdstuk geopenbaard zal worden.

Wanneer er door iemand een buitengewoon kunstwerk ontworpen is, wordt diens naam wijd en zijd vermaard. - 2 Kronieken 26 : 15.

Hoeveel tmeer zal de glorie van de oneindige Ontwerper van het gebouw Gods in Christus Jezus vermaard worden. Bovenal bij hen die als medewerkers verwaardigd zullen worden eraan te arbeiden.

Hoe meer registers er van dit machtige koraal uitgetrokken zullen worden, des te glorieuzer zal de grootheid, de majesteit van de oneindige Ontwerper openbaar worden.

Wanneer tenslotte het voltooide gebouw aan Johannes *getoond* zal worden, zal hij zo in beroering gebracht worden door de glorie ervan, dat hij zelfs een- en andermaal in aanbidding zal neervallen voor de voeten van de engel die hem rondleidde om hem dit alles te *tonen*.

2a *En terstond werd ik in de geest;*

Het opvallende in dit tekstgedeelte is, dat er hier niet zoals in 1 : 10 op volgt: "op de dag des Heeren."

Toen Johannes de eerste maal in geestvervoering kwam, was dit "op de dag des Heeren." Dit is nu volkomen anders.

Een andere opmerkelijkheid is, dat toen hij de eerste maal in geestvervoering gebracht was, hij daarna de stem als van een bazuin tot zich hoorde spreken. Ook dit is nu anders, nu wordt hij door het spreken der stem in geestvervoering gebracht. Nu geschiedt dit op hetzelfde ogenblik. Het gezicht én de stem deden hem in geestvervoering komen.

Achter deze beide ontmoetingen gaat een geheimenis schuil.

De openbaring die nu gaat volgen ligt op een oneindig hoger vlak, zeiden we reeds.

De eerste openbaring lag nog geheel, in al haar uitingen en gelegenheden, in het hier beneden van de uiterlijke wederwaardigheden van de strijdende Kerk. "De dag des Heeren" is daar voor haar het middelpunt, haar glorievolle hoogtepunt, de dag bij uitnemendheid om in geestvervoering gebracht te worden. Die dag is haar in het bijzonder gegeven, opdat zij de bazuin des Evangelies zou horen schallen.

In de uitwendige Kerk op de aarde is er niemand die het geluid van de bazuin des Evangelies kan horen, zo niet haar levendmakende kracht zijn oren doorboord heeft, zo hij niet op "de dag des Heeren" in geestvervoering is gebracht.

In de plaats waarheen Johannes nu is opgetrokken, is geen "dag des Heeren" in de zin zoals de strijdende Kerk die viert en kent. In de hemel is niet anders dan "dag des Heeren."

Een onafgebroken eeuwigheid, zonder tijd, waar het ook nimmermeer nacht zal zijn.

Het zal de eeuwigte rust zijn.

Hierom, wanneer Johannes de stem uit de eeuwigheid hoort als de stem als van een bazuin, die tot hem zegt: "Klim hierheen op", is hij op hetzelfde ogenblik *in de geest*. Vandaar het woord *terstond*.

De openbaring die Johannes nu ontvangt is ook in volkomen tegenstelling met de openbaring van het geheimenis der zeven sterren en der zeven kandelaren. Die openbaring heeft haar eindpunt gevonden in de Troon Gods. De openbaring die hij nu ontvangt begint bij de Troon Gods. Deze openbaring zal alles, ja alles omvatten.

De vorige openbaring had alleen betrekking op de tijd. Zij stond in het teken van de Zoon des mensen, want Johannes heeft zich in dát gezicht omgekeerd en "Eén gezien, de Zoon des mensen gelijk zijnde", maar in dát gezicht is er van geen omkering sprake.

Ook niet door de stem als van een bazuin, tot hem sprekende. Zelfs niet door het zien Desgenen Die met de stem tot hem gesproken heeft, zoals in het vorige gezicht.

Er is in dit gezicht van omkering geen sprake, omdat de stem die nu tot hem spreekt, een stem is komende uit de eeuwigheid. Aldaar zal geen omkering van node zijn, omdat Gods kinderen die daarheen opgeklommen zijn (zoals dit uit 11 : 12 blijken zal) aldaar in het huis huns Vaders volmaakt zullen zijn.

En hoewel Johannes (ondanks het feit dat ook hij hierheen opgeklommen is) daardoor toch niet in dezelfde staat der volmaaktheid en der gelukzaligheid verkeert als de overwinnaars, zo heeft hij nochtans, daarheen opgeklommen zijnde, door een geopende deur mogen zien. En wij achten dat hij zelfs in beginsel de gelukzaligheid der hemelbewoners heeft mogen ervaren.

Dat Johannes Hem Die spreekt, nu ziet, hoewel het dezelfde stem is die in het vorige gezicht met een stem als van een bazuin tot hem gesproken heeft blijkens vers 1, vindt zijn oorzaak in het feit dat de dingen die haast geschieden moeten, nog verborgen zijn in de verzegelde Boekrol, verborgen zijn in de Raadsbesluiten des Vaders.

Van hieruit zal de glorie van de Zoon des mensen hem nu vanuit de eeuwigheid geopenbaard worden. Daarom zal hij Hem straks niet (zoals in het eerste gezicht) zien in Zijn overwinningsglorie, maar als een Lam, staande als geslacht.

Later, wanneer in het koraal de volle klanken van de uitgetrokken registers door hem gehoord zullen worden, zal hij Hem in Zijn volle glorie zien.

Alsdan zullen de donderende Halleluja's der gezaligden door hem gehoord worden. Dan zal hij Hem zien in Zijn allerhoogste glorie, gezeten zijnde op het witte paard waarop Hij ten strijde is getrokken.

2b En z i e t, er was een Troon g e z e t in de hemel.

4 : 2b

Wij hebben met opzet het woord *gezet* beklemtoond in dit tekstgedeelte. Dit temeer daar het de tweede maal is in dit gezicht dat er gezegd wordt: *en ziet*.

Wij hebben al gewezen op de belangrijkheid van het "en ziet" bij de aanvang van dit gezicht, maar hier heeft dit *en ziet* een daarbovenuitstralende betekenis.

Wat nu aan Johannes getoond zal worden gaat alle overleggingen van Johannes, ja van alle engelen en mensen, oneindig ver te boven. Niet zozeer vanwege het *zien* van deze *Troon* als zodanig, maar bovenal vanwege het feit dat deze *Troon g e z e t is in de hemel*, want dit woord *gezet* wijst erop dat deze *Troon* er voorheen niet stond.

Het zou een volkomen andere indruk gegeven hebben als Johannes gezegd had: En ik zag de Troon Gods in de hemel. Er staat zeer beslist: *gezet*.

In de vert. N.B.G. staat: Er stond een Troon in de hemel. Dat is verwarrend, want in feite geeft het geen verandering aan. Door die vertaling is de glorie van deze tekst wegvertaald, ja in feite de glorie van de *Troon* der genade, want het is onbetwist: De *Troon* der genade in Christus Jezus *is gezet in de hemel* om de glorie van Gods genade en recht bekend te maken aan engelen en mensen. - Romeinen 9 : 22a.

In Psalm 97 : 2b staat geschreven: "Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Zijns Troons."

Wat dit *gezet* zijn van deze *Troon in de hemel* voor arme en ellendige zondaren te betekenen zal hebben, is onvoorstelbaar. Vanwege de genade aan hen geschied, blijktens 1 Petrus 1 : 10b, zijn zelfs de heilige engelen begerig deze dingen in te zien. - 1 Petrus 1 : 12.

Wij willen er nu nog niet dieper op ingaan, maar de hoge glorie hiervan zal uitzonderlijk blijken bij de vérstreckende betekenis van de ontsluiting van het zevende zegel van het verzegelde Boek dat is in de hand Desgenen Die op de Troon gezeten is.

4 : 2c

2c En er zat Een op de Troon.

Wij worden telkens opnieuw getroffen door de wonderlijke samenstelling van het Woord van God.

Waarom zegt Johannes niet: 'En de Heere, de almachtige God zat op de Troon?'

De profeet Jesaja heeft de HEERE in een profetisch vergezicht op een hoge en verheven Troon gezien om de grootheid, de heiligheid en de majesteit van de HEERE der heirscharen aan Zijn volk bekend te maken. - Jesaja 6 : 1.

Johannes ziet Hem echter anders, namelijk door een geopende deur, een deur die geopend is omdat de Vrederaad des Allerhoogsten (verzegeld zijnde in het verzegelde Boek) nu ontsloten zal worden. Dit blijkt ook uit Zacharia 6 : 12 en 13.

In die ontsluiting zullen Johannes getoond worden de dingen die haast geschieden moeten.

Hij ziet nu nog *E e n*, ziet vaag de gestalte van Hem Die *op de Troon zit*. Hij is in deze heerlijkheid niet te beschrijven.

Zou hier evenals in Jesaja 6 : 1 geschreven zijn: 'En ik zag de HEERE, zittende op een Troon', dan zou dit hier in strijd geweest zijn met Jesaja 6 : 8: "Wien zal Ik zenden en Wie zal voor Ons henengaan?"

Jesaja zag Hem in Zijn heilige, onbegrijpelijke Drievuldigheid, terwijl Johannes Hem ziet *op de Troon* die gezet is in de hemel, gezet in de Vrederaad des Allerhoogsten.

Johannes ziet door de geopende deur Hem Die als het Lam Gods nog staat temidden van de vier dieren en de vierentwintig ouderlingen.

De dingen die haast geschieden moeten zijn nog niet vervuld. Hieruit vloeit de buitengewoon glorievolle samenstelling van deze teksten voort.

De wondervolle openbaring van de dingen die haast geschieden moeten, vindt haar oorsprong en vangt aan in deze *Troon*.

Hoeveel te meer kan daaruit blijken dat de woorden: "Ik zal u tonen hetgeen na dezen geschieden moet" een geestelijke betekenis hebben en niet uitsluitend zijn op te vatten als een natuurlijk 'na dezen.'

Het wezenlijke "na dezen" in dit gezicht, vanuit deze *Troon*, zal zijn het Lam, staande als geslacht, met heerlijkheid en eer gekroond, met Zijn door Hem verworven Gemeente, eveneens met heerlijkheid en eer gekroond. De hoge glorie daarvan zal in de hoofdstukken 21 en 22 geopenbaard worden.

Al vloeien ook uiteraard de wederwaardigheden die de strijdende Kerk ervaren zal en de openbaring der rechtvaardige oordelen Gods over de vijanden van de Heere Jezus en van zijn Gemeente hieruit voort. Die zullen derhalve geopenbaard worden als mede behorende tot de dingen die haast geschieden moeten.

3a *En Die daarop zat, was in het aanzien de steen Jaspis en Sardius gelijk.*

In de vert. N.B.G. staat: Van aanzien de Diamant en Sardius gelijk.

De onaanvaardbaarheid, ja de onmogelijkheid van de overzetting 'Diamant' hopen wij te zijner tijd aan te tonen en overtuigend te bewijzen dat in de St.Vert. terecht *Jaspis* staat. De hoge glorie en de betekenis van deze *Jaspis* (bovenal in verband met de dingen die haast geschieden moeten) zullen onder andere openbaar worden, als blijken zal dat het eerste fundament van de muur van het nieuwe Jeruzalem *Jaspis* zal zijn. In de St.Vert. (in tegenstelling tot de vert. N.B.G.) staat ook daar *Jaspis*.

Doch niet alleen daar zullen de glorie en de heerlijkheid van deze *steen Jaspis* geopenbaard worden, maar op een allesovertreffende wijze zullen zij geopenbaard worden in de wijduitgestrekte openbaring van de ontsluiting van het zevende zegel van het verzegelde Boek dat is in de hand Desgenen Die op de Troon gezeten is.

Dan zal blijken dat Gods uitverkorenen Hem Die op de Troon zit, alleen kunnen kennen en aanschouwen door die geopende deur in Christus Jezus, de geheel enige *Jaspis*, de Gegevene des Vaders.

Nochtans zullen zij allen slechts tot de oevers van deze oceaan der heerlijkheid kunnen komen. Er zal steeds een oneindige afstand blijven bestaan tussen de Schepper en Zijn schepsel, want de Schrift zegt: "Dewelke geen mens gezien heeft, noch zien kan." - 1 Timotheüs 6 : 16.

Nochtans, als de Heere verschenen zal zijn in Zijn heerlijkheid, zal Hij te Zijner tijd vertonen dat Hij is: "de zalige en alleen machtige Heere, de Koning der koningen en Heere der heren, Die alleen onsterfelijkheid heeft en een ontoegankelijk licht bewoont, Welke zij eer en eeuwige kracht. Amen." - 1 Timotheüs 6 : 15 en 16.

3b *En een regenboog was rondom de Troon, in het aanzien der steen Smaragd gelijk.*

Het is van bovenmate bijzondere betekenis, dat Johannes ná het zien van Hem Die op de Troon gezeten is, vervolgens de *regenboog* het eerst ziet en dit aan de strijdende Kerk meedeelt.

Hierin is een bijzonder geheimenis verborgen. Namelijk dit, dat Hij Die op de Troon zit en de *regenboog* in de allernauwste betrekking tot elkaar staan.

Dit blijkt hier allereerst uit het *aanzien* der edelgesteenten *Jaspis*, *Sardius* en *Smaragd*. Het zal blijken dat deze drie edelgesteenten een zeer bijzondere plaats innemen wanneer de glorie áller edelgesteenten die in deze openbaring in het geding gebracht zullen worden, geopenbaard en getoond zal worden.

In de verklaring van 1 : 19 en 2 : 8 hebben wij reeds gezegd: De Gemeenten van Christus zijn als de *regenboog rondom de*

4 : 3b

Troon des Heeren, omdat de Heere Jezus, de Zon der gerechtigheid - Maleachi 4 : 2 - het Afschijnsel der heerlijkheid Gods - Hebreëen 1 : 3a - schijnt op deze wolken van Zijn getuigen. - Hebreëen 12 : 1a.

Daarom is:

De Jaspis de uitstraling van de heerlijkheid Gods des Vaders.

De Sardius de uitstraling der heerlijkheid des Zoons.

De *Smaragd* de uitstraling van de heerlijkheid des Heiligen Geestes, rustende op de Gemeente Gods.

Wanneer de Heere Jezus de overwinning in Zijn strijd met de ruiter op het rode paard en zijn gevolg behaald zal hebben, zal Hij bekleed zijn met een wolk en *een regenboog* zal boven Zijn hoofd zijn en Zijn aangezicht zal zijn als de zon. - 10 : 1. Figuurlijkerwijze zal Hij alsdan bekleed zijn met de wolk der getuigen, die in Hebreëen 12 : 1 vermeld wordt.

Nú valt op deze wolk waarmee de Heere Jezus bekleed is, de afstraling der heerlijkheid Gods en omdat Zijn aangezicht stralende is als de zon, veroorzaakt dit de *regenboog rondom de Troon* en boven het hoofd van de Overwinnaar.

Wanneer de Vader van onze Heere Jezus Christus deze *boog* ziet in de wolken der getuigen van Jezus (die afstraling Zijner heerlijkheid in Zijn Christus) gedenkt Hij aan Zijn verbond en zal er in eeuwigheid geen toorne-vloed des verderfs meer zijn. - Genesis 9 : 12 en 13.

Dit is het waarom de *regenboog rondom de Troon* het eerste is wat Johannes te aanschouwen krijgt rondom Hem Wiens aanzien de steen Jaspis en Sardius gelijk was.

O heerlijke *boog* der trouw van God, wat predikt gij met uw *Smaragd*-groene kleur der ruste een zaligheid voor hen aan wie geopenbaard zullen worden de dingen die haast geschieden moeten.

Wij kunnen en willen nu nog niet vooruitlopen op het gejubel der gezaligden die met een stem als ener grote schare en als een stem veler wateren en als een stem van sterke dondersla-

4 : 4a en b

gen hun Halleluja's zullen uitjubelen in en *rondom de Troon* Gods.

Zalig zij die hier in de strijdende Kerk blijven verwachten; zij zullen niet beschaamd worden in der eeuwigheid. - Psalm 22 : 6 e.a.

4a En rondom de Troon waren vierentwintig tronen.

Hoe glorievol ook de openbaring moge zijn van hetgeen tot nu toe aan Johannes geopenbaard is in dit gezicht, het zijn nochtans slechts de eerste vage omtrekken van de openbaring van de verborgenheid der heerlijkheid Gods, want in elk der openbaringen, namelijk:

in de openbaring des Vaders - 4 t/m 7,

in de openbaring des Zoons - 8 t/m 14,

in de openbaring des Heiligen Geestes - 15 t/m 19,

is het plan (zoals wij dit aangewezen hebben in de verklaring van 4 : 1e), is de heerlijkheid der openbaring Gods, tot in de kleinste bijzonderheden naar het voornemen des Allerhoogsten geopenbaard, opdat de glorie dezer heerlijkheid ten hoogsten toppunt zal stijgen.

Daarom staat er in dit tekstgedeelte: *Rondom de Troon waren vierentwintig tronen.*

Hier, in de openbaring des Vaders, is dit de uitbeelding der twaalf stammen Israëls én der twaalf apostelen des Lams.

Wel moeten wij er bij de openbaring van deze *vierentwintig tronen* acht op geven dat het een "tonen" aan Johannes is van de dingen die van eeuwigheid bij de Vader van onze Heere Jezus Christus besloten waren en die tot aan de openbaring des tijds voor het schepsel verborgen zijn gebleven, zoals wij dit ook bij de verklaring van 4 : 1 voor de aandacht gesteld hebben. Dit blijkt niet alleen uit het woord "tonen" maar ook uit hoofdstuk 5 : 1.

4b En op de tronen zag ik de vierentwintig ouderlingen zittende, bekleed met witte klederen en zij hadden

gouden kronen op hun hoofden.

De betekenis en de heerlijkheid van deze *gouden kronen* zullen straks gaan blijken.

Deze *vierentwintig ouderlingen*, hier gezien rondom de Troon des Allerhoogsten, vertegenwoordigen en beelden uit de gehele Gemeente der uitverkorenen Gods. Zij zullen vervolgens op zeer bijzondere wijze de glorie openbaren van de Heere Jezus Christus in Zijn verlossingswerk, in Zijn verheerlijking aan de bruiloft des Lams.

Dit is het waarom wij deze *vierentwintig ouderlingen* nog driemaal (na deze openbaring) ontmoeten zullen, namelijk in hoofdstuk 5 : 8, in 11 : 16 en in 19 : 4, telkens op een andere, glorievolle wijze.

In de verklaring van 11 : 16 hopen wij dit breder aan te wijzen. Hier willen wij in het bijzonder aandacht schenken aan de betekenis en de heerlijkheid van de *gouden kronen*, omdat dit een openbaring vanuit de eeuwigheid is; (zoals wij in de inleiding op dit hoofdstuk gesteld hebben, is de openbaring van de tijd in dit gezicht voor Johannes én voor de strijdende Kerk nog verborgen, want het verzegelde Boek waarin de Raadsbesluiten des Vaders verborgen zijn, is nog niet ontsloten).

Wij ontmoeten de uitverkoren Gemeente Gods in deze Raadsbesluiten des Vaders, vertegenwoordigd door de *vierentwintig ouderlingen*, hier nog in haar scheppingsluister met *gouden kronen op hun hoofden*. Hun luister zal in het bijzonder blijken in vers 10 en 11 van dit hoofdstuk.

Daarom de klacht van de strijdende Kerk: "De kroon onzes hoofds is afgevallen; o wee nu onzer, dat wij zo gezondigd hebben." - Klaagliederen van Jeremia 5 : 16.

Maar de roemtaal der verlostten: "Mijn blijdschap en kroon staat alzo in de Heere, geliefden!" - Filippensen 4 : 1b.

Zo wijzen ook de *witte klederen* waarmee deze *ouderlingen bekleed* zijn, hier de volmaakte heiligheid en gerechtigheid aan

waarin de mens oorspronkelijk geschapen is.

Door de zondeval van de mens in het paradijs is dit alles verloren gegaan, beide *de gouden kronen en de witte klederen*. De heerlijkheid waarmee de mens bekleed was voor de val, hopen wij later aan te wijzen in de verklaring van 12 : 1b ("een vrouw bekleed met de zon").

Klederen zoals wij die kennen, behoeften zij kennelijk in hun nog reine staat niet, want er staat geschreven: "Toen werden hun beider ogen geopend en zij werden gewaar dat zij naakt waren." - Genesis 3 : 7.

Johannes heeft *de witte klederen* waarmee de *vierentwintig ouderlingen bekleed* waren, reeds gezien toen hij met de Heere Jezus op de berg der verheerlijking was. Ook de klederen van de Heere Jezus werden op eenmaal wit en zeer blinkende. Hier kwam hij (door middel van zijn Borg en Middelaar) in aanraking met de oorspronkelijke heerlijkheid des hemels. - Lukas 9 : 28 t/m 35.

Dit is voor de strijdende Kerk ongetwijfeld een profetie van de heerlijkheid die in en door de Heere Jezus weer op hen gelegd zal worden. Dit zal ook blijken in hoofdstuk 19 : 4 en 8. In de strijdende Kerk nog gesymboliseerd door het kleed der heiligheid en der gerechtigheid dat de Heere Jezus voor hen verworven heeft, hetwelk op de berg der verheerlijking door hen gezien is.

Wij kunnen ons nu nog geen voorstelling maken van de heerlijkheid die in deze *witte klederen* verborgen is. Dit temeer niet, als de rechtvaardigmakingen der heiligen als een blinkend rein en fijn lijnwaad de bruid van Christus zullen sieren aan het Avondmaal van de bruiloft des Lams - 19 : 9 - en zij zelf de grote witte Troon zullen zijn, waarop God ten gerichte zal gaan zitten. - 20 : 11 t/m 15.

Dát *de vierentwintig ouderlingen* op de vierentwintig *tronen* de volle Gemeente der uitverkorenen uitbeelden, leiden wij ook af uit het feit dat in de schaduwdienst van Israël de glorie van het getal *vierentwintig* op zo uitzonderlijke wijze is

4 : 5a

gebleken, want ook de priesterlijke ordeningen waren in *vierentwintig* afdelingen verdeeld, opdat ononderbroken en in volle regelmaat de offeranden Gods ter ere van Hem zouden worden gebracht.

Zelfs de zangers in de tempel van Salomo waren in *vierentwintig* ordeningen verdeeld. En dit alles op bevel van David. - 1 Kronieken 28 : 11 t/m 13.

Het onderstreept de glorie van dit tekstgedeelte, namelijk zo: David had gezegd: "De Heere, de God Israëls, heeft Zijn volk r u s t gegeven en Hij zal te Jeruzalem wonen tot in eeuwigheid." - 1 Kronieken 23 : 25.

Het *b e g i n s e l*, het *h e r s t e l* en de *v e r v u l l i n g* van deze rust worden aan Johannes getoond en zullen voorts aan hem getoond worden, maar nu aanvangende met het gezicht der *vierentwintig ouderlingen* rondom de Troon der scheppingsheerlijkheid Gods.

Nu wij dit alles op deze wijze voor de aandacht ja als in een vergezicht voor ogen gesteld hebben, moet het ons ongetwijfeld vergaan als de koningin van Scheba die, nog in haar land zijnde, niet geloven kon alles wat haar aangaande de heerlijkheid van koning Salomo gezegd was, totdat zijzelf gekomen was en het met eigen ogen gezien had. Haar reactie was: "De helft van de grootheid uwer wijsheid is mij niet aangezegd; gij hebt overtroffen het gerucht dat ik gehoord heb." - 2 Kronieken 9 : 6b.

Zo zal het ongetwijfeld ook Gods uitverkorenen vergaan wanneer zij daar eenmaal zullen mogen komen.

5a En van de Troon gingen uit bliksemen en donderslagen en stemmen.

Ook met deze ontzaglijke tekenen van de majesteit des Allerhoogsten zal Johannes en met hem de strijdende Kerk, na deze openbaring nog driemaal in aanraking gebracht worden. Te weten in 8 : 5, in 11 : 19 en in 16 : 17 en 18.

Bij de verklaring van 8 : 5b hopen wij de betekenis die zij voor Gods Kerk hebben en de glorie van deze tekenen der majesteit des Allerhoogsten aan te wijzen.

Nu echter wijzen wij er reeds op dat deze *bliksemen en donderslagen en stemmen* hier in het bijzonder de openbaring des Vaders zijn.

Onder het oude Verbondsvolk, toen het de Heere behaagde Zich aan Zijn volk bekend te maken als de God van het Verbond dat Hij met Abraham had opgericht, is Hij in Zijn heilige wetgeving aan hen op de berg Sinaï verschenen. Ondanks de ontzaglijkheid van deze tekenen van Gods majesteit openbaarden zij reeds in de schaduwdienst van Israël Zijn trouw aan hen, openbaarden zij hun Zijn heiligheid, Zijn liefde en genade.

Zijn heiligheid in : "Paal de berg af."

Zijn liefde in : "Ik ben de HEERE, uw God."

Zijn genade in: "Ik doe barmhartigheid aan duizenden dergenen die Mij liefhebben."

Deze tekenen van Gods majesteit zullen in de ontsluiting van het zevende zegel van het verzegelde Boek in de Heere Jezus Christus hun hoogste glorie en heerlijkheid openbaren.

5b En zeven vurige lampen waren brandende voor de Troon, welke zijn de zeven geesten Gods.

De hoofdstukken 4 t/m 7 zijn in het bijzonder de openbaring des Vaders. Dat blijkt niet alleen uit dit en het voorgaande tekstgedeelte, het blijkt uit de gehele samenstelling van deze hoofdstukken, want ook in het zesde vers van het volgende hoofdstuk zal van het Lam gezegd worden: "hebbende zeven ogen, *welke zijn de zeven geesten Gods.*"

Wij stellen dit nog eens zo nadrukkelijk om de onaanvechtbaarheid van onze stelling aan te tonen ten opzichte van de indeling der openbaring, zoals wij die reeds bij de aanvang van de verklaring hebben aangewezen.

De dingen die haast geschieden moeten omvatten niet alleen en uitsluitend de Nieuwtestamentische tijdgeschiedenis, maar zijn alle tijden ja alles omvattend en hebben zowel het verleden, het heden als de toekomst in zich verborgen. Dit blijkt niet alleen uit hoofdstuk 1 : 19, maar het vloeit mede hieruit voort, dat dit alles vanuit de eeuwigheid geopenbaard wordt.

Ook dit tekstgedeelte is daar wederom het bewijs van, mede vanwege de overeenkomst met de gouden kandelaar in de tempel des Heeren onder het Oude Verbond.

In wezen werden die heilige en *brandende lampen* reeds door Mozes gezien in het brandende braambos. - Exodus 3 : 1 t/m 6. In de vert. N.B.G. staat: En zeven vurige fakkels brandden voor de Troon. Wij achten dit verschil niet van fundamentele betekenis, want wát het ook voor de Kerk te betekenen heeft, in elk geval is gebleken dat het braambos dat door Mozes gezien werd als de uitbeelding van de nog in de strijd verkerende Gemeente van Christus, door dit laaiende *vuur* niet is verteerd geworden.

6a En voor de Troon was een glazen zee, kristal gelijk.

God had tot Mozes gezegd: "Zie dan toe dat gij het maakt naar hun voorbeeld hetwelk u op de berg getoond is." - Exodus 25 : 40.

Dat betekent dat al hetgeen in en rondom *de Troon* van God is, uitgebeeld is aanvankelijk in de tabernakel en later in de tempel des Heeren.

De gouden kandelaar met zijn zeven lampen, het koperen wasvat of later *de zee*, zijn gemaakt naar dit hemelse voorbeeld. Dit betekent dat de ganse reinigmaking van het uitverkoren volk in de schaduwdienst onder het volk Israël is uitgebeeld.

Deze *kristallen glazen zee* die *voor de Troon* Gods is, is mede gelet op hetgeen wij van 4 : 1 verklaard hebben een handwij-

zer naar de oevers der heerlijkheid van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, ondanks het feit dat zij hier *voor de Troon* van God nog de ongeschonden scheppingsluister des Allerhoogsten uitbeeldt.

Daarom heeft zij nu nog een onbeweeglijke en volkomen zuivere aanblik, *kristal gelijk*.

Zij, *de zee*, wordt aldaar nog niet opgezweept door de orkanen van de toorn van God, die over haar zullen gaan waaien, zoals dit bij het blazen der bazuinen geopenbaard zal worden.

Maar als deze *zee* eenmaal in haar herscheppingsheerlijkheid gezien zal worden, zal blijken dat zij alsdan met vuur vermengd zal zijn - 15 : 2 - een uitbeelding van de zuiverende, louterende en heiligende werking van de Heilige Geest.

6b *En in het midden des Troons en rondom de Troon, vier dieren, zijnde vol ogen van voren en van achteren.*

De verborgenheden die achter deze beeldspraak schuil gaan, zijn onvoorstelbaar en voor het natuurlijk verstand onbegrijpelijk. Dit nog temeer als wij ze uitgebeeld zien in de schaduwdienst van het oude Verbondsvolk Israël. Namelijk in Ezechiël 1 : 4 t/m 15.

In de symboliek van deze *vier dieren* gaat iets gloren van de scheppingsmajesteit des Allerhoogsten.

Zoals wij het zien, beelden zij op verborgen wijze Gods almacht, Zijn goedheid, Zijn wijsheid en Zijn majesteit uit in de schepping aller dingen.

Hierom is het van de allerhoogste betekenis dat Johannes deze *dieren* ziet *in het midden van de Troon en rondom de Troon*.

De hoge glorie hiervan zal in het vervolg van deze openbaring der heerlijkheid Gods des Vaders gaan blijken.

Het eeuwige Wezen des Allerhoogsten Gods is buiten Zijn Christus onzienlijk, daarom kan Hij (althans voor ons mensen) alleen gezien worden in Zijn werken. Daarom heeft Johannes,

toen hij daarheen opgeklimmen was, gezegd: "En terstond werd ik in de geest; en ziet, er was een Troon gezet in de hemel en er zat Een op de Troon. En Die daarop zat was in het aanzien de steen Jaspis en Sardius gelijk."

In de symboliek der *vier dieren* is hem de scheppingsmajesteit van God geopenbaard. Nochtans zal deze openbaring van de majesteit Gods des Vaders zich oneindig veel hoger gaan ontsluiten en zich vervolgens in een onmetelijke oceaan van oneindige heerlijkheid gaan ontsluiten in het Lam Dat hij zien zal, staande als geslacht, *in het midden van de Troon* en in het midden van de *vier dieren* en in het midden van de vierentwintig ouderlingen.

Van deze *vier dieren* die de glorie der scheppingsmajesteit Gods uitbeelden, wordt gezegd: *zijnde vol ogen van voren en van achteren*.

Deze openbaring der *vier dieren* is niet alleen voor ons natuurlijk verstand onbegrijpelijk, maar voor ons voorstellingsvermogen ook onaanvaardbaar.

Het wordt voor ons natuurlijk verstand nog meer onaanvaardbaar, als straks in het achtste vers gezegd zal worden dat deze *dieren* van binnen ook vol ogen zijn. Alleen al het begrip *dieren* komt hiermee in conflict. Deze openbaring der *vier dieren* is dan ook op uitzonderlijke wijze geest en leven.

Er is een bepaalde overeenkomst tussen de openbaring der *vier dieren* en de openbaring der verzegelde Boekrol die in de hand is Desgenen Die op de Troon gezeten is. Zij hebben beide de Raad Gods van eeuwigheid in zich verborgen.

De *vier dieren* ten opzichte van de Raad Gods tot schepping en onderhouding van alles wat Hij voornemens is in het aanzijn te roepen.

Het verzegelde Boek ten opzichte van Zijn voornemen Zichzelf in Jezus Christus aan Zijn schepsel te openbaren.

Naar aanleiding van deze openbaring der *vier dieren* achten wij het van belang te letten op het gezicht dat de profeet Da-

niël gezien heeft, waarin ook vier dieren in het geding gebracht zijn. Namelijk aldus: Uit de grote (volkeren)zee die in beroering gebracht werd door de vier winden des hemels, klommen vier grote dieren op, het ene van het andere verscheiden. - Daniël 7 : 2 en 3.

Wij brengen dit in verband met onze stelling ten opzichte van de glazen zee, waarvan wij gezegd hebben: Deze kristallen glazen zee die voor de Troon van God is, beeldt aldaar nog de ongeschonden scheppingsluister des Allerhoogsten uit. Zij wordt aldaar nog niet opgezweept door de orkanen van Gods toorn die over haar zullen gaan waaien. Zij heeft aldaar nog een volkomen zuivere aanblik, "kristal gelijk." Zij is nog niet vertroebeld door de zonden van engelen en mensen.

De zee in het gezicht van Daniël is geen onbeweeglijke glazen zee, kristal gelijk. Zij wordt zonder meer genoemd: "grote zee" waaruit vier dieren opklimmen, in wezen het beeld der vier dieren die door Johannes gezien zijn *in het midden van de Troon en rondom de Troon* van God, maar door Daniël gezien als vier verschrikkelijke, verscheurende dieren. Vooral het vierde dier was "schrikkelijk en gruwelijk en zeer sterk. Het had grote ijzeren tanden, het at en verbrijzelde en vertrad het overige met zijn voeten." - Daniël 7 : 7.

Hoewel door deze gruwelijke dieren de Raad Gods met der wereld tijdgeschiedenis in beeld gebracht wordt, zo is dit toch niet zonder betekenis ten opzichte van de vier dieren die door Johannes *in het midden van de Troon en rondom de Troon Gods* gezien zijn.

Zij beelden de zuivere en ongerepte schepping uit, maar deze door Daniël geziene dieren beelden de door de zonde verdorven schepping uit. Zij beelden de verschrikkelijkheid van onze verlorenheid uit.

De uitbeelding der vier dieren in de gezichten van Daniël is de uitbeelding van het werk des satans die de god dezer eeuw genoemd wordt.

In deze twee uitbeeldingen der *vier dieren* zijn de onnaspeurlijke wijsheid en de majesteit des Allerhoogsten verborgen. De *vier dieren rondom en in het midden van de Troon Gods* beelden de eeuwige Raad Gods in de schepping aller dingen uit.

Maar de vier dieren die de grote (volkeren)zee in beroering gebracht hebben, zijn voortgekomen uit de rampzalige opstand van de god dezer eeuw, aan wie (onder het bestuur van God) vanwege de zonden der mensen de wereld overgegeven is. - Lukas 4 : 6. Hij heeft in deze opstand tegen God de Allerhoogste gelijk willen worden - Jesaja 14 : 14b - maar zijn dieren zijn hem tot een bespotting, schimp en ergernis geworden. Wij hebben in de verklaring van 1 : 20 de oorspronkelijke grootheid van deze gevallen morgenster reeds aangewezen.

Om de aannemelijkheid van onze zienswijze van een en ander aan te tonen, willen wij vier teksten uit de openbaringen waarin de zee in het geding gebracht wordt, onder elkaar zetten, namelijk:

- 4 : 6a "En voor de Troon was een glazen zee, kristal gelijk."
- 8 : 8b "En er werd iets als een grote berg, van vuur brandende in de zee geworpen." (met als gevolg):
- 13 : 1a "En ik zag uit de zee een beest opkomen, hebbende zeven hoofden en tien hoornen."
- 15 : 2 "En ik zag als een glazen zee, met vuur gemengd; en die de overwinning hadden van het beest....welke stonden aan de glazen zee, hebbende de citers Gods."

De uitzonderlijke majesteit, de hoge glorie van deze teksten zal blijken, als zij in verband met de gedeelten waarin zij voorkomen geopenbaard zullen worden.

Ons tekstgedeelte, waarin gezegd wordt dat de *vier dieren vol ogen zijn van voren en van achteren*, openbaart op verborgen wijze de glorie Gods die Hij in Zijn schepping verborgen heeft.

Dit beeldt niet alleen uit dat elk scheepsel, waar het zich ook bevindt, door God gezien wordt, maar anderzijds ook dat er in feite geen enkel levenloos scheepsel is, want alle dingen bestaan tezamen door Hem en zijn als zodanig (in overdrachtelijke zin) *vol ogen van voren en van achteren*, omdat er geen scheepsel uit en van zichzelf bestaat. Deze glorie is in de schepping aller dingen verborgen. Deze is ook niet verzegeld, zoals de Raad Gods ten aanzien van Zijn eeuwig voornemen om te scheppen verzegeld was (blijkens het verzegelde Boek dat is in de rechterhand Desgenen Die op de Troon zat).

De glorie van deze *dieren* (namelijk der schepping) zal nóg groter worden, wanneer blijken zal dat zij ook van binnen *vol ogen* zijn.

*7 En het eerste dier was een leeuw gelijk
en het tweede dier een kalf gelijk
en het derde dier had het aangezicht als een mens
en het vierde dier was een vliegende arend gelijk.*

De symboliek dezer *vier dieren* is op zichzelf al onnaspeurlijk en wonderbaar, maar door de gelijkenissen die zij hebben, wordt de verborgenheid van hetgeen zij uitbeelden nog onnoemelijk veel groter.

Nochtans willen wij trachten de gelijkenissen na te speuren. (Hiermee willen wij de uitgebreide verklaring die de Statenvertaling van deze vier dieren en hun gelijkenissen geeft niet verachten of verwerpen).

Zoals wij het zien beeldt de *leeuw* de almacht van God uit in de schepping aller dingen, het *kalf* de goedheid Gods, de *mens* de wijsheid Gods en de *vliegende arend* de majesteit van God. Deze vier eigenschappen des Allerhoogsten worden onbetwist in Zijn schepping aller dingen openbaar.

De almacht van God wordt in de schepping aller dingen als zodanig geopenbaard.

4 : 8a

Zijn goedheid in de onderhouding der schepping.
Zijn wijsheid blijkt bovenmate in de schepping van de mens.
Zijn majesteit wordt niet alleen in Zijn aanvankelijke
schepping geopenbaard, maar zal bovenmate geopenbaard
worden in de h e r - schepping van hemel en aarde. Dat zal
vooral gaan blijken als wij straks de betekenis der zes
vleugelen van de *vliegende arend* verklaren zullen.

8a En de vier dieren hadden elkeen voor zichzelf zes vleugelen rondom.

Hoe buitengewoon belangrijk, verborgen en glorievol de openbaring der *vier dieren* is, bewijst ons Jesaja 6 : 1 t/m 13, maar veel meer verborgen ook Ezechiël 1 : 4 t/m 28.

Als wij deze twee gedeelten overdenken, ontzinkt ons bijna de moed en de vrijmoedigheid om er zelfs onze gedachten over te laten gaan.

Een ding staat evenwel vast, dat én in Jesaja 6 én in Ezechiël 1 én in Openbaring 4 het tonen van de majesteit Gods des Allerhoogsten het doel dezer gezichten is.

Daarom hebben wij steeds gesteld dat *de vier dieren* Gods scheppingsmajesteit uitbeelden. En naar aanleiding hiervan treft ons de bepaalde overeenkomst tussen dit gezicht dat Johannes gezien heeft en het gezicht dat Jesaja gezien heeft.

In dat gezicht werd door de serafs de schepping Gods verheerlijkt, want de een riep tot de ander en zei: "De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol!" - Jesaja 6 : 3c. En vervolgens heeft de stem des Heeren gezegd: "Wien zal Ik zenden en wie zal voor Ons henengaan?" - Jesaja 6 : 8b.

En in Openbaring 5 is de Leeuw uit de stam van JUDA (staande als een geslacht Lam in het midden van *de vier dieren* en van de ouderlingen) het antwoord op die vraag.

En in Ezechiël 1 wordt op verborgen wijze als het ware de ganse glorie van Openbaring 4 in het geding gebracht, inzonderheid vers 3, tot zelfs de regenboog toe die rondom de Troon was. - Ezechiël 1 : 26 t/m 28.

4 : 8b en c

Ook treft het ons, als *de vier dieren* God heerlijkheid en eer en dankzegging geven (ongetwijfeld vanwege Zijn scheppingswerken) dat alsdan de Gemeente van de Heere Jezus Christus (gesymboliseerd in de vierentwintig ouderlingen) zich ook nederwerpt voor de Troon Gods om Hem heerlijkheid en eer toe te brengen voor Zijn scheppingswerken.

8b *En waren van binnen vol ogen.*

Dit ziet blijkbaar op de geheimenissen die God in de natuur verborgen heeft.

”Vol ogen van voren en van achteren” gaf de uitwendige glorie der natuur te kennen, die de mens wél waarnemen kan, maar *vol ogen van binnen* duidt op de geheimenissen die God in Zijn schepping verborgen heeft, die de mens niet kan uitvinden.

”God heeft ieder ding schoon gemaakt op zijn tijd.....zonder dat een mens het werk dat God gemaakt heeft kan uitvinden, van het begin tot het einde toe.” - Prediker 3 : 11.

8c *En zij hebben geen rust dag en nacht, zeggende: Heilig, heilig, heilig is de Heere God, de Almachtige, Die was en Die is en Die komen zal.*

Reeds hierom hebben wij de vier dieren aangewezen als de symboliek der schepping, zij vertegenwoordigen de schepping. Namelijk vertonende in de schepping het beeld van de almacht, de goedheid, de wijsheid en de majesteit van God, want ook de schepping heeft *dag noch nacht rust*, maar zij roept ononderbroken Gods grootheid uit.

”De hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel verkondigt Zijner handen werk.” - Psalm 19. Of zoals de dichter van Psalm 96 zingt: ”Dat de hemelen zich verblijden en de aarde zich verheuge, dat de zee bruisse met haar volheid. Dat het veld

huppele van vreugde met al wat erin is, dat dan al de bomen des wouds juichen voor het aangezicht des Heeren.”

In wezen is de rusteloze roep der vier dieren, het *heilig, heilig, heilig is de Heere God, de Almachtige, Die was en Die is en Die komen zal*, de rusteloze lof die vanuit de schepping onafgebroken tot God opstijgt.

Jesaja heeft dit aldus gezien: ”De een riep tot de ander en zeide: Heilig, heilig, heilig is de HEERE der heirscharen! De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol!” - Jesaja 6 : 3.

Elk grassprietje, elke bloem, elke vogel, ja elkeen der schepselen galmt onafgebroken Gods grootheid uit.

Dat het schepsel zuchtende is geworden, omdat de vloek over hetzelfde is gekomen, is een andere zaak. Nu echter (in deze tekst) is het nog het beeld der kristallen glazen zee.

9 *En wanneer de dieren heerlijkheid en eer en dankzegging gaven Hem Die op de Troon zat, Die in alle eeuwigheid leeft,*

10a *Zo vielen de vierentwintig ouderlingen voor Hem Die op de Troon zat en aanbaden Hem Die leeft in alle eeuwigheid.*

In deze teksten is weer een belangrijk verschil in vertaling.

In de vert. N.B.G. staat in vers 9: En wanneer de dieren heerlijkheid en eer en dankzegging z u l l e n brengen ... en in vers 10: z u l l e n de vierentwintig oudsten zich nederwerpen voor Hem...

Dit woord 'zullen' achten wij hier zeer terecht, want de jubel der *dieren* vloeit voort uit de scheppingsdaad van God. Dit blijkt uitdrukkelijk uit vers 11.

In dit woord 'zullen' ligt een gebiedende toon. God heeft immers alles geschapen met het doel dat het Hem *heerlijkheid en eer* zou brengen. De dichter van het boek Spreuken zegt zelfs: ”Ja ook de goddeloze tot de dag des kwaads.” - Spreuken 16 : 4b.

In feite ligt de grote kracht en het bewijs voor onze verklaring van dit ganse hoofdstuk, zoals wij dit tot nu toe verklaard hebben, in dit woord 'zullen' opgesloten. Dit blijkt ook uitzonderlijk en bovenmate uit het woord 'want' voorkomende in vers 11, waarmee dit hoofdstuk besluit.

Om een en ander nader te beklemtonen, willen wij het besluit van dit hoofdstuk, de verzen 9, 10 en 11, hier onder elkaar plaatsen en die woorden benadrukken, die hiervoor van belang zijn. Uiteraard doen wij dit hier in de vert. N.B.G.

- 9 En wanneer de dieren heerlijkheid, eer en dankzegging zullen brengen aan Hem Die op de Troon gezeten is en tot in alle eeuwigheden leeft,
- 10 zullen de vierentwintig oudsten zich nederwerpen voor Hem Die op de Troon gezeten is en Hem aanbidden Die tot in alle eeuwigheden leeft en zij zullen hun kronen voor de Troon werpen, zeggende:
- 11 (nu St. Vert.) Gij Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht; want Gij hebt alle dingen geschapen en door Uw wil zijn zij en zijn zij geschapen.

Welk een uitnemend Goddelijk en aanbiddelijk samenspel van woorden en zaken is er zo in dit vierde hoofdstuk in beeld gebracht.

In het bijzonder is het de symboliek der *dieren* die hierin de *heerlijkheid* Gods weerspiegelt ten opzichte van Zijn schepping van hemel en aarde en van al hetgeen Hij geschapen heeft. Dit zal uitdrukkelijk blijken uit 5 : 13, want wanneer Johannes alle schepsel dat in de hemel is en op de aarde en onder de aarde en die in de zee zijn en alles wat in dezelve is hoorde zeggen: "Hem Die op de Troon zit en het Lam, zij de dankzegging en de eer en de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid", zijn het *de vier dieren* die hierin met het "Amen" der aanbidding hun rust vinden en zijn het *de vierentwintig ouderlingen* (vertegenwoordigende de Gemeente van de

4 : 10b

Heere Jezus Christus zoals uit 5 : 8; 11 : 16 en 19 : 4 blijken zal) die mede *in aanbidding nedervallen voor Hem Die in alle eeuwichheden leeft* - 5 : 14 - want de Gemeente van de Heere Jezus was, toen Adam geschapen is, reeds in hém vertegenwoordigd.

Daarom, *wanneer de vier dieren* - 4 : 9 - en al het schepsel - 5 : 13 - *Hem Die op de Troon zit dankzegging, eer en heerlijkheid* brengen, zullen ook *de vierentwintig ouderlingen zich nederwerpen voor Hem Die op de Troon gezeten is en Hem verheerlijken, Die in alle eeuwichheden leeft.*

Ook zij behoren evenals al het schepsel - 5 : 13 - dag en nacht God te loven en te prijzen. Ja, alle mensen, zijnde in Adam vertegenwoordigd in zijn oorspronkelijke scheppingsluister, worden aldus opgeroepen Gode dag en nacht te verheerlijken.

Daarom, wanneer de mens de nachtegaal hoort zingen, de lelie ziet bloeien, de zee hoort ruisen, de mug ziet dartelen, de sterren ziet schitteren, die alle, ofschoon nu zuchtende geworden zijnde - Romeinen 8 : 22 - op hun wijze Gode *heerlijkheid en eer* toebrengen, hoeveel temeer is de redelijke mens die naar Gods evenbeeld geschapen is, hiertoe verplicht.

Het feit dat de mens in de zonde gevallen is, ontslaat hem niet van deze verplichting.

Als aan *de dieren* (weerspiegelende de schepping) opgedragen is dit te doen - 4 : 9 - (te zullen doen vert. N.B.G.) hoeveel temeer zal de mens dit behoren te doen. Dit blijkt uitdrukkelijk uit 4 : 11.

Er blijkt echter in het besluit van vers 10 nog een andere glorie verborgen te zijn, namelijk deze:

10b *En zij zullen hun kronen voor de Troon werpen.*
(vert. N.B.G.)

Uit dit tekstgedeelte blijkt dat de mens, nog zijnde in zijn oorspronkelijke scheppingsluister, een *kroondrager* was. Niet

om hiermee een eigen glorie tentoon te spreiden, maar als blijk van de heerlijkheid die God op hem gelegd had.

Van deze heerlijkheid hebben de heiligen getuigenis gegeven, David in Psalm 8: "Gij hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen en hebt hem met eer en heerlijkheid gekroond."

Ook de Hebreënbrieffschrijver heeft dit nog eens beklemtoond, zeggende: "Gij hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen; met heerlijkheid en eer hebt Gij hem gekroond en Gij hebt hem gesteld over de werken Uwer handen." - Hebreëen 2 : 7.

Ook deze *kronen zullen zij voor de Troon werpen*, dat wil zeggen: De eer van hun scheppingsglorie (de eer en de heerlijkheid waarmee zij als redelijk schepsel gekroond zijn) zullen zij God geven.

Hoewel dit alles op deze wijze geopenbaard is, behoort de strijdende Kerk er toch voor te waken dat zij deze openbaring niet alleen en uitsluitend als historie (als klanken uit een gelukkig verleden) ontvangt. Dit alles is niet alleen historie, al deze heerlijkheid is ook profetie van de dingen die haast geschieden moeten. - 1 : 1 en 4 : 1.

Deze *kroon* die de mens zichzelf onwaardig gemaakt en verloren heeft, wil de Allerhoogste in Zijn herscheppingsgenade hem wedergeven. Hoeveel te meer *zullen zij* alsdan die *kronen voor de Troon werpen* en in een nieuw refrein het uitjubelen:

11 Gij Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht; want Gij hebt alle dingen geschapen en door Uw wil zijn zij en zijn zij geschapen.

Deze ganse openbaring is door Jezus Christus als het Hoofd Zijner Gemeente aan Johannes bekendgemaakt om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die haast geschieden moeten. - 1 : 1.

Aanvankelijk heeft het Hem behaagd om de dingen die haast geschieden moeten hun bekend te maken op profetische wijze, namelijk in Zijn wandeling in de zeven Aziatische Gemeenten. De dingen die haast geschieden moeten zijn hier echter anders geopenbaard en zullen vervolgens op andere wijze geopenbaard worden.

In die openbaringen zullen Zijn rechtvaardige oordelen meer direct geopenbaard worden over allen die volharden in hun opstand tegen God, maar zo ook de betoning Zijner genade over allen die Hem hun schuld belijden en het aanbod Zijner genade met blijdschap aannemen.

Daarom wordt na 1 : 1 nu voor de tweede maal, in 4 : 1, het tonen van de dingen die haast geschieden moeten in het geding gebracht

Nochtans zijn in hoofdstuk 4 slechts de eerste klanken van het koraal gehoord, zoals wij dit gedeelte der openbaring op figuurlijke wijze genoemd hebben; hierin is slechts de oorspronkelijke scheppingsglorie van God geopenbaard. Hoewel de regenboog in 4 : 3, gezien rondom de Troon, mede een bijzondere uitbeelding was van de dingen die haast geschieden moeten.

Vandaar de jubel der vierentwintig ouderlingen: *Gij Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht, want Gij hebt alle dingen geschapen en door Uw wil zijn zij en zijn zij geschapen.*

Naar aanleiding hiervan (hoewel in dit hoofdstuk slechts zwakke klanken gehoord worden van de dingen die haast geschieden moeten) willen wij, voordat wij van deze feitelijke inleiding op het koraal gaan scheiden, nog aandacht schenken aan de betekenis der zes vleugelen die elk der dieren in dit gezicht had.

Bij de verklaring van vers 8 hebben wij hieraan nog geen aandacht geschonken, omdat wij eerst de betekenis der dieren in verband met Gods scheppingsmajesteit voor de aandacht wilden stellen.

Besluit

Wanneer wij deze zes vleugelen die elk der dieren heeft, op de schepping betrekken, dan beelden twee van deze uit dat zij hiermee de volle openbaring van de heerlijkheid Gods in de schepping als bedekt houden.

Met twee andere vleugels bedekken zij haar nederige staat, omdat de schepping (zoals in het vervolg blijken zal) aan de ijdelheid onderworpen is.

Maar, en dat is de heerlijkheid van de vliegende arend, het beeld van het vierde dier, deze vliegt met twee vleugelen de herschepping tegemoet. Wij hebben dit eerder reeds enigszins aangewezen.

Als de symboliek der vier dieren inderdaad de glorie der schepping aller dingen is, dan heeft dit ook betekenis voor het zijn dezer dieren in het midden van en rondom de Troon, omdat daaruit blijkt dat de schepping ook deze dingen omvat.

Voorts zal deze openbaring zich voortzetten en zich in een oneindige oceaán der heerlijkheid uitstorten in het Lam Dat door Johannes gezien zal worden in het midden van de Troon en van de vier dieren en in het midden van de ouderlingen, staande als geslacht.

Besluit

Voordat wij aan de verklaring van hoofdstuk 5 beginnen, achten wij het van belang de aandacht te vestigen op de wonderlijke samenstelling van de Bijbel in het algemeen, maar meer in het bijzonder van de hoofdstukken 4 en 5.

Er zouden vele voorbeelden van deze wonderlijke samenstelling naar voren te brengen zijn, maar wij willen uit vele die hiertoe zouden kunnen dienen, er slechts één aanwijzen.

Dit betreft de samenstelling van Psalm 19 ten opzichte van háár overeenkomst met deze twee hoofdstukken 4 en 5. Alleen al vanwege dit éne voorbeeld moest ieder verbaasd staan over de glorie en de majesteit die in Gods Woord verborgen zijn en reeds hierdoor ervan overtuigd worden dat er in het geheel van

Besluit

Gods Woord een bruisende oceaan van wonderen en geheimenissen verborgen is.

Het hoofdthema van Psalm 19 is: Schepping en herschepping of het bejubelen van de glorie der schepping en de glorie van het Woord.

Dit is ook het hoofdthema van de hoofdstukken 4 en 5.

In hoofdstuk 4 is de scheppingsglorie het hoofdthema en in hoofdstuk 5 het verzegelde Boek.

In Psalm 19 wordt als het ware in haar aanvang de heerlijkheid van hoofdstuk 4 bejubeld, namelijk: "De hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel (de schepping) verkondigt het werk Zijner handen." En vervolgens: "De Wet des HEEREN is volmaakt."

Zo is in hoofdstuk 4 Gods eer vermeld in de hemel vanwege het werk Zijner handen in de schepping aller dingen.

Dat de Wet des Heeren volmaakt is zal in hoofdstuk 5 geopenbaard worden, want zij is verborgen in het verzegelde Boek dat is in de hand Desgenen Die op de Troon gezeten is.

Daarom besluit David Psalm 19 met de woorden: "Laat de redenen mijns monds en de overdenking mijns harten welbehagelijk zijn voor Uw aangezicht, o HEERE, mijn Rotssteen en mijn Verlosser!"

Dat de schepping aan de ijdelheid onderworpen is en dat zij met reikhalzend verlangen verwacht het openbaar worden der zonen Gods (zoals Paulus dit vermeldt in Romeinen 8 : 19 en 20) zal in hoofdstuk 5 der Openbaring geopenbaard worden, als het Lam, staande als geslacht, komen zal om het Boek te nemen uit de rechterhand Desgenen Die op de Troon zit.

Dit verlangen naar het openbaar worden der zonen Gods en hun gejubel over al deze dingen zal blijken in 5 : 5 t/m 10.

Doch de volle glorie hiervan zal pas blijken als het Lam het zesde zegel van het verzegelde Boek geopend zal hebben waarin de Raadsbesluiten des Allerhoogsten verborgen zijn, namelijk in hoofdstuk 7 : 9 t/m 17, waar aan Johannes getoond zal worden de grote schare die niemand tellen kan.

Besluit

Doch in de ontsluiting der zegelen van het verzegelde Boek zullen niet alleen de heerlijkheid van de Wet des Heeren geopenbaard worden en de glorie van het openbaar worden der zonen Gods, maar... tot schrik van alle goddelozen zullen ook de rechtvaardige oordelen van God over hen en over het ganse rijk der duisternis geopenbaard worden.

Bij de ontsluiting van het zevende zegel zal de herschepping (de vrijmaking van het schepsel dat aan de ijdelheid onderworpen was) geopenbaard worden.

Maar de lof op de volmaaktheid van de Wet des Heeren zal als in een voorzang in de eerste vijf verzen hieraan voorafgaan.